

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Матеріали
IV Науково-практичної конференції з міжнародною
участю молодих учених і студентів
«Студенти та молодь – для майбутнього країни»

Том 2
Економічні науки

30 жовтня 2019 р.

м. Бахмут

УДК 001:378.14:330.1:004:665

Студенти та молодь – для майбутнього країни: Матеріали IV Наук.-практ. конф. з міжн. уч. молодих учених і студентів (м. Бахмут, 30 жовтня 2019 р.) / Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії (м. Бахмут) [упоряд. Г. Г. Михальченко] : у 4-х т. – Т. 2. : Економічні науки. – Бахмут: ННППІ УПА, 2019. – 108 с.

Збірник містить тези доповідей молодих учених, викладачів та студентів з актуальних проблем економіки, менеджменту, фінансів, публічного управління та адміністрування; соціальної політики, молодіжного самоврядування та молодіжного руху.

Т.2: Економічні науки
Молодь – для майбутнього країни

*Редакційна колегія та оргкомітет не завжди поділяють думку авторів.
Повну відповідальність за достовірність і правильність поданого матеріалу несуть автори
та їх наукові керівники*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового професійно-педагогічного інституту
Української інженерно-педагогічної академії (м. Бахмут)
(протокол № 3 від 31.10.2019 року)*

© ННППІ УПА, 2019
© Колектив авторів, 2019

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ І СВІТІ..... 9

Автор: Атаєва О. А.

РОЛЬ ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ..... 10

Автор: Бахурець О. В.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

МЕТОДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА 13

Автор: Бондарєв Р. Ю.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА 15

Автор: Бузулукська Т. В.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ЕПОХУ INTERNET: DMCA ТА EUCD..... 17

Автор: Ванда В. Ю.

Науковий керівник: Чепеленко А. М.

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ШЛЯХОМ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 19

Автор: Васютін С. О.

Науковий керівник: Ковальов В. М.

ВИЗНАЧЕННЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА..... 21

Автор: Галушко І. І.

Науковий керівник: Романуша Ю.В.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ..... 22

Автор: Голець К. А.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

ДОСЛІДЖЕННЯ МІГРАЦІЙНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ	24
<i>Автор: Голуб Є. М.</i>	
<i>Науковий керівник: Михальченко Г. Г.</i>	
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	26
<i>Автори: Голубова О. В., Підкуйко Д. І.</i>	
<i>Науковий керівник: Михальченко Г. Г.</i>	
ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА.....	28
<i>Автор: Гриненко А. Ю.</i>	
<i>Науковий керівник: Черняєва О. В.</i>	
МАКРОЕКОНОМІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ	31
<i>Автор: Гумен Д. С.</i>	
<i>Науковий керівник: Черняєва О. В.</i>	
РЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	33
<i>Автор: Демедюк Ю. В.</i>	
<i>Науковий керівник: Михальченко Г. Г.</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНІХ ДЖЕРЕЛ ІНВЕСТИВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	35
<i>Автор: Зеркаль Л. В.</i>	
<i>Науковий керівник: Черняєва О. В.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ПОКРАЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ	38
<i>Автор: Зима А. І.</i>	
<i>Науковий керівник: Романуша Ю. В.</i>	
ПЕРЕДУМОВИ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	40
<i>Автор: Іванцова В. А.</i>	
<i>Науковий керівник: Романуша Ю. В.</i>	
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОГО РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	42
<i>Автор: Карнаухова А. С.</i>	
<i>Науковий керівник: Михальченко Г. Г.</i>	

МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОГО ВИРОБНИЦТВА 44

Автор: Калашиников Р. О.

Науковий керівник: Ковальов В. М.

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК УМОВА ПРИСКОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ 46

Автор: Квітницька Н. О.

Науковий керівник: Михальченко Г. Г.

ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ШЛЯХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ У ВСЕСВІТІ..... 48

Автор: Ковальов В. М.

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ..... 49

Автор: Козакевич А. В.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ МЕТОДАМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ 51

Автор: Кравченко В. С.

Науковий керівник: Атаєва О. А.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ..... 53

Автор: Ледєньова О. П.

Науковий керівник: Чепеленко А. М.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБОРУ ТА ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ..... 54

Автор: Логінов І.В.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІКРОКРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ..... 57

Автор: Любченко І. А.

Науковий керівник: Тирінова С. С.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 58

Автор: Москальова С. В.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ОЦІНКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ УКРАЇНИ..... 60

Автор: Мясоедов В. М.

Науковий керівник: Хорошко Г. Л.

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ..... 62

Автор: Недосєков К. М.

Науковий керівник: Михальченко Г. Г.

ОЦІНКА РОЗВИТКУ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ 64

Автор: Недосєкова Н. С.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ЕПОХУ INTERNET: INTERNET-ПРАТСТВО..... 66

Автор: Охмат Д. М.

Науковий керівник: Чепеленко А. М.

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО РИНКОВОЇ СТІЙКОСТІ..... 67

Автор: Павлюченко К. С.

Науковий керівник: Михальченко Г. Г.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАГНАЦІЇ ЕКОНОМІКИ 69

Автор: Постоев В. Ю.

Науковий керівник: Михальченко Г. Г.

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ..... 71

Автор: Седельников К. Д.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ В СТРУКТУРІ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ 73

Автор: Сергєєв Д. С.

Науковий керівник: Ковальов В. М.

УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ЯК ЗАСІБ ЗАДОВОЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ПРАЦІВНИКІВ І РАБОТОДАВЦІВ..... 74

Автор: Субботіна В. О.

Науковий керівник: Атаєва О. А.

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВ..... 76

Автор: Тесленко К. В.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

РЕЗУЛЬТАТИВНЕ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК НАПРЯМ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ..... 79

Автор: Точений В. В.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ..... 81

Автор: Федоренко В. А.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ..... 84

Автор: Харченко А. Р.

Науковий керівник: Атаєва О. А.

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ..... 86

Автор: Шапарєва Г. В.

Науковий керівник: Чепеленко А. М.

НАПРЯМИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ПРОМИСЛОВОСТІ..... 87

Автор: Шевченко А. М.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 90

Автор: Шестірко М. Р.

Науковий керівник: Черняєва О. В.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ВИРОБНИЦТВА..... 92

Автор: Шиялова А. В.

Науковий керівник: Ковальов В. М.

ВИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ..... 94

Автор: Щербакова О. Ю.

Науковий керівник: Романуша Ю. В.

«МОЛОДЬ – ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ»

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ..... 97

Автор: Білоус П. В.

Науковий керівник: Макаренко Т. В.

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПЕРЕТВОРЕНЬ У СУСПІЛЬСТВІ І РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД..... 98

Автор: Бумар Т. С.

Науковий керівник: Булгакова І. В.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ 100

Автор: Кириленко Є. В.

Науковий керівник: Шира О. І.

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА МОДЕЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ..... 102

Автор: Романченко І. О.

Науковий керівник: Шира О. І.

**СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ І СВІТІ**

Автор: Атаєва О. А., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Трудовий потенціал як економічна категорія виявляє свою багатогранну сутність, яка поєднує і рівень продуктивних сил суспільства, і виробничих відносин його спотворення, бо кількісне визначення містить як витрати на людський, так і фізичний капітал, диференційований у часі. Отже, формула виразу рівня трудового потенціалу вміщує такий його елемент, як витрати на людський капітал на до виробничому і відтворювальному етапі формування, які відтворюються за рахунок заробітної плати, доходів, соціальних відрахувань з заробітної плати, інноваційних витрат на людський капітал (професійне навчання, лікування, покращання побутових умов тощо. Враховується індекс споживчих цін відповідного року. Визначаються також інноваційні витрати на людський капітал (професійне навчання, лікування, покращання побутових умов), ще середньорічні витрати на енергетичні ресурси для технологічних потреб в розрахунку на одну особу.

До того ж слід акцентувати саме головне, що формула розрахунку трудового потенціалу вміщує елементи, які є власністю двох соціально і економічно визначених осіб, а саме:

найманого працівника (як власника людського потенціалу – тобто людського капіталу, вираженого у суспільній праці);

роботодавця, як власника фізичного капіталу або володаря засобів виробництва і технологічної енергії.

Це принципове положення має класовий відтінок, який в умовах приватної власності на засоби виробництва має право як виразника капіталістичних економічних відносин. Отже, людський капітал стає виразником капіталістичних соціальних відносин, відповідно до яких відбувається розподіл соціальних благ. Тому виникає потреба у класовому суспільстві заснування методології кількісного визначення закономірностей суспільних перетворень, які можливо визнавати відповідними коефіцієнтами за наведеною нами структурою трудового потенціалу. Саме такий коефіцієнт виражає перевагу соціалістичних чи капіталістичних тенденцій у розвитку суспільства. Тому, його суть, як вираз рівня соціалізації суспільства ($I_{СВВ}$) визначає запропонована нами формула:

$$I_{СВВ} = \frac{L_k \times 100}{T_n}, \quad (1)$$

де L_k – рівень людського капіталу суспільства, як вартісно вираженого показника, що належить найманим працівникам, млн грн;

T_n – трудовий потенціал суспільства, млн грн.

Відповідно, коефіцієнт капіталізації суспільства ($I_{\text{КВВ}}$) можливо визначити як рівняння:

$$I_{\text{КВВ}} = \frac{\Phi_{\text{к}} \times 100}{T_{\text{п}}}, \quad (2)$$

де $\Phi_{\text{к}}$ – сума фізичного капіталу, що належить власникам засобів виробництва, млн. грн.

Отже, застосування такого методологічного підходу надає можливість визначити спрямування соціальних перетворень різних країн і людства вцілому, які ведуть до покращання як матеріального побуту кожного з людей, так і їх соціального статусу, людяності у відносинах у всесвіті.

Таким чином, за такою методологією, яка започаткована професором В. М. Ковальовим [1] стає можливим вияв соціальної зрілості суспільства, яка відображає напрями подальших суспільних процесів людської еволюції. Тому трудовий потенціал у взаємодії з виробничим потенціалом є не тільки виразником суспільних продуктивних сил, а і суспільних виробничих відносин і спотворює механізм соціальних перетворень людства у третьому тисячолітті [2].

Література

1. Ковальов В. М. Наукові підвалини соціального перевлаштування людства як історичної неминучості. Проблеми економіки (науковий журнал). - №4 (38), 2018. – С. 176-187.
2. Атаєва О. А., Ковальов В. М. Людський капітал як вартісна субстанція економічної системи. – East European Science Journal. – № 9 (37), 2018. – S. 43-49.
3. Беккер Г.С. Человеческое поведение: экономический подход. Избранные труды по экономической теории: Пер. с англ. / Сост., науч. ред., послесл. Р. И. Капелюшников; предисл. М. И. Левин. – М.: ГУ ВШЭ, 2003. – 6

РОЛЬ ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Автор: Бахурець О. В., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Основна мета Паблік Рілейшнз (ПР) – створення зовнішнього і внутрішнього соціального політико-психологічного середовища, потрібного для успішної роботи державної установи, забезпечення необхідної поведінки громадськості щодо даної установи.

Служби зв'язків з громадськістю мають один загальний недолік – їх функції зводяться переважно до інформування громадськості або поширення реклами. Вони переважно реагують на події замість того, щоб попереджати негативні моменти, розробляти і здійснювати програми, розраховані на перспективу створення позитивного іміджу своєї організації чи установи. Тому пропонується розв'язування проблем інформаційного характеру за допомогою методів ПР, створення департаментів зв'язків з громадськістю на основі принципів ПР.

Об'єктивна, актуальна, оперативна і широко доступна інформація про державне життя, діяльність державних органів – гарант правового суспільства з діяльністю конституційних органів, інституцій держави, мінімуму розходженні непорозумінь, визначених цілей та злагоджених дій. У світлі цього логічно постає завдання створення закону, яким би забезпечувалась обов'язковість та висока якість такої інформації завдяки налагодженій системі інформування громадян про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. На сьогодні сфера інформаційних відносин в Україні регулюється великим числом законодавчих актів, що, з одного боку, досить детально розписує всі аспекти, що діяльності, з іншого – створює в деяких випадках відчуття її «зарегульованості». Тому постає питання в створенні закону, чи то кодексу, який би чітко регулював інформаційні відносини в державі.

Зворотній бік проблеми – створення справді реалістичної, цілісної, динамічної, національної державної інформаційної політики. Щорічні Укази Президента, створення не забезпечених кадрово, матеріально, організаційно структур зв'язків, неправомірне встановлення режиму контрольованого підпорядкування всіх прес-служб органів виконавчої влади одній з таких прес-служб (вищій за рангом) проблеми не розв'язує.

Існування проблеми підпорядкування ЗМІ вузьким інтересам або фінансовим угрупованням загострює соціальну напруженість в суспільстві. Звідси всім відомі «інформаційні війни», досить чітко зрежисовані кампанії одного фінансового угруповання проти іншого. Йде боротьба за державну власність, за фінансові ресурси, і засоби масової інформації нерідко служать всього лише інструментом у цих змаганнях.

Методологічні проблеми моніторингу громадської думки, пов'язані з достатньо жорсткими вимогами до репрезентативності вибірки, методичного інструментарію, процедури опитування та ін. Практика свідчить, що ілюзорна простота організації і проведення опитувань громадської думки (поллінгів) спокушає багатьох керівників регіональних органів влади до їх використання без належної фахової підготовки інтерв'юєрів, наявності перевіреного інструментарію тощо.

Одним із складних питань є вибір моделі надання інформації: децентралізованої чи централізованої. Надання інформації безпосередньо певними департаментами окремих органів державної влади вважається ефективнішим через більшу оперативність і відповідну спеціалізацію. Так чи інакше, необхідним є створення у міністерствах (у складі комунікаційних департаментів) відповідних відділів доступу до інформації, які б отримували запити й відповідали б за їх задоволення, ведення відповідних реєстрів тощо. З іншого боку висловлюються думки щодо необхідності єдиної державної інформаційної системи й визначення державної структури, яка б відповідала за збір необхідної інформації від усіх державних установ, координувала ці процеси, узагальнювала б статистичні показники за певними критеріями. Ця дилема стосується і питання відповідальних за видання щоквартальних та річних бюлетенів, звітів, які б містили визначену законом звітну, у тому числі фінансову, інформацію та інформацію про стан і проблеми виконання урядових

програм, плани уряду та пріоритети розвитку тощо. Доцільною є презентація електронних версій бюлетенів, важливим є розміщення на Web-сайтах як загальної описової (місцезнаходження, структура, основні функції тощо); так і звітної інформації. Важливим є встановлення терміну оновлення таких сайтів. Порушуються проблеми статусу спеціалістів для обслуговування таких сайтів, функціонування єдиної урядової комп'ютерної мережі та самостійних Web-сайтів кожної конкретної урядової установи. Ці питання повинні також бути розв'язані на законодавчому рівні.

Струнка система зв'язків з громадськістю потребує трьох складових: трудові високопрофесійні ресурси, чітка організація роботи та зрозуміла інформаційна політика. Тому потрібна всебічна підтримка у розробці науково-методологічних посібників як для працівників державного управління, так і для навчання майбутніх студентів за спеціальністю "Державне управління" та інших.

Для розвитку системи ПР в Україні, входження в світову систему працівників ПР, потрібна підтримка Української Асоціації ПР, вживання принципів Кодексу професійної поведінки та етики Міжнародної асоціації ПР (прийнятий у травні 1961 року в Венеції), дотримання правил Афінського кодексу (прийнятий у травні 1965 року в Афінах) та вживання умов Європейського кодексу професійної поведінки в ПР (Лісабонський кодекс), для чого потрібно стати членом Європейської конфедерації ПР. Усе це надасть можливості вийти в світову систему ПР, отримувати допомогу в навчанні спеціалістів ПР і підвищити ефективність застосування ПР в Україні.

Таким чином, становлення системи зв'язків з громадськістю в державному управлінні вимагає наступних кроків для підвищення її ефективності: застосування ПР, як джерела методів для поточної роботи та аналітично-радного обслуговування роботи управлінь зв'язків з громадськістю у державному управлінні; зміни концептуального осмислення зв'язків з громадськістю, перетворення їх з тих, що ретранслюють на прес-посередницькі; подолання проблем існуючого законодавства у галузі інформаційних відносин; створення не патерналістських, а партнерських відносин зі ЗМІ, налагодження рівноправних та взаємовигідних стосунків з мас-медіа; використання інноваційних технологій ПР при розповсюдженні інформації, таких, як радіо, телебачення та Інтернет; недопущення стихійного формування іміджу державних органів, поступове формування доброзичливого розуміння дій влади; створення умов для вільного, але з деякими обмеженнями, доступу громадськості до державної інформації; використання досвіду зарубіжних країн та власного досвіду, методичне забезпечення роботи управлінь зв'язків з громадськістю; формування корпоративного духу в робітників державного управління; використання методів ПР в кризових ситуаціях; створення умов для розвитку системи ПР в Україні, входження в світову систему працівників ПР.

Але ж Паблік Рілейшнз не є панацеєю і його методи не можуть замінити повноцінну державну політику і служать для її підтримки. Використання цих методів може полегшити зусилля державних органів у досягненні поставлених цілей та встановленні стійких доброзичливих відносин з громадськістю. Саме

тому створена структура зв'язків з громадськістю у державному управлінні і саме тому ця система потребує використання нових технологій, однією з яких є Паблік Рілейшнз.

Література

1. Катлип С. Эффективный PR / С. Катлип, А. Сентер, Г. Брум. – Спб.: Питер, 2018. – 420 с.
2. Берлов А. 25 тезисов о проблеме эффективности Public Relations / А. Берлов // PR-менеджер. – 2017. – № 5. – С. 49-51.
3. Петренко Г. Управление публичностью / Г. Петренко // Новый маркетинг. – 2016. – № 11. – С. 46-53.
4. Головкина Н.В. Оцінювання програм ІМК: світові дослідження методів оцінювання повідомлень / Н.В. Головкина // Маркетинг в Україні. – 2017. – № 3. – С. 16-21.
5. Нестеров Д. PRавильная эволюция: от эффективности к эффективности / Д. Нестеров // Маркетинг и реклама. – 2017. – № 4. – С. 57-60.
6. Лазебник М. Объем рекламно-коммуникационного рынка Украины в 2017 году и прогноз развития рынка в 2018 году. Экспертная оценка Всеукраинской рекламной коалиции/ М. Лазебник [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.adcoalition.org.ua/ru/news/view/265/>. – Назва з екрану.
7. Линда Чилдерс Хон Вимірювання взаємовідносин в області зв'язків з громадськістю / Линда Чилдерс Хон [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.prschool.kiev.ua/ru/182/>. – Назва з екрану.
8. Spicer C. Organizational Public Relations: A Political Perspective / C. Spicer. – S.I. – 1997. – P. 22.
9. Grudykunst W.B. Buidging Difference: Effective Intergroup Communication / W.B. Grudykunst. – Newbury Park.– 1991. – P. 101.
10. Gruning J. Organizations environments and models of PR / J. Gruning // Journal of Public Relations Research. – 1984. – Vol. 11. – P. 6-29.

МЕТОДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Автор: Бондарев Р. Ю., студент, гр. БД-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

В сучасних ринкових умовах значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу господарсько-фінансового стану підприємств, а також пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стійкості. Особливого значення набуває об'єктивна оцінка потенційних можливостей збільшення прибутку підприємства. Тому важливим та актуальним завданням є своєчасна й правильна оцінка фінансово-господарського стану підприємства, що надасть можливість визначити шляхи реалізації управлінських рішень з виводу підприємства з кризових ситуацій.

Важливим завданням аналізу фінансового стану є дослідження індикаторів фінансового стану підприємства.

До таких індикаторів відносяться показники фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності (рис. 1).

Рис. 1. Індикатори фінансового стану підприємства

Фінансова стійкість підприємства найвищою є тоді, коли воно здатне розвиватися переважно за рахунок власних джерел фінансування. Таке підприємство повинно мати достатньо фінансових ресурсів, структура яких є досить гнучкою. За необхідності воно повинно мати змогу для отримання кредитів та їх повернення.

Однак не завжди і не всі суб'єкти господарювання здатні забезпечити належне дотримання цих умов. Залежно від цього в аналізі прийнято виокремлювати чотири типи фінансової стійкості суб'єктів господарювання.

Перший і другий типи фінансової стійкості характерні для нормального фінансового стану підприємства, а третій і четвертий – для нестійкого та кризового. Зовнішнім проявом фінансової стійкості є його платоспроможність, яка залежить від ступеня ліквідності активів підприємства.

Платоспроможність – це здатність своєчасно повністю виконати свої платіжні зобов'язання, витікаючі з торгових, кредитових і інших операцій платіжного характеру.

Потреба в аналізі ліквідності балансу виникає в умовах ринку у зв'язку з посиленням фінансових обмежень і необхідністю оцінки кредитоспроможності підприємства. Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких в грошову

форму відповідає терміну погашення зобов'язань.

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті виявляється, перш за все, в швидкості обороту його засобів.

Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівнів і динаміки коефіцієнтів оборотності, які є відносними показниками фінансових результатів діяльності підприємства.

Коефіцієнти ділової активності характеризують, наскільки ефективно підприємство використовує свої засоби. До них відносяться різні показники оборотності.

Аналіз показників прибутковості має важливе практичне значення, оскільки він дозволяє оцінити прибутковість виробництва і ефективність використання вкладеного в нього капіталу, вибрати раціональну інвестиційну політику, визначити ступінь ліквідності підприємства.

Таким чином, своєчасна діагностика фінансового стану та виявлення проблемних зон, дозволить розробити раціональні управлінські рішення щодо мінімізації негативного впливу чинників як внутрішнього, так і зовнішнього середовища на фінансову діяльність підприємства.

Література

1. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. / Н.В. Тарасенко – Л.: ЛБІНБУ, 2017. - 485 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Автор: Бузулукська Т. В., студентка, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Управління підприємством на маркетингових засадах є невід'ємною функцією сучасного підприємства. Це дозволяє своєчасно реагувати на виклик конкурентного середовища, адаптувати пропозицію згідно вимог цільового ринку тощо. У кінцевому випадку раціональна та гнучка система управління маркетинговою діяльністю дозволить досягати планових показників діяльності підприємства.

Процес управління маркетингом – це розроблений послідовний комплекс маркетингових дій, спрямованих на реалізацію маркетингових функцій та принципів, у результаті яких мають бути виявлені і задоволені потреби споживачів, а фірма повинна отримати очікуваний прибуток.

Узагальнення поглядів вчених дозволило виокремити принципи управління маркетингом, рис. 1.

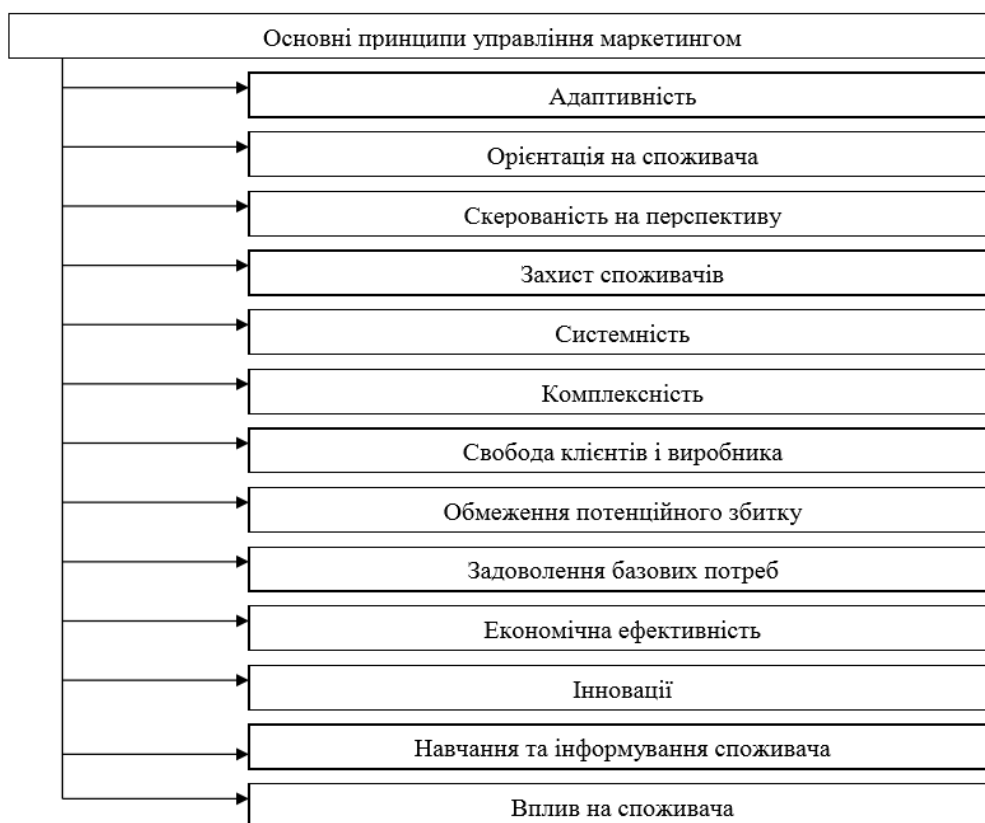

Рис. 1. Основні принципи управління маркетингом на підприємстві

Загальними функціями управління маркетингом на підприємстві є аналіз, планування, організація виконання, контроль. Специфічними ж функціями – розробка цілей і завдань підприємства, основних стратегічних принципів його діяльності, розробка стратегії підприємства, визначення ринків, планування продукції, підготовка планів закупівель матеріальнотехнічних ресурсів, формування виробничого плану, планування й реалізація комплексу маркетингових комунікацій, формування каналів розподілу, формування та реалізація цінової політики, планування фінансового забезпечення, підбір службовців; формування структури управління маркетинговою діяльністю, формування та реалізація системи керівних впливів; організація збирання й обробки маркетингової інформації [1].

В системі управління маркетинговою діяльністю підприємства виділяють наступні методи маркетингових досліджень та дій:

- вивчення зовнішнього середовища;
- вивчення наявних та планування майбутніх товарів;
- планування руху та продажів товарів;
- забезпечення формування збуту та стимулювання пропозиції;
- забезпечення цінової політики підприємства;
- забезпечення необхідного рівня безпеки використання товару, захисту

навколишнього середовища, вимог до споживчих властивостей товару [2, с. 48-49].

Незважаючи на наявність різних стратегій щодо оцінки ефективності маркетингу, в його плануванні та реалізації є деякі недоліки, зокрема: не усвідомлення доцільності систематичного дослідження маркетингових заходів,

недостатній кваліфікаційний рівень працівників маркетингового відділу, проведення суто формального аналізу без застосування сучасних методів.

Для успішного опанування маркетингу потрібно дотримуватися умов [1, с. 298-299]:

- організація навчання керівників і фахівців основних прийомів і засобів;
- підготовка відповідних кадрів;
- створення кадрового потенціалу маркетологів-професіоналів;
- побудова необхідної організаційної структури (спеціальні служби маркетингу);
- створення науково-матеріального забезпечення дослідження маркетингу;
- високий рівень виконання маркетингових елементів;
- механізм стимулювання для переорієнтації на маркетинг.

Розробка та реалізація маркетингових заходів потребують створення допоміжних систем маркетингу. До них належать, зокрема, система планування маркетингу, система організації служби маркетингу та система маркетингового контролю. Гармонійне поєднання і взаємодія цих допоміжних підсистем значною мірою зумовлюють ринковий успіх підприємства.

Література

1. Мосійчук І. В. Особливості управління маркетинговою діяльністю підприємств в Україні / І. В. Мосійчук. – 2017. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/25081>.
2. Маркетинг менеджмент : науч. изд. / под ред. М.Туган-Барановского, Л. В. Балабановой. — Донецк : ДонГУЭТ, 2001. — 594 с.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ЕПОХУ INTERNET: DMCA ТА EUCD

Автор: Ванда В. Ю., магістр

Науковий керівник: Чепеленко А. М., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут ВІПА (м. Бахмут)

Ще десять років тому такі поняття як пошукові системи, соціальні мережі, відео портали й електронна комерційна діяльність були ще маловідомі та не мали широкого поширення, але в даний момент без сервісів таких світових корпорацій як Google і YouTube не уявляє свого життя практично жодна людина. Компанії мають великий вплив на громадську думку. Саме стрімкий розвиток технологій стало поштовхом до створення такого документа як Digital Millennium Copyright Act (DMCA).

DMCA, це закон про авторське право в цифрову епоху, який було прийнято у 1998 р. Сенатом США і який доповнює законодавство США в галузі авторського права директивами, які враховують сучасні технічні досягнення у сфері копіювання та розповсюдження інформації.

Попри те, що цей закон відноситься до законодавства США і не регулює захист авторського права в інших країнах, наприклад, корпорація Google змушена дотримуватися його, оскільки головний офіс знаходиться в Каліфорнії, США.

Відповідно до закону ДМСА, якщо ви хочете використовувати будь-який авторський контент, то ви обов'язково повинні отримати дозвіл від його власника або оплатити його використання.

Причиною його створення було те що власники терпіли величезні збитки через розвиток інформаційних технологій, але зачну вигоду мали інтернет-провайдери та хостингові компанії, адже на них не поширюється відповідальність за злочини, вчинені користувачами.

ДМСА пропонує такий механізм захисту авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет, за яким правовласник може подати вимогу про видалення контенту або обмеження доступу до нього за допомогою ДМСА скарги (її часто також називають ДМСА Takedown Notice), якщо існує підозра в порушенні законних прав. Подача помилкових претензій може привести до блокування облікового запису заявника або іншим юридичних наслідків.

Якщо претензія необґрунтована, то запит може бути легко відхилений за допомогою (dmca counter-notice), і контент буде повернений на місце де був до блокування.

Заявник претензії має право парирувати відповідь. Якщо протягом 10 днів заявник ніяк не відреагує, то контент буде повернений на місце.

Також в законі є застереження, в яких випадках використання авторського контенту не вважається порушенням: якщо він використовується не в комерційних цілях, а як освітній матеріал чи приклад, або його використання задовольняє критеріям сумлінності (fair use).

Перевагами ДМСА є визначення чіткого механізму регулювання відповідальності, чого раніше не було в цифрових технологіях; найшвидша і дієва реакція на онлайн-порушення, оформлення і подача takedown notice здійснюється досить швидко, а на дії у відповідь сервіс-провайдерів йде до двох тижнів.

Використовувати ДМСА для захисту своїх прав і видалення контенту може будь-який правовласник незалежно від доменної зони сайту, країни реєстрації виняткових прав (якщо є) або громадянства / резидентності заявника.

Недоліками ДМСА є фальсифіковані повідомлення про порушення авторських прав та так звані «сірі зони», коли фірми реєструються під іншими доменами та намагаються юридично розміститися в тих державах, де цей закон не має юридичної сили.

Аналогічний ДМСА закон існує і в Європейському Союзі (Директива 2001/29 / EC), який має назву European Union Copyright Directive (EUCD) і певні обмеження, бо застосовувати даний його можливо тільки до сайтів, розташованих на серверах в європейській зоні, але EUCD дозволяє не просто видалити сторінку з пошукової системи, але і в принципі видалити сторінку з мережі Internet.

Таким чином, осучаснення законодавства у сфері інтелектуальної власності відкриває нові можливості не тільки для захисту авторських прав, а й для розвитку бізнесу.

Література

1. Фрэнсис Гарри о будущем интеллектуальной собственности: возможности и проблемы. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/wipo_magazine/ru/2017/05/article_0001.html.
2. Fostering the Development of the Internet of Things// The department of commerce, internet policy task force & digital economy leadership team [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ntia.doc.gov/files/ntia...iot_green...01122017.pdf
3. The International Property Right Index 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ipri2018.herokuapp.com>

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ШЛЯХОМ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Автор: Васютін С. О., магістр

Науковий керівник: Ковальов В. М., д.е.н., проф.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Ефективне використання основних виробничих засобів підприємства відноситься до важливого із засобів його функціонування, спрямованого до мети його існування і одержання потрібних господарських результатів [1].

Звідси метою роботи стала розробка рекомендацій з підвищення ефективності використання основних виробничих засобів підприємства.

Відповідно до поставленої мети завданнями роботи визначено:

- вивчення теоретичних і методичних основ аналізу використання основних засобів підприємства;
- аналіз структури, руху і технічного стану основних засобів шахти;
- аналіз ефективності використання основних виробничих засобів;
- розробка заходів з підвищення ефективності використання основних виробничих засобів вуглевидобувного підприємства.

Отже, для нормального функціонування підприємства, потрібна наявність певних засобів і джерел. Основні виробничі засоби, що складаються з будівель, споруд, машин, устаткування і інших засобів праці, які беруть участь в процесі виробництва, є найголовнішою основою діяльності будь-якого підприємства.

Доля основних засобів в загальній вартості засобів підприємств досягає в середньому близько 70%. Це зумовлює необхідність строгого обліку їх використання. Саме тому проблема підвищення ефективності використання основних засобів є такою важливою для будь-якої організації. Адже неефективне їх використання призводить до скорочення обсягів виробництва або реалізації, що у свою чергу зменшує прибутки підприємства, а, відповідно, відбивається і на прибутку галузі [2].

Об'єктом дослідження стало вугледобувне підприємство «Білозерське шахтоуправління» та його економічні результати у період дії у 2017-2018 рр.

Як відомо, існуючій капіталістичній економічній системі господарювання основні виробничі засоби за своєю економічною природою відносяться до фізичного капіталу, який включено до структури суспільного трудового потенціалу. Тому визначення його вартісного рівня так, як і ефективності використання стає в умовах конкурентного виробництва основною умовою вугледобувного виробництва в Україні. Отже для ефективного використання має значення їх обґрунтована оцінка. Зокрема, у практиці обліку і аналізу основних засобів використовують натуральну і грошову форми.

Такий аналіз є доцільним з точки зору визначення базового рівня економічних показників використання основних засобів, з якого виявляються основні заходи з подальшого їх економічного застосування [3].

Аналізом встановлено, що у базовому періоді 2017-2018 рр. на підприємстві відбувалось як зниження показників ефективного стану, так і використання основних засобів.

Основною причиною такого стану підприємства стало зниження обсягів виробництва готового товарного вугілля на кінець 2018 р. в натуральному вигляді на 34630 т, або на 5,8 %, при зростанні чисельності промислово – виробничого персоналу на 87 осіб, або на 3,9 %. Це спотворювало зростання фонду оплати праці на 32690,3 тис. грн, або на 21,8 %, а також зростання середньомісячної зарплати на 17,2 %.

При зростанні вартості основних засобів на 5,7 %, основне зростання відбулось активної частини (машин, устаткування). За структурою ця частка склала 34,6%, будівлі та споруди склали 63,8 % всієї вартості ОВЗ.

Останнім часом помітне покращення структури ОВЗ відбувається шляхом зростання частки машин і устаткування. Темпи оновлення активної частки ОВЗ випереджають їх вибуття. Основний показник використання основних засобів – фондівіддача на протязі аналізованого періоду знизився на 0,054 грн/рік під впливом зростання середньої вартості одиниці устаткування. Одноразово зростав показник фондомісткості з причин скорочення випуску продукції і зростання вартості основних засобів.

Тому з метою покращення економічного стану підприємства і підвищення ефективності використання основних засобів для підприємства розроблена і рекомендована низка заходів, яка вміщує комплекс заходів з реконструкції основних фондів, за якою відбулося зростання обсягів видобутку і реалізації вугілля в 1,2 рази і зростання фондівіддачі в 1,6 рази.

Література

1. Поддєрьогін А. М. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів промислових підприємств : монографія / А. М. Поддєрьогін, Н. А. Марченко; Чернігівський держ. інститут економіки і управління – Чернігів : Десна, 2013. – 287 с.
2. Єфіменко Н. А. Теоретичні засади відтворення якості основного капіталу підприємств / Н. А. Єфіменко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5. – С. 74–84.
3. Єрфорт І. Ю. Тенденції розвитку ринку гірничошахтного обладнання / І. Ю. Єрфорт, Ю. О. Єрфорт, О. Д. Петренко // Економіка: проблеми теорії та практики. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2007. – Вип. 228, Т. 2. – С. 361–367.

ВИЗНАЧЕННЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Автор: Галушко І. І., студент, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Управління інвестиційною діяльністю – це складова загальноекономічної системи управління підприємством, яка має свою мету, принципи побудови та виконує певні функції. Оскільки інвестиційна діяльність спрямовується на розвиток виробництва, його технологічного удосконалення, одержання прибутку, нарощування капіталу, то в зв'язку із цим управління інвестиційною діяльністю виступає підсистемою системи управління підприємством, спрямованої на створення передумов з підвищення ефективності інвестиційних процесів та всієї діяльності підприємства.

На управління інвестиційною діяльністю впливають внутрішні і зовнішні чинники, які визначають послідовність проведення управлінських заходів та прийняття управлінських рішень щодо проведення інвестиційних процесів підприємства (рис. 1) [1].

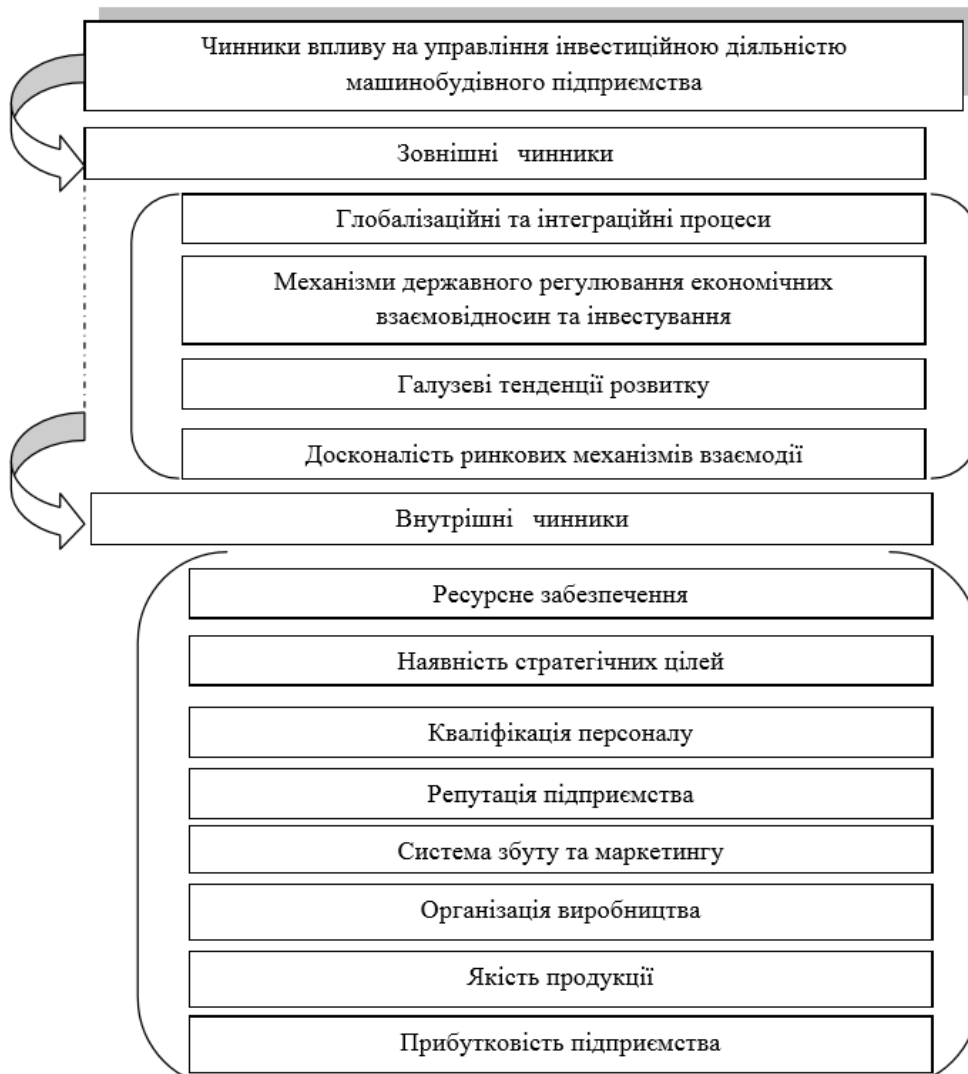

Рис. 1. Чинники впливу на управління інвестиційною діяльністю підприємства

До основних зовнішніх чинників слід віднести: глобалізаційні та інтеграційні процеси; механізми державного регулювання економічних взаємовідносин та інвестування; галузеві тенденції розвитку; досконалість ринкових механізмів взаємодії. Система управління інвестиційною діяльністю повинна своєчасно реагувати на їх прями чи опосередковані впливи з метою зменшення ризиків інвестиційної діяльності або попередження інших можливих негативних явищ та загроз.

Основною метою управління інвестиційною діяльністю машинобудівного підприємства є вибір реальних видів інвестиційної діяльності на підставі оцінки його потенційних можливостей і тенденцій розвитку, а також забезпечення зростання його капіталу, максимізація ринкової вартості та покращення добробуту власників (акціонерів).

Таким чином, в процесі управління інвестиційною діяльністю машинобудівного підприємства при виборі виду інвестицій необхідно враховувати, що: на початку інвестування необхідна мобілізація всіх елементів механізму управління інвестиціями на досягнення позитивного ефекту, який має проявлятися в перевищенні доходів від інвестицій над витратами на їх проведення; оскільки інвестиції здійснюються в грошовій формі, то відбувається тимчасове вилучення із обігу власних засобів, а у випадку залучення чи запозичення коштів виникає нова відповідальність за їх інвестування, яка покладається не лише на управління інвестиційною діяльністю, а й загалом на всю систему управління машинобудівним підприємством; на початку інвестиційного процесу важко піддаються розрахунку початково інвестовані витрати і очікуваний дохід від його завершення, що пояснюється можливими змінами прибутковості інвестиційного процесу під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на протязі всього періоду інвестування; як зовнішнім, так і внутрішнім інвестиціям, властиві ризики неповернення інвестованих засобів.

Література

1. Єпіфанова І.Ю. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств / І.Ю. Єпіфанова // Вісник Хмельницького національного університету – 2011. – № 2. – ТЗ. – С. 48-50.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Автор: Голець К. А., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Формування конкурентоспроможної економічної структури суспільств потребує мобілізації всіх національних ресурсів, абсолютного використання національних переваг. Однак поза увагою не можуть залишатись інвестиційні

джерела, які перебувають за межами країни і котрі здатні посилити темпи її економічного зростання. Надто актуальною є ця проблема для країн із перехідною економікою, зокрема для України. Серед потенційних джерел ресурсів для ринкової трансформації економіки цих країн іноземні інвестиції займають особливе місце. Вони, як свідчить міжнародний досвід, здатні забезпечити масштаби і темпи структурної перебудови через розвиток ринкових відносин, а відтак і більш органічну інтеграцію національних ринків у міжнародні відносини. Акумуляуючи підприємницький, державний та змішаний капітал, відкриваючи доступ до сучасних технологій та менеджменту, використання іноземних інвестицій сприяє формуванню національних інвестиційних ринків, динамізує факторні ринки та ринки товарів і послуг, підтримує заходи макроекономічної стабілізації, дає змогу розв'язувати соціальні проблеми трансформаційного періоду. Це робить дане дослідження актуальним на сучасному етапі розвитку економіки країни.

У сучасний період в основі інвестиційної політики держави повинне бути гнучке поєднання адміністративних та економічних методів регулювання. Обсяг іноземних інвестицій - один з показників, що характеризують ступінь інтеграції країни у світове співтовариство і залежать від привабливості об'єкта інвестування. Зовнішньоекономічні операції включають угоди по імпорту-експорту активів або капіталу, товарів та послуг. Одержання іноземних інвестицій, умови їх залучення - це фактори, що характеризують інвестиційну діяльність і сприяють подальшому розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Інвестиційна привабливість визначається суб'єктами інвестування по загальному інвестиційному клімату в країні, умовах проведення зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі правовими, митними.

За останні роки пік вкладення в Україну іноземних інвестицій припав на 2011 рік, коли вливання в економіку склали більш ніж 6 млрд доларів. Протягом останніх п'яти років розмір інвестицій в Україну не наблизився до цієї позначки.

Прямі іноземні інвестиції в Україну 2017 року склали 1817,2 млн грн. Це на 57,5 % менше, ніж у 2016-му.

Логічне падіння кількості іноземних вкладень відбулося в 2014 році, коли почалася війна на Донбасі, а політична ситуація в країні була вкрай нестабільною. Тоді в економіку України надійшло лише 2,5 млрд. доларів – на 55 % менше, ніж у 2013 році. Однак уже наступного року в нашу країну «повірили», обсяг інвестицій склав 3,8 млрд доларів – удвічі більше, ніж роком раніше. Трохи зріс ще притік іноземних вкладень у 2016 році, а у 2017 році відбулося серйозне падіння. За перші півроку 2018-го приплив іноземних інвестицій в Україну склав 1,3 млрд доларів.

За 2016-2017 роки іноземні інвестори найбільше вкладали у фінансову та страхову діяльність, а також оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспорту. Минулого 2018 року інвестиції прийшли й у сферу наукової й технічної діяльності.

Росія, як це не здається дивним, вклала в економіку України більше за всіх коштів, цього року її інвестиції склали 34,6 % від усього обсягу. Вкладають

кошти також Кіпр, Нідерланди, Австрія, Польща, Велика Британія, Франція, Німеччина, Італія та Угорщина. Щоправда, останні три країни в 2018-му ще в Україну не інвестували.

Отже, створення й ефективне функціонування механізму залучення іноземного капіталу з метою всеосяжного реформування та реконструкції промислового комплексу України має спиратися на відокремлення та врахування переваг і недоліків сторін залучення іноземних фінансових коштів; прогнозовану оцінку (з подальшим її уточненням) необхідних для України обсягів іноземних інвестицій; узагальнення існуючих в інших країнах систем залучення іноземних інвестицій у розвиток (реформування) національних економік та їх провідних секторів задля можливого використання в Україні окремих ефективно діючих елементів таких систем.

Тому, пропонується створення Центру сприяння іноземним інвестиціям при обласних державних адміністраціях та визначено організаційно-правові засади нової структури.

Література

1. Показник економічної свободи України: офіційні дані [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.heritage.org/index/country/ukraine/>.
2. Коротич О. Б. Динаміка соціально-економічного розвитку України та її регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Arpu/2009_1/doc/2/04.pdf/.
3. Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації / за ред. д-ра економ. наук. проф. І.Г. Лук'яненко. – К.: НаУКМА, 2017. – 464 с.
4. Оніщенко І. О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення / І.О. Оніщенко. // Траектория науки : електрон. наук. журн. - 2016. - № 3 (8). - С. 289–295.

ДОСЛІДЖЕННЯ МІГРАЦІЙНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Автор: Голуб Є. М., магістр, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Особливістю розвитку світової економіки нашої епохи є її глобалізація, що проявляється у вільному переливанні капіталів, матеріальних і трудових ресурсів. Міжнародна трудова міграція, масштаби та інтенсивність якої у цих умовах є значною, здійснює перерозподіл робочої сили між країнами, що впливає на ситуацію на ринках праці кожної з країн, рівень зайнятості, безробіття, розмір заробітної плати, розподіл доходів. Враховуючи несприятливу демографічну ситуацію, старіння населення, збільшення тривалості життя, і як наслідок збільшення витрат на пенсії, що негативно впливає на бюджети промислово-розвинутих країн, вони будуть стимулювати залучення іммігрантів, в т.ч. і з України. В той же час, чисельність українців також зменшується, а соціально-економічні умови змушують шукати роботу за кордоном. Таким чином виникає проблема забезпеченості ринку праці України висококваліфікованими працівниками, що здатні розвивати бізнес і сприяти економічному зростанню України.

Окремими питаннями сучасного стану міграції трудових ресурсів в Україні та визначення шляхів вдосконалення міграційної політики займалися такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як В. Васильченко, С. Калініна, І. Лапшина, І. Ольшевська, В. Разумовська, Л. Рибаківський, С. Тімур, Н. Трофимова, та ін.

В умовах соціально-економічної кризи негативні демографічні тенденції значно загострилися і негативно вплинули на всі складові відтворення і розвитку людського капіталу населення України. Особливою гострою в цих умовах стає проблема міграційних процесів населення країни, основними причинами яких є зубожіння значної частини українців, неможливість забезпечити достатній рівень доходів, втрата впевненості у майбутньому своєї родини. Економічна і соціальна диференціація, масова малозабезпеченість та бідність, обмеження в отриманні достатнього рівня освіти та охорони здоров'я, призводять до руйнації людського капіталу та поширення феномену «соціального відторгнення» в українському суспільстві. В результаті чого кількість громадян, що шукають роботу за межами України, за різними статистичними та експертними оцінками становить від 5 до 9 мільйонів осіб [2].

У 1993 р. стрімке зростання міграційного приросту змінилося різким спадом і, хоча сальдо міграції ще залишалося додатним, його значення зменшилося більш, ніж у 5 разів. Саме у 90-ї році країна зазнала значних міграційних втрат своїх громадян, які масово покидали країну.

Впродовж наступних десяти років міграційне сальдо було від'ємним і лише починаючи з 2005 р. спостерігається незначний міграційний приріст, який до цього часу не може змінити загальний спад всього населення України (рис. 1) [3].

Рис. 1. Динаміка міграційного приросту (скорочення) населення України за 2000-2018 рр.

За прогнозами Інституту демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України, до 2031 року населення України скоротиться до 39,5 мільйонів осіб. І справа не лише у високій смертності – українці продовжують залишати країну в пошуках кращого життя.

На сьогоднішній день сукупна кількість емігрантів (вихідців з України за переписами населення зарубіжних країн, де вони проживають) складає 6,5 млн. осіб. Сукупна кількість емігрантів у відсотках від населення: 14,4%. Найпопулярніші країни призначення: Російська Федерація, Німеччина, США, Ізраїль, Чехія, Угорщина, Польща.

Домінуючими видами економічної діяльності серед українських трудових мігрантів є будівництво, найпоширеніше серед чоловіків, і домашній догляд, що переважає серед жінок. За оцінками, приблизно одна чверть усіх мігрантів, що працюють за кордоном, мають неврегульований статус.

Основним типом міграційного руху в країні залишається перерозподіл населення між сільською місцевістю та міськими поселеннями в межах свого регіону (області). Тобто населення прямує переважно із депресивних регіонів у ті, які динамічно розвиваються, з сільської місцевості в міста та індустріальні центри.

В цілому, найбільша міграційна активність притаманна Київській області, південним і східним регіонам України, найменша – прикарпатським (крім Львівської), Миколаївській і Херсонській областям.

Події в Криму та військові дії на Донбасі призвели до численних внутрішніх переселень в Україні, які носять вимушений характер, перерозподілу населення між регіонами і значних міграційних втрат на Донбасі та формування в Україні такого типу міграцій населення, як ВПО.

Нівелювати негативні наслідки міграційних процесів зможе виважена міграційна політика держави, ефективність якої залежить від повного врахування та використання загальнодержавних і регіональних особливостей, ретельного відстежування міграційних процесів, оперативного реагування на зміни та їх контролю з метою підпорядкування національним і регіональним інтересам, особистим потребам мігрантів

Література

1. Звіт щодо методології організації проведення та результатів модульного вибіркового обстеження з питань трудової міграції в Україні / Міжнародна організація праці. Група технічної підтримки з питань гідної праці та Бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи – Будапешт, 2013. –98 с.

2. Михальченко Г.Г. Формування міграційної політики як один з чинників соціально-економічного розвитку країни / Г.Г. Михальченко // Promising problems of economics and management: Collection of scientific articles. – Montreal, Canada: Publishing house «BREEZE», 2015. – P.464-467.

3. Населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

*Автори: Голубова О. В., Підкуйко Д. І., магістри, гр. БЗ-Ек18мг
Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.*

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

В умовах інтеграції України в європейський простір виникла необхідність перегляду фундаментальних засад політики нарощення соціально-економічного потенціалу сталого розвитку країни в цілому та її регіонів з метою прискорення документальної і реальної імплементації директив Європейського Союзу, які стосуються окремих сфер життєдіяльності та потребують застосування нових методів і форм розширеного відтворення національного багатства.

В цих умовах, саме населення, його соціальне самопочуття та розвиток є визначальною ознакою суспільства, основою могутності держави. Упродовж останніх десяти років населення України суттєво скоротилося тільки внаслідок процесів депопуляції, й відтоку населення через соціально-економічну та політичну нестабільність. За рівнем смертності Україна входить до першої десятки країн у світі. За останнє десятиріччя суттєво знизилися і темпи соціально-економічного зростання. Це стосується таких важливих показників розвитку, як політична та соціальна стабільність, освіта, рівень добробуту, середня тривалість життя, дитяча смертність тощо.

Весь досліджуєий період на Україні кількість померлих переважає над кількістю народжених (рис. 1).

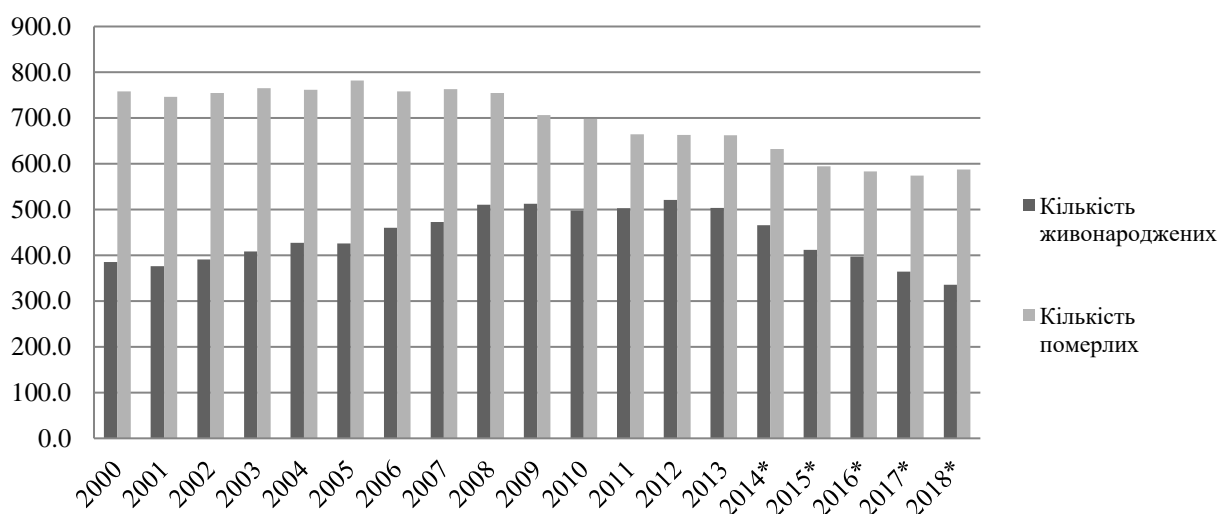

Рис. 1. Динаміка кількості живонароджених та померлих осіб в Україні за 2000-2018 рр., тис. осіб

*без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя

В Україні до цього часу середній рівень добробуту населення залишається надзвичайно низьким, виходячи з аналізу основних його показників. Варто відзначити, що при зростанні середньомісячної заробітної плати відбулося зниження реальної заробітної плати, а зростання суми заборгованості з виплати заробітної плати збільшилося більше ніж у 2 рази (табл. 1). Все це відбувається на тлі зростання споживчих цін, збільшення тарифів, які за останні роки зросли на електроенергію у 5, газ для населення – у 7, а на опалення – в 11 разів, зарплата збільшилась лише в 2,8 рази, а заборгованість із виплати зарплати досягла суми в 2,7 млрд грн.

Таблиця 1

Динаміка заборгованості з видами заробітної плати за типами підприємств за 2012-2017 рр., млн. грн

Тип підприємства	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Усього	913,8	830,1	753,0	1320	1881	1791
у тому числі						
економічно активні підприємства	404,1	419,0	413,1	1302,7	1118,2	1456,8
підприємства-банкрути	461,9	361,4	306,3	546,3	633,8	730,0
економічно неактивні	47,8	49,7	33,6	31,8	38,9	394,8

Сучасний стан ринку праці також характеризується наявністю певних проблем, які є бар'єром для нормального соціально-економічного розвитку як усієї країни, так і її окремих регіонів. Пріоритетним завданням сучасного етапу соціально-економічного розвитку країни повинно стати формування удосконаленої соціальної політики, орієнтованої на інтереси громадян та направленої на створення умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини, зниження соціальної нерівності, підвищення доходів населення, забезпечення загальної доступності і задовільної якості базових соціальних послуг.

Проведені дослідження засвідчує, що соціального забезпечення потребують майже всі верстви населення. Аналіз витрат державного бюджету України на соціальне забезпечення населення виявив, що витрати на соціальне забезпечення українського населення за останні роки мали тенденцію до зростання.

Отже, пріоритетним завданням сучасного етапу соціально-економічного розвитку країни повинно стати формування удосконаленої соціальної політики, орієнтованої на інтереси громадян та направленої на створення умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини, зниження соціальної нерівності, підвищення доходів населення, забезпечення загальної доступності і задовільної якості базових соціальних послуг.

Виходячи з вище зазначеного, формування пріоритетних напрямів сталого соціально-економічного розвитку населення України є одним з найважливіших завдань держави незалежно від його політичного та економічного устрою. Разом з тим, механізм взаємодії добробуту та економічного зростання досліджено недостатньо ґрунтовано як на теоретичному, так і на емпіричному рівнях. Тому визначення добробуту як фактору покращання соціально-економічного розвитку країни сприятиме підвищенню ефективності державної соціально-економічної політики та процесам відтворення і розвитку людського капіталу.

Література

1. Демографічна ситуація в Україні.: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Заробітна плата: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Міністерство праці та соціальної політики України: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Автор: Гриненко А. Ю., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Досягнення необхідних суспільних цілей, вирішення нагальних соціальних проблем, забезпечення сталого розвитку вимагають сьогодні від

системи публічного управління нового бачення, сучасних підходів, розробки ефективних моделей взаємодії держави та об'єктів управління. Трансформація публічного управління відбувається з урахуванням викликів часу, особливостей економічного розвитку країни, наявних правових механізмів.

Публічне управління являє собою різновид суспільно корисної діяльності, яка здійснюється певною сукупністю суб'єктів, зокрема органами державної влади. Наочним є взаємозв'язок публічного управління та державної влади, яка відповідно до ч. 1 ст. 6 Конституції України реалізується органами законодавчої, виконавчої та судової влади [1].

Розвиток відносин власності, еволюція економічних систем різних країн світу поступово приводить до появи необхідності нових підходів до побудови механізмів співіснування публічної влади та громадянського суспільства.

Пошук нових підходів, які передбачають залучення публічних та приватних механізмів впливу на економічну сферу, орієнтація на надання сучасних публічних послуг у розвинених країнах світу виявили себе в концепціях публічного менеджменту, публічного адміністрування, державно-приватного партнерства (ДПП).

Державно-приватне партнерство виникло як необхідне поєднання управлінських, фінансових, інтелектуальних, інноваційних ресурсів в межах договірних відносин між державним та приватним власником для вирішення питань розбудови інфраструктури та широкої реалізації державних повноважень у публічній сфері.

Головна мета ДПП – це об'єднання досвіду та вмінь різних державних і приватних партнерів з таким розрахунком, щоб гарантувати досягнення найкращих матеріальних і фінансових результатів в суспільно значущих сферах життя з максимальною взаємною вигодою для обох сторін.

ДПП має властиву його учасникам мотивацію. Держава бачить в приватному секторі додаткові фінансові ресурси, ефективний менеджмент і розраховує отримати вигоду з цього.

Об'єкти ДПП – це об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим. Об'єктами ДПП можуть бути: існуючі, зокрема, відтворювані (шляхом реконструкції, модернізації, технічного переоснащення) об'єкти, у тому числі ділянки надр; створювані чи придбані об'єкти.

Взагалі, традиційним є те, що проекти ДПП успішно впроваджуються в тих галузях, де можливе пряме стягнення бізнесом плати за надані послуги і за які держава традиційно несе відповідальність.

Так, Міністр економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів підкреслив, що втілення проектів державно-приватного партнерства дозволить залучити системні інвестиції в транспортну, портову та інтернет-інфраструктуру, державно-приватне партнерство відкриває нові можливості для співпраці між державою та приватним бізнесом та загалом матиме суттєвий позитивний ефект для економіки України. «... ми також підписали Меморандум з Міжнародною фінансовою корпорацією групи Світового банку, щоб залучити міжнародних експертів та міжнародний досвід до роботи над

проектами державно-приватного партнерства. Це ефективний інструмент залучення великих інвестицій у будівництво доріг, портів, мостів та великих інфраструктурних об'єктів, а також проведення ширококутового інтернету по всій території України. Уже є кілька пілотних проектів і навіть інвесторів, які очікують можливості взяти участь у цих проектах», – повідомив Перший віцепрем'єр-міністр України.

«Втілення проектів державно-приватного партнерства означає якісні дороги та зростання ВВП на 5-7 % щорічно. А також десятки тисяч нових робочих місць в регіонах України», – додав Степан Кубів [2].

Термін «public», який зустрічається в зарубіжній науковій літературі, перекладається як державний, публічний, громадський, суспільний [3, с. 11-14].

З поняттям «публічний» тісно пов'язані й терміни «публічна влада» та «публічна адміністрація». Згідно з енциклопедією державного управління, публічне адміністрування це різновид управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій держава та громадянське суспільство забезпечують самокерованість (самоврядність) усієї суспільної системи та її розвиток у певному, визначеному напрямку [4, с. 489]. Багато дослідників висловлюють думку, що публічне адміністрування це органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, інші суб'єкти, які відповідно до законодавчих чи договірних повноважень забезпечують виконання законів та діють в публічних інтересах. Отже, говорячи про державно-приватне партнерство з точки зору норм Закону України «Про державно-приватне партнерство» [5], зрозуміло, що мова йде про співробітництво між державними органами та органами місцевого самоврядування та юридичними чи фізичними особами-підприємцями на основі договору та у встановленому законодавством порядку, що передбачає виконання державних повноважень у системі публічного адміністрування.

Публічне управління у сфері державно-приватного партнерства має на меті реалізовувати процедури прийняття управлінських рішень щодо реалізації проектів у формі договорів органів державної влади, місцевого самоврядування з приватними партнерами; проведення конкурсного відбору суб'єктів підприємницької діяльності та затвердження його результатів; здійснення контролю за виконанням вже укладених договорів.

Література

1. Закон України “Про державно-приватне партнерство” від 01.07.2010 р. №2404-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> .
2. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки / О. Кілієвич. – Київ : Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2003. – 510 с.
3. Колпаков В. К. Адміністративно-правові відносини: поняття і види / В. К. Колпаков [Електронний ресурс] // Юридичний науковий електронний журнал. – 2013. – № 1. – Режим доступу : http://www.lsej.org.ua/1_2013/ukr/Kolpakov.pdf .
4. Степан Кубів: Втілення проектів державно-приватного партнерства прискорить зростання ВВП на 5-7% щорічно [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=25433de7-6e9f-4136-b08c-cc41685f04c1&title=StepanKubiv-VtlenniaProektivDerzhavnoprivatnogoPartnerstvaPriskoritZrostanniaVvpNa5-7-Schorichno/>.
5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням

60 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 103 Конституції України в контексті положень її статей 5, 156 та за конституційним зверненням громадян Галайчука Вадима Сергійовича, Подгорної Вікторії Валентинівни, Кислої Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення положень частин другої, третьої, четвертої статті 5 Конституції України (справа про здійснення влади народом) від 5 жовтня 2005 р. № 6-рп/2005 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 41. – Ст. 2605.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ

Автор: Гумен Д. С., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Незалежність України та започаткування процесу створення самодостатньої держави, відновлення демократизації на сучасному етапі інноваційного розвитку економіки створили потенційно позитивні передумови для розвитку функціонування ринку праці та зайнятості населення.

Ринок праці – це система конкурентних зв'язків між учасниками ринку (підприємцями, трудящими і державою) з приводу найму, використання працівника у суспільному виробництві. Ринок праці включає в себе ринок робочої сили і ринок робочих місць.

Саме тому, стан справ на ринку праці необхідно розглядати як складну систему, стан якої поліпшується або погіршується від ступеня її вивченості і керуючих впливів на різних рівнях, як по горизонталі, так і по вертикалі.

Історична думка, що ринок праці стихійний, абсолютно невірно. Він значною мірою керований при належній продуманості і регулюванні стану попиту та пропозиції.

У сучасних умовах питання регулювання ринку праці та зайнятості населення набуває особливої значущості, оскільки циклічний характер ринкової економіки спричиняє безробіття і пов'язані з ним негативні економічні та соціальні наслідки, що призводять до проблем ринку зайнятості.

За результатами обстеження робочої сили кількість зайнятого населення у віці 15 років і старше у II кварталі 2019 р. становила 16,8 млн. осіб, а у віці 15–70 років – 16,7 млн. осіб. Кількість безробітного населення віком 15 років і старше та у віці 15–70 років складала по 1,4 млн. осіб (рис. 1).

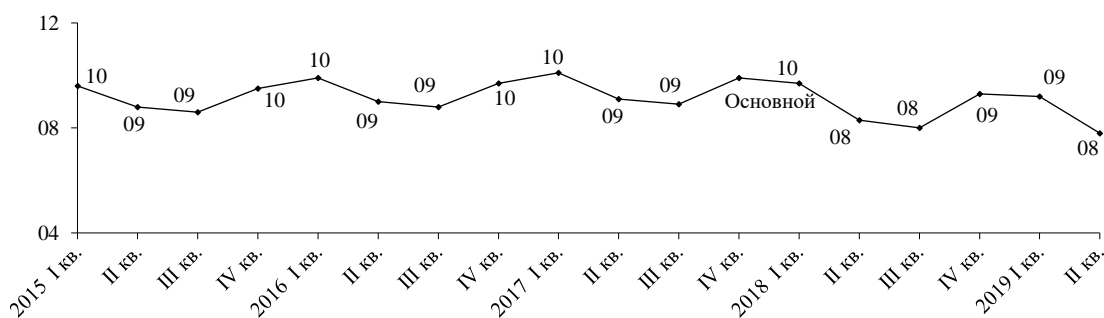

Рис. 1. Рівень безробіття населення віком 15–70 років (у % до робочої сили відповідного віку) [1]

У II кварталі 2019 р. рівень зайнятості населення віком 15 років і старше становив 52,2 %, а серед населення віком 15–70 років – 58,6 %. Рівень безробіття серед робочої сили віком 15 років і старше склав 7,7 %, а серед осіб віком 15–70 років – 7,8%.

Таким чином, ринок праці України увійшов до нової фази розвитку, що характеризується такими факторами: сукупний попит на ринку праці зростає, підвищується реальна ціна праці.

Разом з тим, підвищення попиту на ринку праці не супроводжується зростанням пропозиції в довгостроковій перспективі.

Саме тому, перспективні та щорічні програми ринку праці України, що розробляються на національному та регіональному рівнях, доцільно було б розширити в програми розвитку ринку праці України та її регіонів, що не тільки включали б аналіз та план діяльності центрів зайнятості щодо надання соціальних послуг, а були комплексними програмами розвитку ринку праці, включаючи формування потенційного рівня сукупної пропозиції, її професійно-кваліфікаційної структури, формування ефективного попиту на працю відповідно до пріоритетних сфер розвитку країни, які впливають на становлення рівня заробітної плати та на навантаження зареєстрованих безробітних на вільні робочі місця [2].

Становлення міжнародного ринку праці є свідченням того, що процеси світової інтеграції відбуваються не тільки в економічній та технологічній галузях, а охоплюють сфери трудових відносин, які є нині глобальними [3].

На сучасному етапі розвитку, в умовах ринкової трансформації економіки України ринок праці перебуває у стані адаптації, реконструкції до нових умов господарювання.

Після економічних та політичних змін з'явилася низка проблем: зниження зайнятості, зростання безробіття, широкомасштабна трудова міграція, зростання неформальної зайнятості, дисбаланс попиту й пропозиції робочої сили, низький рівень кваліфікації працівників, занепад регіональних ринків праці основних галузей господарства, низький соціальний захист непрацевдатних громадян – найактуальніші на сьогодні проблеми ринку праці України [4].

Саме тому, проблеми можливо вирішити шляхом проведення гнучкої політики зайнятості, створенням відповідного законодавства, сприянням розвитку ринкових відносин в суспільстві, а також застосовуючи наступні форми регулювання: впровадження моделей ринку праці країн світу; створення спеціалізованих структур, які займаються можливістю працевлаштування українців за кордоном [5].

Тому, необхідно ретельно вивчати досвід вирішення проблем ринку праці в розвинених країнах, використовувати та переймати його з урахуванням особливостей національної та регіональної економіки.

Отже, ринок праці України увійшов до нової фази свого розвитку. Враховуючи ситуацію, яка склалася на даному етапі розвитку в Україні, а саме, політичний та економічний стан, слід прогнозувати поступове врівноваження ринку праці України та її регіонів і підвищення ринкової ціни праці.

Таким чином, для покращення функціонування ринку праці необхідно привести українське законодавство до рівня міжнародних норм, впровадити механізми захисту внутрішнього ринку праці, забезпечити рівні можливості на ринку праці, постійно удосконалювати державні та регіональні програми зайнятості населення, удосконалювати та сприяти розвитку єдиної цілісної системи безперервної професійної освіти, стимулювати попит на працю, стабілізувати національну економіку та легалізувати тіньову зайнятість.

На даному етапі розвитку система відносин на ринку праці є однією з найактуальніших напрямків соціально-економічної ланки держави. Розвиток ринку праці населення викликаний низьким рівнем регулювання безробіття України, малою кількістю робочих місць, відсутністю чіткої структурності ринку праці, недостатньою кількістю робочих місць, відсутністю механізмів регулювання ринку праці тощо.

Література

1. Показники зайнятості та безробіття населення та їх динаміка в Україні: публікація документів Державної Служби Статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/express/expres_u.html/.
2. Україна: перспективи розвитку. Консенсус-прогноз. Матеріали з макроекономічного прогнозування. Мінекономрозвитку і торгівлі України. Випуск 49. – 2019. – 44 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Konsensus-prognoz/>.
3. Posting of workers: Council reaches agreement [Електронний ресурс] / Press release № 614/17 on 24.10.2017. – Council of the European Union, October 2017. – Загол. з екрану. – Доступ: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/23-epsco-posting-of-workers/>.
4. Какое будущее у достойного труда в Европе и Центральной Азии: возможности и вызовы [Текст] : Доклад Генерального директора МОТ / Десятое Европейское региональное совещание МОТ. – Стамбул, 2–5 октября 2017 г. – С. 9.
5. Торжевський М. В. Детінізація зайнятості населення в Україні: дис. ... кандидата економ. наук: 08.00.07/ Торжевський Максим Владиславович. – Київ: Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, 2017. – 212 с.

РЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Автор: Демедюк Ю. В., магістр, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Нагальна необхідність регулювання проблем оплати праці тривалий час знаходиться в колі інтересів зарубіжних та вітчизняних науковців. Проблеми матеріального забезпечення розглядалися вітчизняними науковцями, серед яких найбільш суттєві здобутки належать Д. П. Богині, С. В. Бурлуцькому, О. А. Грішновій, Е. М. Лібановій, А. М. Колоту, Г. В. Осовській, В. М. Петюху та іншим. Проте, незважаючи на досить велику кількість наукових публікацій і практичних рекомендацій, проблема регулювання оплати праці недостатньо досліджена і не відповідає реальним потребам суспільства України, де значна частка населення проживає за межею вбогості, а наша країна залишається в колі найбідніших.

Необхідно зазначити, що за умови оптимально визначеного розміру мінімальної заробітної плати в країні відбувається покращання соціально-економічного стану за рахунок збільшення споживчого попиту, який, в свою чергу, активізує розвиток виробництва в поточний період.

Мінімальна зарплата зафіксована в законодавстві 90 % країн світу. Проте механізм її розрахунку, як з точки зору підходу, так і його ефективності, в різних країнах світу має власні особливості. У більшості розвинутих країнах мінімальна заробітна плата прив'язується не до прожиткового мінімуму, а до середньої заробітної плати.

Сьогодні в Україні мінімальна заробітна плата розраховується з урахуванням прожиткового мінімуму, але розміри основних державних стандартів та гарантій – прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії за віком більш ніж удвічі менші, ніж мають бути згідно з чинним законодавством. Отже, в Україні зростає нерівність, що суперечить ст. 48 Конституції України, відповідно якій громадяни України мають право на достатній життєвий рівень для себе і своєї родини [3]. Але середній рівень добробуту населення залишається надзвичайно низьким, виходячи з аналізу основних його показників (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка основних соціальних стандартів та гарантій в Україні [4]

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Середньорічний розмір прожиткового мінімуму (у середньому на одну особу в місяць, грн)	843,2	914,1	1042,4	1113,7	1176,0	1227,3	1388,1	1603,7	1762
Середньомісячна заробітна плата	2239	2633	3000	3274	3470	4195	5183	7104	8865
Мінімальна пенсія	695	750	822	894	949	1012	1247	1452	1497

Українська мінімальна заробітна плата у 2019 році є нижчою від аналогічного показника країн-членів ЄС більш ніж удвічі. У той же час, середній дохід працівників в Європі, які працюють на посадах, що потребують середнього рівня кваліфікації, перевищує заробітну плату українських працівників щонайменше у 2,5 рази (табл. 2).

Таблиця 2

Рівень оплати праці в Європейських країнах [1]

Країна	Мінімальна заробітна плата, євро	Заробітна плата працівника середньої кваліфікації, євро ¹
Німеччина	1557	2015-2514
Греція	684	728-899
Литва	555	450-585
Естонія	540	823-998
Польща	524	503-632
Чеська Республіка	521	727-924
Угорщина	465	441-570
Латвія	430	569-731
Болгарія	286	320-440
Україна	138	124-171

Середня заробітна плата в Україні також одна із найнижчих серед країн

СНД і не забезпечує рівня життя, гідного для країни із значним економічним потенціалом. В результаті виникають складні проблеми у забезпеченні соціальних стандартів, подоланні бідності та становленні середнього класу в країні. Причиною такого відставання стало встановлення розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати переважно з урахуванням можливостей бюджету.

Якщо порівняти тенденції зміни середньомісячної заробітної плати, прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, то, на перший погляд здається, що в Україні складається відносно благополучна ситуація. Але перевищення середніх показників над мінімальними і гарантованими державою свідчить не стільки про високий рівень оплати праці, скільки про невідповідність мінімальних стандартів та гарантій фактичній вартості життя в країні.

Таким чином, для економічного зростання в країні необхідно удосконалювати систему оплати за рахунок диференціації розміру мінімальної заробітної плати на регіональному та галузевому рівнях з урахуванням особливостей характеру роботи цих галузей, освіти робітника, приведення розміру мінімальної заробітної плати до реального прожиткового мінімуму, споживчого кошику; введення справедливих міжгалузевих співвідношень тощо

Література

1. Global Wage Report 2016/17: Wage inequality in the workplace – Geneva: ILO, 2016
2. Заробітна плата: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – №30. – С.141.
4. Основні соціальні стандарти, гарантії та показники розвитку України. Сайт Міністерства праці та соціальної політики України: [Електрон. ресурс] – Режим доступу: // <http://www.mlsp.gov.ua/>.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНІХ ДЖЕРЕЛ ІНВЕСТУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Автор: Зеркаль Л. В., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Недоінвестування реального сектора економіки потребує зосередження уваги перш за все на аналізі проблем та можливостей мобілізації і використання для здійснення інвестиційної діяльності наявних інвестиційних ресурсів. У зв'язку з цим особливий інтерес мають потенційні джерела для інвестування та створення умов для їх трансформації у реальні.

Дослідження формування в Україні потенційних джерел інвестицій на макрорівні дозволило виділити зовнішні (закордонні, або іноземні) і внутрішні (національні). Останні формуються за рахунок національних заощаджень: держави, підприємств, населення, тобто із доходів, не використаних на поточне споживання. Заощадження держави розглядаються як частина бюджетних

коштів, що виділяються на інвестування, та коштів від перевищення доходів над видатками державного бюджету, які спрямовуються на ринок капіталу. Як потенційне джерело інвестицій, державні заощадження в Україні незначні, про що свідчить скорочення з року в рік обсягів централізованих інвестицій (табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1

Структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування, % до загального обсягу [1]

	І кв. 2018 р.	І кв. 2019 р.
кошти бюджету	4,2	5,9
власні кошти підприємств	76,2	74,1
кредити банків інших позик	8,4	9,1
кошти іноземних інвесторів	0,3	1,3
кошти населення на будівництво житла	8,2	7,0
інші джерела фінансування	2,7	2,6

Рис.1. Динаміка освоєних капітальних інвестицій та ВВП, % [1]

Значним потенційним джерелом інвестиційних ресурсів є заощадження населення. За нинішніх розмірів реальних доходів населення України, на перший погляд, недоцільно розраховувати на істотне підвищення норми заощаджень і збільшення їх загального реального обсягу. Однак особливістю економіки України є те, що приріст заощаджень населення у всіх формах залишається високим при відносно низьких офіційних доходах.

Причина криється у значному тіньовому секторі у країні, який, за визначенням деяких дослідників, охоплює 60 % економіки. Близько 40 % населення одержують офіційно незареєстровані доходи. Залучити ці кошти, принаймні частково, надзвичайно важливо, бо, за різними розрахунками, вони становлять досить велику суму – 10-15 млрд дол. Це складне питання, тому що переважна частина інвестиційного потенціалу населення націлена на вкладання у житло (через валютні заощадження). Крім того, значна частина заощаджень вкладається у короткострокові активи, які забезпечують високу дохідність, або вивозяться за кордон. Крім привабливості для населення того чи іншого фінансового інструменту вкладення коштів, велику роль відіграють психологічні чинники, передусім ступінь довіри населення до тих структур, які

мобілізують заощадження.

Значним потенційним джерелом реального інвестування є кошти, які вивозяться за межі країни. Навіть при найсприятливішому інвестиційному кліматі в державі далеко не всі кошти були б використані на інвестування усередині країни. Проте потенційні можливості цього джерела надзвичайно великі, враховуючи, що, за оцінками спеціалістів, обсяг капіталів, вивезених за кордон із України за роки реформ досягла 20 млрд дол.

Остання складова національних заощаджень – заощадження суб'єктів господарювання. Це частина внутрішньогосподарських фінансових ресурсів (табл. 1).

На мікрорівні потенційні джерела інвестиційних ресурсів можуть формуватися за рахунок власних коштів (внутрішні джерела), позичених і залучених (зовнішні джерела). Серед внутрішніх джерел перш за все виділяють амортизаційні відрахування, з яких формується амортизаційний фонд. За своїм економічним змістом амортизаційний фонд є не інфляційним джерелом: при раціональному плануванні нарахування зносу він може стати реальним джерелом інвестицій для оновлення виробничих фондів підприємств. Проте можливості амортизаційного фонду як джерела реальних інвестицій залежить від стабільності цін. У сучасних умовах природу амортизаційного фонду деформовано: з фонду відтворення він перетворився у фонд поточного використання (переважно як джерело оплати праці). Така практика згубна і потребує відновлення інвестиційного характеру амортизаційного фонду, тобто створення умов для використання його за своїм економічним призначенням.

Другим джерелом інвестиційної діяльності виступає прибуток. За останні роки питома вага інвестицій у структурі використання прибутку підприємств значно зменшилася. Це пов'язано як із погіршенням фінансового стану підприємств реального сектора економіки, збільшенням кількості збиткових підприємств, так і з падінням схильності до інвестування, яка зумовлюється загальною нестабільністю і високими ризиками. Останнє пояснює ситуацію, коли навіть прибуткові підприємства не здійснюють інвестиції у власне виробництво, незважаючи на високий ступінь зносу основних фондів.

Зовнішніми стосовно підприємства потенційними джерелами здійснення інвестиційної діяльності є також кошти, мобілізовані в результаті емісії акцій, одержані цільові асигнування із бюджету, прямі інвестиції як іноземних, так і національних інвесторів (залучені кошти), кошти від емісії, облігацій, кредити (державний, банківський, комерційний тощо), лізинг (позичені джерела).

Випуск акцій підприємством та їх вдале розміщення може сприяти швидкій мобілізації коштів для інвестування. Проте емісію акцій можуть здійснювати лише підприємства, які акціонуються або вже є акціонерними, причому відкритого типу. Однак практична роль акцій, які емітують акціонерні компанії, у фінансуванні інвестицій в Україні ще незначна. На фондовому ринку країни переважно обертаються державні цінні папери. Держава, залучаючи фінансово-кредитні ресурси до покриття бюджетного дефіциту, є основним конкурентом приватних підприємств на ринку капіталу. Ринок державних цінних паперів, незважаючи на певні проблеми, високодохідний і ліквідний, тому негативно впливає на інвестиції у реальний сектор економіки.

Інвестування може здійснюватися за рахунок кредитів банків. Проте банки орієнтовані на короткотермінове кредитування, що визначається структурою їх пасивів: власні кошти відносно невеликі, а залучені, як правило, – короткотермінові. Короткострокова структура депозитів диктує банкам необхідність і самим орієнтуватися на короткотермінові кредити, тим самим стримуючи зростання питомої ваги довгострокових кредитів. Інвестиційні кредити в Україні дорогі порівняно із світовою практикою.

Виконані дослідження дозволили визначити напрямки поліпшення використання внутрішніх джерел інвестування, зокрема в амортизаційній політиці, кредитному механізмі, розвитку фондового ринку.

Література

1. Капітальні інвестиції у I кварталі 2019 року в Україні: публікація документів Державної Служби Статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/express/expres_u.html/.
2. Фарінович І. В. Інвестиційний клімат України: проблеми та напрями поліпшення [Електронний ресурс] / І. В. Фарінович. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29094/1/033_087_089.pdf/.
3. Савчук Н. Стан інвестиційного клімату України та напрями його покращення / Н. Савчук // Регіональна економіка. – 2016. – № 8. – С. 3.
4. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2016. – 392 с.
5. Залучення іноземних інвестицій в економіку України – шлях для подолання економічної кризи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2017_3/tom3/920.pdf/.

ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ПОКРАЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

Автор: Зима А. І., студентка, гр. БД Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Стабільність банківської системи є однією з важливих передумов подальшого сталого розвитку економіки. Вітчизняна банківська система через різні причини (анексовані території, девальвація національної валюти, банкрутство окремих банків та виведення їх з ринку, низький рівень капіталізації) сьогодні не повною мірою виконує своє основне завдання – кредитування реального сектору економіки.

Аналіз динаміки фінансових показників банківського сектору за 2011-2018 рр., представлено у табл. 1. Динаміку чистого прибутку банківського сектору наведено на рис. 1.

Тож, як свідчать дані табл. 1, та рис. 1, у період 2014-2016 рр. відзначена збиткова діяльність банківського сектору. Це обумовлено нестабільністю зовнішнього середовища, економічними та політичними чинниками.

Загальна характеристика ситуації у банківському секторі, згідно звіту Національного банку України за жовтень 2018 року, свідчить, що на 31 жовтня на ринку працювало 79 банків. У III кварталі один з невеликих банків відмовився від банківської діяльності, попередньо погодивши це з НБУ. Два

банки об'єдналися з іншими. Ще один банк планує піти з ринку до кінця року. Концентрація в секторі не змінилася: на 20 найбільших банків припадає 90,9 % чистих активів. Держбанки концентрують 54,3 % чистих активів сектору та 63,6 % депозитів населення [1].

Таблиця 1

**Фінансові показники банківського сектору України
за 2011-2018 рр., млрд. грн**

Показник	Рік							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Чисті процентні доходи	53,8	49,2	49,1	52,2	39,1	44,2	53,1	17,9
<i>Коефіцієнт росту</i>		0,914	0,998	1,063	0,749	1,130	1,201	0,337
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Чисті комісійні доходи	15,4	18,1	21	23,1	22,6	24,2	27,5	10,5
<i>Коефіцієнт росту</i>		1,175	1,160	1,100	0,978	1,071	1,136	0,382
Відрахування в резерви	36,5	22,3	28	84,4	114,5	198,3	49,3	10,5
<i>Коефіцієнт росту</i>		0,611	1,256	3,014	1,357	1,732	0,249	0,213
Чистий прибуток/збиток	-7,7	6	1,4	-33,1	-66,6	-159,4	-26,5	2,7

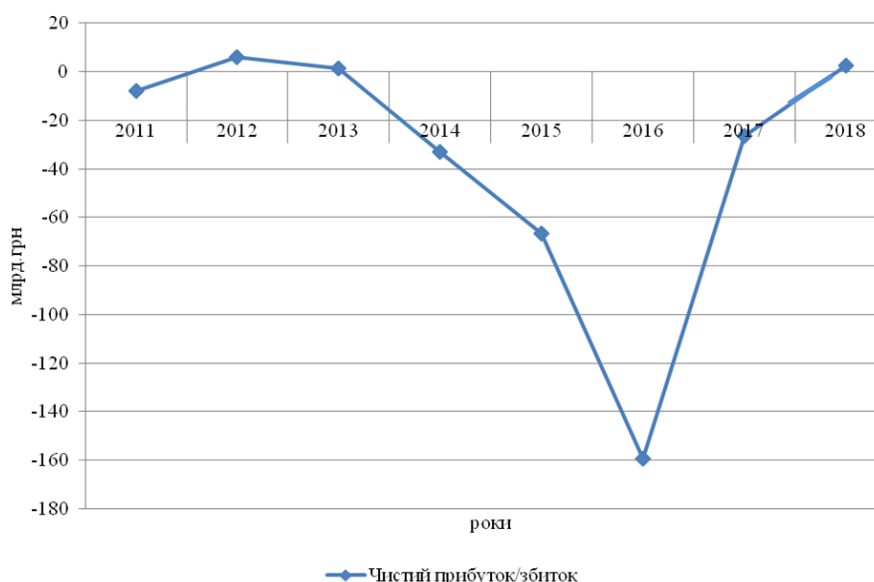

Рис. 1. Динаміка чистого прибутку банківського сектору України за 2011-2018 рр.

Таким чином, в умовах економічної кризи отримання прибутку та забезпечення рентабельної діяльності є необхідним чинником існування будь-якого суб'єкта підприємництва. Як основний узагальнюючий показник фінансових результатів діяльності комерційного банку прибуток, у той же час, є найважливішим джерелом формування його капіталу, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності. Отже, отримання прибутку є однією зі стратегічних цілей управління та найважливішим об'єктом фінансового аналізу діяльності банку.

Вирішальне значення для прибутковості банку має забезпечення взаємозв'язку між управлінням активами та управлінням пасивними операціями. Слід ураховувати, що прагнення збільшити прибуток та необхідність вести конкурентну боротьбу в галузі фінансових послуг в умовах економічної кризи веде до зростання ризику. Їх подоланню сприяє дотримання

банком нормативів ліквідності, його спроможність формувати відповідні обов'язкові резерви на випадок можливого дефіциту платіжних ресурсів та резерви власного капіталу для відшкодування невикористаного ризику активних операцій.

Література

1. Звіт Національного банку України. Огляд банківського сектору. Жовтень 2018 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=15727773&cat_id=36450

ПЕРЕДУМОВИ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Автор: Іванцова В. А., студентка, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Станом на 2018 рік Україна налічує майже 43 мільйони жителів, з них майже 70 % - у віці від 15 до 64 років. Середній вік населення – 39,7, середня тривалість життя для жінок – 74 роки, а для чоловіків – 62 роки. Рівень народжуваності на одну жінку складає 1,27, проте природний приріст становить -0,619 %, що означає, що населення України щорічно зменшується більш ніж на половину відсотка. Валовий внутрішній продукт на душу населення складає близько 9 тис. доларів і є одним із найнижчих в Європі. Безробіття в Україні в 2018 році склало 9 %, рівень зайнятості – 64 %, а рівень зайнятості людей у віці 55-64 років – 52 %. Основною проблемою економічного розвитку, а також функціонування пенсійної системи є постійно висока інфляція, яка дестабілізує соціально-економічний стан країни.

Витрати на дефіцит пенсійної системи у 2018 році становили майже 6 % від ВВП країни, що є найвищим показником у Європі. Кількість людей, які отримують виплати з пенсійної системи, досягає 12 мільйонів при 15 мільйонах людей, що сплачують податки (лише 70 % працюючих платять внески). Не менш важливою є проблема демографічного «старіння» населення. Це процес, який характерний для всіх європейських держав, але висока частка старих людей там досягається, головним чином, високою тривалістю життя, т.з. старіння «знизу», а в Україні – за рахунок зменшення кількості дітей, т.зв. «старіння згори». Він буде продовжуватись і надалі. Вікова структура населення України свідчить про регресивний тип відтворення поколінь: в ній нараховується понад 14.3 млн пенсіонерів, з них за віком – понад 10.3 млн осіб, за інвалідністю – понад 2.0 млн осіб. У розрахунку на 1000 жит. припадає понад 300 пенсіонерів. Відбувається постійне скорочення економічно ефективної частини населення; частка людей у віці 15-24 р. – 15 %, а 25-59 р. – 46,7 %. Скорочення економічно активного населення призведе до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку.

З кожним роком очікувана тривалість життя населення України збільшується, в той час як вік виходу на пенсію залишається незмінним. Якщо у

2008 році середній пенсіонер проживав на пенсії 11 років, то у 2018 році – 14 років. Згідно з міжнародними критеріями, населення вважається старим, якщо частка в ньому людей у віці 60 років і більше перевищує 7 %. На початок 2018 року, за даними ООН, 22,5 % жителів країни, тобто майже кожен четвертий українець, знаходиться у віці 65 років і більше. За прогнозами ООН у 2050 році цей показник буде дорівнювати 38,1 % [1].

Зростання витрат на фінансування пенсійної системи, зумовлене демографічними процесами, соціальними змінами та економічною кризою, примушує проводити зміни.

В рамках діючої солідарної системи українські пенсіонери щомісяця отримують в середньому 2,5 тис. грн (з урахуванням минулорічного підвищення на 650 грн в рамках реформи Кабінету міністрів). Середня пенсія зараз менше, ніж прожитковий мінімум, розрахований в поточних цінах на товари, що становить майже 2,7 тис. грн в місяць. При цьому 56 % всіх пенсіонерів (або 6,5 млн чол.), згідно з даними Пенсійного фонду, отримують пенсії в ще меншому розмірі – до 2 тис. грн на місяць. Тобто більшість українців отримують мізерні пенсії (пристойні розміри виплат тільки у суддів, народних депутатів і співробітників прокуратури). І це при тому, що Пенсійний фонд отримує з бюджету дотацію на колосальну в масштабах державного кошторису суму – близько 140 млрд грн.

Розглядаючи перспективи реформування пенсійної системи України, доречно запропонувати структуру, яка складається з трьох рівнів.

Перший рівень являє собою Пенсійний фонд України, який і надалі буде виконувати розподільну функцію, тобто є солідарним. Державна пенсія називається базовою. Розрахунок її розміру проводиться на основі шкали необхідного стажу для різних рівнів пенсії та на основі даних про заробітну плату громадян за будь-які безперервні 5 років трудового періоду.

Другий рівень є вже накопичувальним, тобто фондованим. Головним його суб'єктом є Державний накопичувальний пенсійний фонд, куди планується зараховувати частину обов'язкових пенсійних відрахувань (передбачається 7 %). Розмір цієї частини пенсії буде вже визначатися не рівнем заробітної плати, одержуваної в тому чи іншому періоді, а фактичною сумою, накопиченою на персональному рахунку і є власністю його власника.

Третій рівень також накопичувальний. Його основна відмінність полягає в повній добровільності участі. Суб'єктами фінансового ринку, яким дозволено надавати дану послугу є страхові компанії, комерційні банки та недержавні пенсійні фонди.

Недержавне накопичувальне пенсійне забезпечення дозволяє сформувати трудову частину майбутньої пенсії, що конкурує за розміром з базовою, та часто перевищує її. Поряд з тим, що добровільне пенсійне забезпечення має яскраво виражене соціальне призначення, з'являється можливість вирішити кілька важливих проблем за рахунок використання тих самих фінансових коштів. Одночасно з вирішенням соціальних питань та зміцненням кадрової політики підприємств, створення недержавних пенсійних фондів дозволяє акумулювати значні пенсійні активи з періодом інвестиційної діяльності в 30-

40 років, що видається особливо актуальним в умовах посилення ролі вітчизняного інвестора.

Література

1. Опарін В., Львовчкін С., Федосов В. Фінансова інфраструктура ринкової економіки: концептуальні підходи / В. Опарін, С. Львовчкін, В. Федосов // Економіка України. – 2008. – № 11. – С. 57–71.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОГО РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Автор: Карнаухова А. С., магістр

Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

На сучасному етапі розвитку держави соціальний захист та соціальне забезпечення населення відіграє провідну роль у забезпеченні добробуту населення країни.

Соціальний захист – це система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків (хвороба, інвалідність, старість, втрата годувальника, безробіття, нещасний випадок на виробництві тощо) [4].

В Україні соціальний захист реалізується через:

- матеріальне забезпечення економічно активного населення (шляхом соціального страхування);
- пенсійне забезпечення;
- соціальну допомогу найбільш вразливим категоріям;
- матеріальну допомогу сім'ям з дітьми;
- компенсації, індексації та пільги населенню;
- соціальне обслуговування тощо.

Тобто, соціальний захист здійснюється за допомогою соціального забезпечення та соціальної допомоги.

Базові складові, за якими можна оцінити якість життя людини наведено на рис. 1.

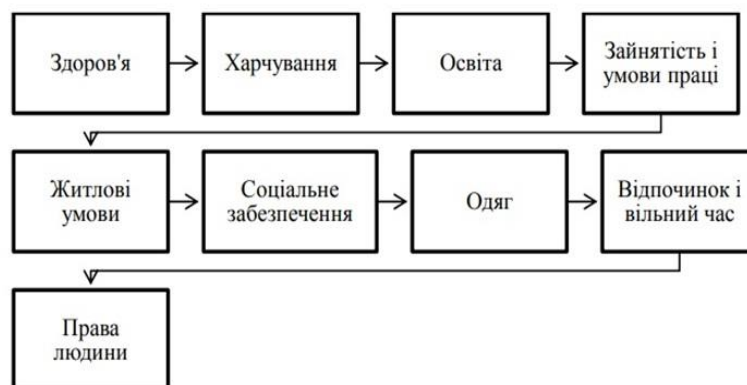

Рис. 1. Показники якості життя

Соціально-економічний розвиток населення України можна визначити, аналізуючи деякі макроекономічні показники. Серед яких ключовим є валовий

внутрішній продукт, що відображає економічний розвиток суспільства та є найкращим його індикатором (табл. 1) [1].

Таблиця 1

Динаміка ВВП України за 2012-2018 рр.

Рік	Розмір ВВП, млн. грн	Відношення до показника минулого року		Розмір ВВП на душу населення, грн	Абсолютне відношення до показника минулого року, грн
		абсолютне, млн. грн	відносне, %		
2012	1408 889	92289	+7,0	30929	2077
2013	1454931	46042	+3,3	32029	1099,9
2014*	1566728	111797	+7,7	34627	2598
2015*	1979458	412730	+26,3	46291	11664
2016*	2383182	403724	+20,4	55854	9643
2017*	2982920	599738	+25.2%	70224	14370
2018*	3558706	575786	+19.3%	84192	13968

*без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та частини зони проведення АТО.

Так, дані, представлені в табл. 1 вказують на те, що ВВП України у 2012-2018 рр. підвищився до 3,56 трлн грн, або майже на 20 %.

До не менш важливих соціально-економічних індикаторів рівня життя відносять: рівень безробіття населення, рівні мінімальної та середньої заробітних плат, прожитковий мінімум, пенсійне забезпечення та ін.

Наприклад, прожитковий мінімум станом на липень 2019 р. (1936грн) занижено аж у 2,2 рази порівняно з його фактичним розміром або на 2315 грн [2].

Отже, здійснивши комплексну оцінку рівня соціального захисту населення в Україні, можемо говорити про низький соціально-економічний розвиток та чимале відставання національного рівня життя від європейських країн. А отже, значна частина населення потребує соціального захисту.

Ми дійшли до висновку, що відбулося зростання мінімальної та середньої заробітних плат, прожиткового мінімуму, проте «ідеальною» назвати таку ситуацію не можна, адже шалений ріст цін на всі види товарів, робіт та послуг сьогодні щільно «прив'язаний» до курсу долара.

Нинішній стан соціальної сфери є підтвердженням слабкої соціальної орієнтації економіки, і повинне виступати головним завданням органів державної влади.

Саме державне управління несе відповідальність за стан соціальної політики. Основні напрями державної політики забезпечення соціального захисту наведено на в табл. 2.

Таблиця 2

Напрями державної політики щодо забезпечення соціального захисту

у сфері духовних відносин	збагачення духовної культури, розвиток науки, реформування системи освіти
у сфері політичних відносин	утвердження ефективної системи державного управління
у сфері економічних відносин	вирішення стратегічних завдань соціально-економічного розвитку суспільства в процесі функціонування цивілізованих ринкових відносин, функціонування та вдосконалення відносин

у сфері соціально-класових відносин	формування різноманітних елементів сучасної соціально-класової структури суспільства, насамперед розвитку середнього класу як чинника соціально-політичної та економічної стабільності
у сфері соціально-трудових відносин	забезпечення достатнього життєвого рівня кожної людини на основі здійснення зваженої активної політики доходів; упровадження гнучкої, динамічної системи оплати праці; розширення заходів активної політики на ринку праці, зокрема створення робочих місць у секторі громадських робіт
у сфері соціального захисту	формування динамічної системи соціального захисту; подолання демографічної кризи; недопущення руйнування людського, трудового та інтелектуального потенціалу; підвищення рівня та якості життя населення; реформування системи соціальної допомоги, посилення її адресності; підвищення доступності та якості послуг освіти й охорони здоров'я, розвиток соціальної інфраструктури; реформування системи пенсійного забезпечення та пенсійного страхування

Література

1. Державна служба статистики України. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> – Назва з екрана (дата звернення 21.10.2019 р.).
2. Прожитковий мінімум у цінах липня 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pon.org.ua/novyny/7254-prozhitkoviy-mnmum-u-cnah-lipnya-2019.html> – Назва з екрана (дата звернення 21.10.2019 р.).
3. Скуратівський В. Соціальна безпека українського суспільства та шляхи її забезпечення/ В. Скуратівський, О. Линдюк // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. – 2011. – № 3. – С. 195.
4. Соціальне забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальне_забезпечення – Назва з екрана (дата звернення 21.10.2019 р.).

МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОГО ВИРОБНИЦТВА

Автор: Калашиников Р. О., магістр

Науковий керівник: Ковальов В. М., д.е.н., проф.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Соціально-економічні перетворення пов'язані зі зміною усієї системи господарювання і перш за все, з переходом від принципів адміністративно-командного правління до більш економічно гнучкого, заснованого на принципах економічної зацікавленості до наслідків праці та соціально виражених методів матеріальної зацікавленості, об'єктом яких стає не лише організація виробництва і підприємства, але і людина, його потреби і цілі [1]. Тому сучасне виробництво потребує гнучкої і динамічної системи організації праці працівників, здатної адекватно реагувати на кон'юнктуру ринку, а також внутрішнє і зовнішнє середовище, що постійно змінюється.

Актуальність теми дослідження визначається потребами підвищення зацікавленості працівників машинобудівної галузі в підвищенні ефективності своєї праці, яка розглядається з позиції вирішення соціально-економічних проблем при умові переважності соціального над економічним. При такій

постанові питання вирішуються завдання наукової структуризації фонду оплати праці (ФОП) і стимулювання зростання продуктивності праці [3].

Як відомо, в економічній науці не існує єдиної концепції визначення сутності заробітної плати, з якої випливають напрями вдосконалення стимулюючої системи. Тому слід вважати виходячи з ринкової складової її сутності за такими критеріями, як ринок праці, вартість робочої сили, умови найму, попит і пропозиція, конкуренція, рівень кваліфікації, системи, оплати і успішність самої праці. Отже, виразом такого підходу виявляються системи і методи формування ФОП, тенденції розвитку колективних його форм, задіяння безтарифних форм, ефективність яких виражається співвідношенням темпів зростання заробітної плати на один відсоток зростання продуктивності праці [2].

Виходячи з таких теоретичних настанов виявлено на прикладі редукторного цеху ПРАТ «НКМЗ» у 2017-2018 рр. наступні зміни соціальних і економічних показників використання фонду оплати праці. За рівнем фонду оплати праці в період 2017-2018 рр. збільшився на 37,6 %, та у робітників-погодинників зростання склало 56,4 %.

За структурою ФОП робітників-відрядників складає 53 %, ФОП керівників – 20,3 %, ФОП робітників-погодинників – 23,3 %. При цьому слід враховувати, що основною часткою у загальному заробітку залишається основна зарплата (у 2017 р. – 41,8 %). Стимулююча частина ФОП постійно зростає і на цей час склала 30,4 %, додаткова заробітна плата скорочується з 40,4 % до 27,9 %. Тому, основним недоліком ФОП залишається наявність в ньому 55 елементів, що розливає стимулюючу відтворювальну функцію фонду оплати праці. Тому шляхом до вдосконалення структури ФОП залишається скорочення елементів фонду оплати праці і підвищення їх значимості.

Визначальним напрямом у вдосконаленні системи оплати виявляється зниження полярності в оплаті, яка на сьогодні складає 2,7 рази.

Аналізом встановлено в якості основного резерву ефективного використання фонду оплати праці – зменшення витрат робочого часу. Саме про це свідчать значні його втрати, які склали 8,2 %. Тому виявлено як основний резерв економії робочого часу – переважне зростання продуктивності праці порівняно з зростанням середньої заробітної плати. Зокрема, встановлені такі пропорції зростання зарплати на 1 % – зростання продуктивності праці: у 2017 р. – 0,85 %, у 2018 р. – 0,94 %, що призвело до зменшення перевитрат фонду оплати праці у 2017 р. – на суму 17 млн грн, у 2018 р. – на суму 1 млн грн.

За результатами дослідження запропоновано нормування темпів зростання продуктивності і оплати праці в залежності від зміни частки станочників у загальній чисельності робітників підприємства. Такі нормативи спотворюють прогнозовані рівні на наступний рік, а прогноз стає етанолом, за яким підприємство має можливість контролювати витрати фонду оплати праці.

Література

1. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 350 с.
2. Вдовенко Л. О. Фінанси : навчальний посібник / Л. О. Вдовенко. – К.: ЦУЛ, 2016. – 148 с.
3. Завіновська Г. Т. Економіка праці : навчальний посібник / Г. Т. Завіновська. – К.: КНЕУ, 2015. – 300 с.

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК УМОВА ПРИСКОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Автор: Квітницька Н. О., магістр, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

На сучасному етапі розвитку країни активізація науково-інноваційної діяльності є одним з визначальних факторів структурної перебудови та прискорення економічного зростання. Технологічна відсталість певних видів економічної діяльності України зумовлює низьку продуктивність праці, високу ресурсо- та енергоємність продукції, що призводить до зниження конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішніх ринках. діяльність, що, в свою чергу, гальмує загальний інноваційний розвиток країни.

Проблеми формування та реалізації інноваційної політики підприємств знаходяться в колі інтересів як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Значний інтерес викликають роботи І. Ансоффа, Кристенсен М. Клейтона, Й. Шумпетера. Серед вітчизняних учених, які вивчали ці питання, варто відзначити Ареф'єву О. В., Гриньова А. В., Геєця В. М., Ілляшенко С. М., Краснокутську Н. В., Онишко С. В., Лепу Н. Н., Рогозу М. Є. та інших.

За умови ефективної інноваційної політики промислових підприємств забезпечується узгодження якісних і кількісних зв'язків всіх елементів інноваційної системи підприємства, створюються умови для безперервного інноваційного саморозвитку, підвищення ефективності виробництва і зростання конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі.

Інноваційна політика підприємства (стратегія нововведень на підприємстві) – це об'єднання цілей технічної політики і політики капіталовкладень і спрямування їх на впровадження нових технологій і нових видів продукції. Інноваційна політика передбачає досягнення майбутніх результатів шляхом налагодження інноваційного процесу, який включає в себе стадії дослідження, запровадження нововведень у виробництво, отримання нового продукту, просування його на ринок та отримання результату [5].

Сучасна законодавча система України у сфері інноваційної діяльності базується на Конституції України і складається з низки Законів. Найвагомими з них щодо активізації інновацій у підприємницькій сфері є Закони України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» та «Про інноваційну діяльність». Саме в останньому з них визначено основні економічні стимули – гарантії та пільги суб'єктам інноваційної діяльності. Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність» головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції [2].

Статистичні дані також свідчать про гальмування реалізації інновацій в промисловості України [1]. Зменшується як кількість підприємств, що впроваджували інновації, так і питома вага реалізованої інноваційної продукції. Рівень запровадження інновацій залишається низьким і не сприяє суттєвому підвищенню рентабельності промислового виробництва (табл. 1).

Таблиця 1

Впровадження інновацій на промислових підприємствах

Роки	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	Впроваджено нових технологічних процесів, процесів	Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції, найменувань	з них нові види техніки	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %
2009	10,7	1893	2685	641	4,8
2010	11,5	2043	2408	663	3,8
2011	12,8	2510	3238	897	3,8
2012	13,6	2188	3403	942	3,3
2013	13,6	1576	3138	809	3,3
2014 ¹	12,1	1743	3661	1314	2,5
2015 ¹	15,2	1217	3136	966	1,4
2016 ^{1,2}	16,6	3489	4139	1305	...
2017 ¹	14,3	1831	2387	751	0.7

¹дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Прийняття управлінських рішень, необхідних для впровадження нововведень (інновацій) на промислових підприємствах для їх ефективного функціонування вимагає розробки та реалізації стратегічних інвестиційних проектів і раціонального використання інвестицій в тому чи іншому інноваційному проекті з необхідним економічним обґрунтуванням кожного управлінського рішення з врахуванням подолання інноваційним підприємством економічних ризиків [4].

Отже сучасні промислові підприємства потребуються зваженої інноваційної політики, яка буде залежати від власного потенціалу та враховувати потенційні можливості та загрози розвитку в перспективі.

Література

1. Державна служба статистики України.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // zakon.rada.gov.ua.
3. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // zakon.rada.gov.ua.
4. Михальченко Г.Г. Особливості розвитку промислових підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки / Г.Г. Михальченко // Адаптаційно-інтеграційні механізми управління інноваційними процесами в економіці: колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. – Х.: Видавництво Іванченко І.С., 2019. – 302 с. – С. 141-149.
5. Онишко С.В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку: Монографія.// С.В. Онишко – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 434 с.

ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ШЛЯХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ У ВСЕСВІТІ

*Автор: Ковальов В. М., д.е.н., професор,
академік Академії економічних наук України
Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)*

Як свідчить історичний досвід розвитку української державності, який відбувається за законами еволюції шляхом подолання політичних, соціально-економічних і людських протиріч у сучасному українському суспільстві, яке на початку третього тисячоріччя впало в глибоку і затяжну економічну, соціальну і загальнолюдську кризу. До цієї ситуації українську державу спіткає ще національно виокремлена перманентна політика сучасної правлячої еліти, яка підігривається п'ятирічною внутринаціональною війною на Донбасі, до чого ще й спотворює новітня соціально-економічна теорія адаптивного управління відносно соціальної системи, зокрема теорії так названих соціальних послуг.

За своєю соціальною сутністю ця теорія визначає методи соціального захисту збіднілого населення, до чого відносить елементи соціального захисту такі, як виплати непов'язані з трудовою діяльністю людини та справедливого науково-обґрунтованого рівня основної і додаткової заробітної плати, еквівалентного рівню витрат праці та які насправді мають жебрацький статус [1].

Та цілком очевидно, що ця теорія спрямована на захист існуючої олігархічної економічної системи, яка не чипається основ її експлуаторської сутності, тому лише наносить шкоду соціально-економічним інтересам збіднілого населення.

До того ж теорія соціальних послуг перешкоджає просуванню науки про соціальні заслуги, яка розкриває науково-обґрунтований зв'язок між рівнем, напруженістю і ефективністю праці та соціальним її задоволенням. Отже, саме теорія соціальних заслуг виявляється як одна з найбільш назрілих для практики соціально-економічного розвитку українського суспільства та і всесвіту на стику другого і третього тисячоріччя.

Вихідною категорією означення соціальності, за нашою уявою є не довічна людська властивість, а як суспільне явище, притаманне не окремій особі, а на сьогоднішній суспільству вцілому і має класово-економічний статус і можливо очікувати в умовах позакласового суспільства перетворення цієї категорії на духовно-гуманістичну домінанту суспільства, що в людській сутності, душі і розумі людини виявляється як суспільна свідомість, духовність, виявлена в моральних якостях, совісті, людяності. За таким уявленням категорія соціальності у далекому майбутньому – це каталізатор неминучого поєднання всіх людей планети за інтернаціональною ознакою згідно об'єктивному закону людської еволюції і організації всесвіту.

Саме такий науковий погляд відповідає вимогам об'єктивного закону розвитку природи і суспільства, якому відповідає спрямованість дії об'єктивних законів і їх ієрархічна залежність у соціальних перетвореннях людського буття. Зокрема, до таких законів відноситься закон рівноваги, який в економіці підприємств утворює баланс доходів і витрат. Цей закон вимагає встановлення

балансу між темпами зростання чисельності населення планети і засобів до його існування, або у суспільстві утворюється баланс соціально-економічних інтересів найманих працівників і капіталу. Дії цього закону підпорядкований закон суспільного розвитку людства і його еволюції. До низки системи об'єктивних законів розвитку людства підпорядковані і такі закони як відповідність способу виробництва рівню розвитку продуктивних сил, основний закон соціальної економічної системи, закон оплати праці, який вимагає рівноваги між економічним потенціалом і порогом соціальної відчутності оплати праці для працівників і їх сімей, відповідно до якого відбувається процес соціальних перетворень на користь людської праці.

Відповідно до зазначених напрямів соціального перевлаштування суспільства виникає необхідність зміни наукових підходів до визначення рівня оплати праці вже у сучасному часі соціального розвитку і її ролі в соціальних процесах. Зокрема, створення методології формування і регулювання заробітної плати в системі заходів соціального перетворення людства у третьому тисячолітті стає найбільш кардинальним у сенсі відповідного об'єктивного економічного закону.

Практика використання цього закону вимагає за діяння механізму взаємодії елементів суспільних продуктивних сил і виробничих відносин та соціальних наслідків праці, практика використання якого потребує створення методології наукового обґрунтування мінімальної заробітної плати, в якій враховується динаміка співвідношення темпів зростання середньої заробітної плати на один відсоток зростання продуктивності праці. Цій методології не відповідає існуючий залишковий принцип визначення його рівня за наявністю коштів у держбюджеті та з врахуванням зростання споживчих цін. Отже мінімальна зарплата має бути на рівні вартості робочої сили, на основі якої формується відтворювальний її рівень. Методологія визначення рівня мінімальної оплати праці нами опублікована в журналі «Економіка України» [2].

Література

1. Ковалев В.Н. Научные подходы к определению уровня оплаты труда в Украине / В.Н. Ковалев, Е.А. Атаева // Экономика Украины: научный журнал. - №4 (665). – 2017. - С. 67-79.
2. Дубич К. В. Механізми державного управління соціальними послугами: зарубіжний досвід та українські реалії : монографія / К.В. Дубич. - К. : Вид-во НАДУ при Президентові України, 2015. – 386 с.

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Автор: Козакевич А. В., студент, гр. БЗ-Пу18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Однією з умов ефективного соціально-економічного розвитку країни є відповідність отриманих результатів поставленим стратегічним цілям.

Основним інструментом визначення цієї відповідності є система контролю. Визначаючи вагому роль держави у фінансуванні статей державного бюджету, постає питання про ефективність та результативність системи державного фінансового контролю. Зазначене обумовлює необхідність вдосконалення управління фінансовими ресурсами та визначення шляхів ефективного і раціонального їх використання. Таким чином, особливої актуальності набуває дослідження функції контролю в системі державного управління. Підставою оцінки ефективності функції державного контролю є показники функціонування органів виконавчої влади і місцевого самоврядування. Ефективність організації державного фінансового контролю передбачає встановлення гармонійних зв'язків між його суб'єктами на всіх рівнях ієрархії: від підприємства до Верховної ради.

Державна контрольно-ревізійна служба України (ДКРСУ) є головним органом суб'єктів внутрішнього державного фінансового контролю і водночас – одним із центральних органом державної виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України.

Аналіз динаміки обсягів порушень, що призвели до втрат ресурсів, виявлених органами Держаудитслужби (Держфінінспекції) за 2015-2018 рр. наведено у табл. 1 [1].

Таблиця 1

Аналіз динаміки обсягів порушень, що призвели до втрат ресурсів, виявлених органами Держаудитслужби за 2015-2018 рр., млн грн

Вид порушень фінансово-бюджетного законодавства	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення у 2018 р. до 2017 р.		Відхилення у 2018 р. до 2015 р.	
					млн грн	%	млн грн	%
Недоотримання фінансових ресурсів	312,1	48,55	164,5	20,81	312,1	48,55	164,5	20,81
Нецільові витрати державних ресурсів	29,4	36,25	28,4	34,59	29,4	36,25	28,4	34,59
Незаконні витрати ресурсів	31,7	2,82	-1582,9	-57,83	31,7	2,82	-1582,9	-57,83
Недостачі ресурсів	11,1	46,06	-225,4	-86,49	11,1	46,06	-225,4	-86,49
Разом	384,3	20,54	-1615,4	-41,74	384,3	20,54	-1615,4	-41,74

Таким чином, у 2018 році завершено понад 1,6 тисяч ревізій та перевірок, за результатами яких:

1) охоплено контролем понад 386,2 млрд грн фінансових та матеріальних ресурсів;

2) виявлено порушень фінансово-бюджетного законодавства, що призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів, на загальну суму понад 2,2 млрд грн, а саме:

– недоотримано фінансових ресурсів – на 955,0 млн грн;

– встановлено незаконних, нецільових витрат та недостач – на майже 1,3 млрд грн;

3) забезпечено відшкодування втрат загалом на суму 960,3 млн грн (або 42,7 % з виявлених), а саме:

– надійшло недоотриманих ресурсів – понад 286,0 млн грн;

– відшкодовано та поновлено незаконних, нецільових витрат та недостач – на 674,3 млн грн;

4) направлено майже 1,7 тис. інформацій для прийняття управлінських рішень.

Основними причинами таких порушень є низька якість внутрішнього контролю та безвідповідальне ставлення з боку багатьох розпорядників бюджетних коштів та керівників підприємств, установ і організацій.

Задля забезпечення дієвості, результативності та ефективності заходів державного фінансового контролю органами Держаудитслужби вжито комплексних заходів, зокрема: з метою мінімізації впливу на діяльність підконтрольних об'єктів, водночас враховуючи найвагоміші можливі фінансові ризики зловживань з фінансово-бюджетними ресурсами, триває тенденція до зменшення кількості проведених заходів державного фінансового контролю – з 2,7 тисяч у 2016 році до майже 2,0 тисяч у 2018 році, тобто у 1,3 рази; в умовах реформування системи державного фінансового контролю та, відповідно, акцентування основної уваги на попередженні та недопущенні порушень у фінансовій сфері продовжується зростання частки аудитів у загальній кількості заходів контролю; у розрахунку на 1 перевірений об'єкт обсяг охоплених контролем (ревізіями та перевітками) фінансових та матеріальних ресурсів у 2018 році становив понад 254,1 млн грн, що на 8% перевищує відповідний показник 2017 року; результативність ревізій та перевірок зросла майже на 16 %: якщо за 2017 рік обсяг виявлених такими заходами втрат ресурсів у середньому на один перевірений об'єкт становив понад 1,2 млн грн, то за 2018 рік – майже 1,5 млн грн.

Література

1. Публічний звіт про діяльність державної аудиторської служби України за 2018 рік. – Київ, 2019. – 65 с.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ МЕТОДАМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ

Автор: Кравченко В. С., магістр

Науковий керівник: Атаєва О. А., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Як відомо з економічної теорії ефективна мотивація персоналу є одним з найбільш суттєвих чинників конкурентоспроможності сучасних організацій, а персонал підприємства є одним з головних ресурсів в досягненні поставлених стратегічних цілей. Саме через це на сьогоднішньому етапі розвитку економіки і суспільства велика увага приділяється питанню підвищення ефективності управління персоналом і його мотивації. Через це – мотивація праці сьогодні має бути спрямована на підвищення якості праці, творчої активності працівників на підприємстві, що призводить до застосування нових методів до формування і розвитку дієвої системи мотивації на підприємствах.

Саме економічна практика підтверджує, що від застосування сучасних систем управління трудовою мотивацією працюючих залежить не тільки творча і соціальна активність окремих працівників, а і ефективність функціонування підприємств різних форм власності. Тому застосування ефективних форм мотивації праці, головними важелями яких є потреби, інтереси, мотиви і стимули. Залежно від орієнтації на дію тих або інших потреб методи мотивації поділяються на організаційно-адміністративні, соціально-психологічні та економічні. Найбільш дієвим економічним чинником виявляється заробітна плата.

Тому метою роботи визначено, що розвиток концептуальних основ формування системи мотивації персоналу, проведення аналізу і розробки практичних заходів на основі дослідження організації оплати праці, спрямованих на вдосконалення мотивації праці персоналу є основним напрямом її вдосконалення, тому з досягнення поставленої мети вирішено такі завдання, як вияв і теоретичних основ мотивації праці і її ролі в підвищенні ефективності діяльності підприємства; розкрита сутність категорії мотивації праці в контексті еволюції теорій оплати праці; визначено взаємозв'язок її складових; визначена соціально-економічна сутність заробітної плати і взаємозв'язок функцій і принципів; проведено аналіз динаміки, складу і структури фонду заробітної плати; виявлені шляхи і напрями вдосконалення мотивації праці; розроблена модель мотиваційного управління інноваційною діяльністю.

З дослідження чинників впливу мотиваційних заходів на ефективність праці проведених на прикладі діючого підприємства ПАТ «Енергомашспецсталь», яке спеціалізується на випуску поковок і відливань для енергетичної галузі, виявлено, що головним свідченням стабільності роботи підприємства стає відсутність заборгованості із заробітної плати, модернізація устаткування, освоєння нових технологічних процесів. Показником чого являється те, що рівень середньої заробітної плати на підприємстві перевищує середній рівень у галузі на 35 % і на 8,7 % вище, ніж у передового підприємства галузі ПАО «НКМЗ».

Але порівняно з 2017 р. у 2018 р. виявилось зниження обсягу виробництва на 11 % при зниженні чисельності персоналу на 11,3 %, що не лише затримало зниження продуктивності праці, рівень якої за рахунок змін чисельності працівників навіть зріс на 0,2 %. В той же час зростання середньої заробітної плати перевищило зростання продуктивності праці на 33 %, що призвело до зростання витрат на продукцію на 14,8 %.

Порівняння середньої заробітної плати на заводі «Енергомашспецсталь» з іншими аналогічними підприємствами свідчить про більш швидке зростання її саме на цьому підприємстві і вже в 2018 р. досягнув 4,8 тис. грн/міс., перевищивши показник ПАО «НКМЗ» на 26,3 % був самим високим порівняно з аналогічними підприємствами Донецького регіону.

Порівняння цього показника серед провідних професій робітників заводу виявило значну його диференціацію. Зокрема, найбільший рівень оплати праці виявився у сталеварів, найменший – у машиністів крану. Перевищення склало 76,6 % у 2017 р., а у 2018 р. воно знизилось до 67,6 %, що свідчить про

зниження полярності в оплаті праці і про її організації. Тому до регуляторів рівна зарплати слід віднести задіяні компенсаційні надбавки. Високий рівень надбавок до основної заробітної плати свідчить про бажання утримати її соціальний статус.

Тому зроблено висновок, що до найбільш доцільних напрямів розвитку стимулюючих методів покращення економічних показників заводу потрібно задіяти стимулюючу систему інноваційної діяльності.

Література

1. Дарченко Н. Д. Ефективність використання персоналу машинобудівних підприємств: мотиваційні аспекти результативної праці / Н. Д. Дарченко, О. Л. Єськов, В. С. Рижиков. – Краматорськ: ДДМА, 2014. – 180 с.
2. Єфремова А. С. Мотиваційна основа розвитку персоналу з урахуванням міжнародного аспекту / А. С. Єфремова, Є. О. Коваленко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ 2016р.) «Теорія та практика управління економічним розвитком». – В 3т. – Т. 3. – Донецьк: ТОВ «Друк-Інфо». – 2016. – С. 33-34.
3. Решетов В. Інструментарій механізму мотивації праці персоналу на підприємствах. // В. Решетов. – Україна: аспекти праці. – 2014. – № 2. – С. 46.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Автор: Леденцова О. П., магістр

Науковий керівник: Чепеленко А. М., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Бюджетна система України складається з Державного бюджету України та місцевих бюджетів, кожен з яких є самостійним та прямо не підпорядкованим утворенням, який функціонує за наявності власних дохідних джерел і забезпечується правом визначення напрямів їх використання відповідним органом державної влади.

В рамках реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні сьогодні з'являються спроможні територіальні громади, бюджети яких формуються згідно з нормативно-правовими актами та перспективними планами територіальних громад та мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом.

Нові підходи у міжбюджетних відносинах забезпечили позитивні зміни в наповненні бюджетних ресурсів та прогрес в їх управлінні, а визначення на законодавчому рівні чітких бюджетних прав та рівня відповідальності двох рівноправних гілок влади – центрального уряду і місцевого самоврядування збільшило мотивацію до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів.

Протягом 2015-2018 років в Україні відбулись фундаментальні зміни системи місцевого самоврядування (було розроблено та ухвалено багато нормативно-правових актів стосовно формування місцевих бюджетів, об'єднання територіальних громад та організації їх співробітництва, децентралізації надання адміністративних послуг тощо).

Але досить існують певні перешкоди щодо успішного функціонування місцевих бюджетів в Україні, такі як відсутність середньострокового бюджетного планування й чіткого взаємозв'язку між стратегічними документами, цільовими програмами та бюджетними програмами та низький рівень відкритості в бюджетному процесі, що унеможлиблює доступ громадськості до здійснення моніторингу виконання бюджетних програм.

Враховуючи закордонний досвід, виконавчим органам різних рівнів слід звернути увагу на сучасні підходи до визначення стратегічних цілей, під які будуть розроблятися програми та застосовуватися сучасні технології бюджетування й практичного запровадження стратегічного планування місцевих бюджетів та, як особливий інструмент, з метою підвищення прозорості та рівня фінансової відповідальності, залучення до бюджетування представників громади. Це дасть можливість скоротити, а може, навіть, уникнути, урядової неефективності та корупції й спонукатиме органи місцевого самоврядування бути більш відповідальною перед громадянами за забезпечення їх потреб та уподобань та більш фінансово відповідальною за ефективність розподілу ресурсів та надання суспільних послуг.

Література

1. Міністерство фінансів України. // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.minfin.gov.ua/](http://www.minfin.gov.ua/)
2. Результати реформи децентралізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reforms.in.ua/ua/news/ rezultaty-reformy-decentralizaciyi>

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБОРУ ТА ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ

Автор: Логінов І. В., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Виникнення та становлення інформаційного ринку в країні є безперечним доказом її інтеграції у світовий інформаційний простір. У період переходу державної статистики на міжнародну систему обліку та статистики першочерговим залишається створення моделі державної статистики, яка б відповідала умовам ринкових відносин, задовільняла потреби органів державної влади та інших користувачів у вчасній, об'єктивній статистичній інформації щодо соціально-економічного розвитку країни, її регіонів, галузей, секторів економіки та господарюючих суб'єктів.

Щоб вирішити ці питання пропонується, опираючись на досвід співробітництва з міжнародними статистичними організаціями та статистичними службами розвинутих країн у галузі методології та практики статистики, впровадити: уніфіковану технологію збирання та опрацювання первинної статистичної інформації; дієвий механізм розповсюдження зведеної статистичної інформації на платній основі [1-2].

З метою зменшення навантаження на респондентів щодо звітності

передбачається: залучення більшого обсягу інформації з альтернативних джерел даних; забезпечення переходу до несуцільних методів спостереження з оптимальною періодичністю надання інформації; використання спеціальних моніторинрів, переписів та опитувань; розроблення системи показників і методів організації статистичного спостереження; забезпечення порівнянності статистичних даних у регіональному та галузевому розрізі; проведення інвентаризації показників статистичної звітності з метою усунення дублювання та віддзеркалювання інформації, ліквідації показників, потреба у яких відпала у зв'язку з переходом до ринкових відносин.

Час вимагає відійти від статистичних спостережень, які базуються на суцільній статистичній звітності, активізувати перехід від суцільної статистичної звітності до вибірових обстежень. На сьогоднішній день є достатньо наукових розробок, на основі яких можливо забезпечити репрезентативність даних вибірки і дотримання конфіденційності статистичної інформації суб'єктів.

Запровадження вибірових спостережень дозволить отримувати більш детальну і якісну інформацію у коротші терміни та за менші кошти. Науково обґрунтована основа вибірових обстежень забезпечить надійність статистичної інформації, особливо в питаннях вивчення економічної активності населення, діяльності суб'єктів малого бізнесу. Впровадження несуцільних методів спостереження, як свідчить закордонний досвід, зменшить звітне навантаження на респондентів і дасть можливість застосовувати комбіновані методи. Такі методи передбачають використання всіх можливих джерел статистичної інформації (як державної, так і відомчої звітності) та потребують здійснення певних розрахунків, екстраполяції даних вибірових спостережень на генеральну сукупність. У цьому контексті органи державної статистики повинні виступити координаторами щодо єдиної методології та вимог до статистичної діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Для цього доцільно удосконалити механізм взаємодії інформаційної системи органів державної статистики з інформаційними системами органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб шляхом взаємного обміну інформацією, проведення методологічних, програмно-технологічних та інших робіт, спрямованих на ефективне використання інформаційних ресурсів [3-4].

При цьому важливо, що користувачі інформації на всіх рівнях - державному, відомчому, галузевому, регіональному тощо, зацікавлені в опрацьованій інформації, яка має подаватися в максимально зручній для сприйняття формі.

Одним із напрямів удосконалення системи збору статистичної інформації є перехід до технології отримання і попередньої обробки звітності в електронному вигляді. Важливе питання, яке пропонується, це на законодавчому рівні вирішити механізм розробки та впровадження системи захищеного електронного документообігу у статистичній діяльності, створення системи формування та здачі респондентами звітності в органи державної

статистики в електронному вигляді. На першому етапі користувачами системи могли б стати юридичні особи, що здають бухгалтерську та фінансову статистичну звітність. Надалі перелік статистичних звітів може бути розширено. Аналізуючи офіційні дані про забезпеченість підприємств засобами обчислювальної техніки, можна зробити висновок, що на сьогоднішній день значна частина підприємств має достатню комп'ютерну базу, що дозволяє розглянути питання отримання статистичних даних від респондентів у електронному вигляді.

Запропонована система надала б наступні переваги: значне скорочення термінів збирання і обробки статистичних даних; підвищення достовірності статистичних даних; уніфікацію процедури вводу первинних даних, їх завантаження до бази даних і попередньої обробки; скорочення матеріальних витрат; скорочення трудових витрат на перенесення даних з паперових носіїв до пам'яті електронних машин для їх подальшої автоматизованої обробки.

Статистична інформація є одним з дієвих активів, які можна використовувати для одержання доходів територіальними органами статистики. У сучасний період розвитку суспільства виникає все більша потреба в оперативному доступі до компетентної та достовірної статистичної інформації. Важливо проводити роботу по рекламуванню наявності статистичної інформації, її корисності.

Згідно з основними напрямками діяльності органів державної статистики, повинна бути забезпечена за допомогою новітніх інформаційних технологій автоматизація таких функцій:

- оперативна видача інформації, яка характеризує економічне, фінансове та екологічне становище окремої території;
- аналіз та прогноз розвитку економічної ситуації;
- аналіз інформації про соціально-політичне становище;
- порівняльна інформація про стан розвитку економічної ситуації території з іншими регіонами, співставлення показників євро регіонів;
- інформація з усіх видів діяльності суспільства;
- аналіз вітчизняної та зарубіжної інформації про діяльність органів статистики.

Розробка інформаційного забезпечення повинна бути орієнтована на сучасні й перспективні технології обробки даних, що забезпечать створення інтегрованого, відкритого банку даних до якого, за допомогою сучасних технічних засобів, буде рівний доступ усіх категорій користувачів до якісної, методологічно порівнянної, повної та своєчасної статистичної інформації.

Література

1. Державна служба статистики: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Коротич О. Б. Динаміка соціально-економічного розвитку України та її регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ardu/2009_1/doc/2/04.pdf/.
3. Показник економічної свободи України: офіційні дані [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.heritage.org/index/country/ukraine/>.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІКРОКРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Автор: Любченко І. А.

Науковий керівник: Турінова С. С., викладач

Бахмутський індустріальний технікум ДВНЗ ДонНТУ

Мікрокредитування стало дуже популярно в Україні. Завдяки йому є реальна можливість швидко знайти суму на картку і зробити це без великих переplat і практично без відмови.

Зовсім недавно отримати фінансову допомогу було непросто. Банки давали кредит тільки «обраним», а невеликі кредити були або заставними (при зверненні в ломбарди) або цільовими (у великих магазинах техніки покупку могли оформити в кредит). В результаті отримати гроші без черг, днів очікування і принизливих пояснень було вкрай складно.

В Україну мікрокредитування прийшло у кінці 90-х. Почали з'являтися філії відомих зарубіжних банків з гучними іменами — RaiffeisenBankAval, UniCreditBank, CreditAgricole і інші. Але вони проводили свою діяльність більш серйозно: суворе дотримання порядку видачі кредитів, довгий список необхідних документів, жорстка перевірка особистості потенційного позичальника. На все це йшло дуже багато часу і сил обох сторін.

Від традиційних банківських кредитів мікрокредити відрізняються тим, що під час їх оформлення від позичальника вимагається мінімум інформації та документів. Нема навіть потреби підтверджувати свій легальний рівень доходів.

Кошти можна отримати за кілька хвилин 24 години на добу, навіть не виходячи з дому. Достатньо зайти на сайт і натиснути кілька кнопок на клавіатурі комп'ютера.

Можливість взяти цілодобовий кредит, нехай і на суму до 2-3 тисяч гривень (максимальні 10 000 гривень в компаніях схвалюють вкрай рідко і тільки постійним клієнтам) стала для українців досить привабливою можливістю нехай тимчасово, але поправити фінансове становище. Відсоткова ставка в середньому становить 2% в день - навіть з урахуванням великих ризиків неповернення мікрофінансовим організаціям під силу не тільки покривати потенційні збитки, а й отримувати стабільний прибуток.

Гроші видаються і тим категоріям позичальників, яким банки зазвичай відмовляють: особам з негативною кредитною історією, безробітним, пенсіонерам, студентам. Усе це зумовлює стрімке зростання популярності цієї послуги серед споживачів. За даними експертів, за третій квартал 2018 року обсяг мікрокредитів перевищив 11 млрд грн і зріс порівняно з попереднім періодом на 80 %.

Мікрофінансові організації (МФО) надають 2 різновиди мікропозик:

– payday loans – прийнято називати кредитом до зарплати. Кошти видаються на строк до 30 робочих днів. Вимоги до потенційних позичальників

більш лояльні. МФО не вимагає бездоганної Кі. Свої ризики кредитор компенсує підвищеними кредитними ставками.

– installment loans – так звані кредити в розстрочку. Період кредитування до 1 року. Як правило, такі позики виплачуються щомісяця.

Спрощена система отримання мікропозик є частою приманкою для недобросовісних громадян нашої країни: підроблені документи, повторні кредити, перекручена особиста інформація. Як результат – грошові кошти йдуть в невідомому напрямку, а зазначені в документах люди ні слухом, ні духом про те, що у них є борг.

Мікрокредитування – найдорожчий спосіб запозичення, і це головна причина, чим небезпечні мікрокредити. Через високі відсоткові ставки борг швидко зростає. Навіть якщо кредит виданий в розмірі 0,01 %, при затримці виплати в один день будуть накладатися штрафи або підвищені відсотки.

Заощадити, позичаючи гроші всього на пару днів, вийде зовсім небагато (або зовсім не вийде). МФО не хочуть втрачати прибуток, тому протягом меншої кількості днів нараховують більш високі процентні ставки (до 2,2-2,3 % на день) або вимагають додаткову плату за мікрокредити.

Якщо зважилися взяти мікрокредит на карту, будьте готові повернути гроші вчасно, ні хвилиною пізніше. У разі несплати боргу кредитор має повне право звернутися до суду для забезпечення стягнення боргу та відшкодування збитків.

Згідно з прогнозами експертів, ринок мікрокредитування в Україні продовжить зростати навіть після стабілізації економіки. Єдиною перешкодою для нього може стати більш жорстке законодавство, яке обмежить максимальні процентні ставки і зажене роботу фірм під жорсткі нормативи і обмеження.

Література

1. Ринок мікрокредитування. Становлення, проблеми, перспективи [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://krediti-online.com.ua> > ua-stati > 1783-ua-rynok-mikrokreditovani.

2. Мікрокредити: в яких випадках вони потрібні, а коли допомогти не зможуть [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.5.ua/novyny-kompaniy/mikrokredyty-v-iakykh-vypadkakh-vony-potribni-a-koly-dopomohty-ne-zmozhut-192640.html>.

3. Дрібні хижаки: що чекає на сектор мікрокредитування в Україні [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://mind.ua/publications/20185861-dribni-hizhaki-shcho-chekae-na-sektor-mikrokredituvannya-v-ukrayini>.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Автор: Москальова С. В., студентка, гр. БЗ-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Персонал підприємства є стратегічно важливим чинним суспільного виробництва та розвитку економіки в цілому. У сучасних підходах до

ефективного управління національною економікою все більше уваги приділяється трудовому потенціалу, людським ресурсам, персоналу підприємства. Адже, функціонуючи на засадах становлення нової економіки, економіки знань, важелем розвитку стає інтелектуальний капітал, носієм якого перш за все є людина, працівник. Тому дослідження та пошук напрямів вдосконалення системи управління персоналом як підприємства окремо, так і промисловості в цілому – є актуальним завданням сучасності.

Для визначення сучасного стану показників ефективності використання праці персоналу промислових підприємств, за даними [1], було проведено аналіз динаміки зазначених показників за 2011-2018 рр., табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз динаміки показників праці промислового персоналу в Україні за 2011-2018 рр.

Показник	Рік							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб								
Промисловість	2842	2800	2763	2595	2297	2053	1990,7	1923,2
Темпи зростання, %	-	98,52	98,68	93,92	88,52	89,38	96,97	96,61
Машинобудування	578	473	463	456	402	346	257,9	261,3
Темпи зростання, %	-	81,83	97,89	98,49	88,16	86,07	74,54	101,32
2. Продуктивність праці, тис. грн/особа								
Промисловість	374,77	474,74	506,94	509,60	622,05	865,37	1084,06	1365,36
Темпи зростання, %	-	126,67	106,78	100,52	122,07	139,12	125,27	125,95
Машинобудування	201,29	282,18	310,01	257,24	253,54	333,13	509,31	644,02
Темпи зростання, %	-	140,18	109,86	82,98	98,56	131,39	152,89	126,45
3. Фонд оплати праці, млн. грн								
Промисловість	87966	104848	116069	120692	109909	117209	138811	173398
Темпи зростання, %	-	119,19	110,70	103,98	91,07	106,64	118,43	124,92
Машинобудування	15704	19475	21682	17686	16091	17471	15976	21967
Темпи зростання, %	-	124,01	111,33	81,57	90,98	108,58	91,44	137,50
4. Фонд додаткової заробітної плати, млн грн								
Промисловість	30522	37079	40653	42376	38950	43875	51528	62423,28
Темпи зростання, %	-	121,48	109,64	104,24	91,92	112,64	117,44	121,14
Машинобудування	4791	6150	6845	5686	5520	6749	2949,5	7908,12
Темпи зростання, %	-	128,37	111,30	83,07	97,08	122,26	43,70	268,12
5. Середньомісячна заробітна плата, грн								
Промисловість	2580	3120	3500	3774	3988	4789	5910	7597
Темпи зростання, %	-	120,93	112,18	107,83	105,67	120,09	123,40	128,55
Машинобудування	2262	2741	3091	3229	3336	4211	5440	7597
Темпи зростання, %	-	121,18	112,77	104,46	103,31	126,23	129,20	139,64
6. Індекс реальної заробітної плати								
Промисловість	111,71	115,61	112,63	107,29	84,60	83,80	109,79	113,06
Машинобудування	121,32	115,85	113,22	103,94	82,72	88,09	114,94	122,81

Так, відзначено чітку тенденцію зниження середньооблікової чисельності штатних працівників як у промисловості, так і у машинобудуванні на протязі 2017-2018 рр., але у 2018 році у машинобудуванні відстежено збільшення на 1,32 % у порівнянні з 2017 році.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати мають майже однакову тенденцію як у промисловості, так і у машинобудуванні – поступове її збільшення. Інший характер демонструє динаміка індексів реальної заробітної

плати. Так, у роки найбільших темпів інфляції (2014-2015 рр.), індекси реальної зарплати в середньому знижувались на 15 % як у промисловості, так і у машинобудуванні.

Таким чином, аналіз рівня забезпечення та умов діяльності персоналу підприємств машинобудівної галузі та промисловості в цілому, дозволив зробити наступні висновки: наявність проблем з прибутковістю, яка є як кінцевою метою діяльності підприємства, так і індикатором ефективності використання персоналу, найбільший відсоток підприємств, що отримали збиток, як у машинобудуванні, так і у промисловості в цілому – відзначено у 2014-2015 рр.; стійку динаміку скорочення середньооблікової чисельності штатних промислових працівників; падіння індексів реальної заробітної плати у період 2014-2015 рр., що є демотивуючим чинником. Зазначені факти обумовлюють необхідність проведення аналізу ефективності використання персоналу на об'єктах макrorівня – промислових машинобудівних підприємствах з метою виявлення більш вузьких проблем, які вимагають вирішення.

При визначенні напрямів підвищення ефективності використання персоналу промисловості, варто враховувати стан ринкової кон'юнктури та динаміку показників використання праці персоналу як на рівні підприємств, так і на рівні промисловості в цілому. Для підвищення комплексної ефективності функціонування системи стимулювання успішності праці персоналу, слід визначити найбільшу значимість частки фонду додаткової заробітної плати у фонді оплати праці та розвитку методів покращення умов праці робітників промисловості. Необхідно також забезпечити умови нарощування масштабів виробництва щоб збільшувати рівень використання фонду робочого часу та середньооблікову чисельність штатних працівників. Важливим також є зменшення частки працівників, які працюють в умовах порушення санітарно-гігієнічних норм, оскільки проблема боротьби з професійними захворювання на сьогоднішній день стає дуже гостро.

Література

1. Праця України, 2018 рік : статист. збірник / Держ. ком. статистики України, департамент статистики праці ; [І.В. Сенік (відп. за вип.)]. – Київ, ТОВ Видавництво «Консультант» : [б. в.], 2019. – 272 с.

ОЦІНКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ УКРАЇНИ

Автор: Мясоедов В. М

Науковий керівник: Хорошко Г. Л., викладач першої категорії

Бахмутський індустріальний технікум ДВНЗ ДонНТУ

В умовах жорсткої конкуренції, глобалізації та обмежень Світової організації торгівлі, Україна приречена шукати альтернативні форми захисту власного ринку та нові можливості для розвитку промисловості. Одним з таких

механізмів виступають індустріальні парки, особливо якщо врахувати, що більшість з торговельних партнерів України з успіхом їх використовують.

Індустріальний парк або промисловий парк — територія, виділена при плануванні міста для промислового розвитку.

Оцінка.

Перші індустріальні парки були створені у Західній Європі та США ще наприкінці 19-го – початку 20-го сторіччя. Першим в світі з'явився Траффордський індустріальний парк, створений у 1896 році біля Манчестера. В США перший індустріальний парк з'явився біля Чикаго у 1907 році. Через півсторіччя цим досвідом скористалися Азійські Тигри. В 1951 році в Сінгапурі з'явився перший в Азії індустріальний парк.

В Україні розвиток індустріальних парків почали лише у 2012 році. Старт дав законопроект "Про індустріальні парки».

Метою створення таких парків є забезпечення підприємств спільною розвинутою інфраструктурою та забезпечення контролю над виробництвом та впливом на довкілля.

Ініціатори створення індустріальних парків.

Орган державної влади (на земельних ділянках державної власності).

Орган місцевого самоврядування (на земельних ділянках комунальної власності), який згідно з Конституцією України здійснює право власника на землю від імені Українського народу і відповідно до закону наділений повноваженнями розпорядження землею

Юридичні та фізичні особи – орендарі земельних ділянок державної, комунальної та приватної власності, які можуть бути використані та пропонуються ними для створення індустріального парку.

Юридичні та фізичні особи – власники земельних ділянок приватної власності, які можуть бути використані та пропонуються ними для створення індустріального парку.

Станом на 07.10.2019 до Реєстру індустріальних (промислових) парків включено 42 індустріальні парки:

У 17 індустріальних парках визначено керуючі компанії.

У 7-ми індустріальних парках є учасники.

В Україні, як і в більшості країн, що розвиваються, привабливість індустріальних парків для інвесторів повинна полягати в тому, що певні суб'єкти (державні органи або органи місцевого самоврядування) безкоштовно бере на себе частину їх витрат на ведення бізнесу.

Вигоди для учасників – мінімізація витрат матеріальних, фінансових, трудових і часових ресурсів, необхідних для започаткування господарської діяльності, можливість отримання послуг, пов'язаних із забезпеченням господарської діяльності, від керуючої компанії.

Вигоди для керуючих компаній – отримання доходів за рахунок надання в користування учасникам ПП земельних і виробничих площ, обладнання, а також послуг, пов'язаних із забезпеченням їх господарської діяльності.

Вигоди для держави і місцевих громад – створення робочих місць, активізація господарської діяльності та забезпечення соціально-економічного розвитку відповідних територій.

Індустріальні парки – реальна децентралізація та регіональний розвиток!

Індустріальні парки не лише в розвинутих, але й країнах, що розвиваються, стають невід’ємною частиною економічної системи. Вони є інструментом стимулювання промислового виробництва, залучення інвестицій, збільшення зайнятості населення, вирівнювання економічного розвитку регіонів. Загалом, ідея індустріальних парків є досить перспективною та економічно вигідною як для підприємств, так і для держави. Україна, яка відчуває гострий дефіцит інвестиційних ресурсів, має активно розвивати систему індустріальних парків.

Література

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17/stru>
2. <http://dia.dp.gov.ua/industrialni-parki-shho-ce-take/>
3. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail>
4. <https://evris.law/uk/stattja-industrialni-parki-v-ukraini-zakon-ie-investicij-nemaie/>

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

*Автор: Недосєков К. М., магістр, гр. БЗ-Пу18мг
Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.*

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Сьогодні держава зіткнулася з цілою низкою системних кризових явищ – неконкурентоспроможною робочою силою, дефіцитом кваліфікованих кадрів, виключенням з соціального життя економічно активних людей від 45-50 років через неможливість знайти роботу, збільшенням соціального відторгнення, погіршенням соціально-економічного розвитку регіонів.

Якісно новий розвиток України в соціально-економічному аспекті тісно пов'язаний із сферою вищої освіти, яка посідає провідне місце у структурі інноваційної національної системи країни. Зміст освіти відіграє провідну роль у розбудові національної економіки, забезпеченні її інноваційного розвитку, приведенні у відповідність з європейськими та світовими стандартами.

Суттєвою проблемою підтримання ефективності вищої освіти в Україні є те, що, держава виділяючи значний грошовий ресурс на освіту, фактично не має механізмів, які забезпечували б контроль за їх раціональним використанням як на державному, так і на регіональному рівні.

Розбудова сучасної системи публічного управління, з одного боку, викликає необхідність модернізувати усі інші сфери людської життєдіяльності, а з іншого, – неможлива без більш-менш одночасних якісних змін в інших надзвичайно важливих сферах суспільного життя. Не випадково починаючи з 2014 р., тобто з прийняттям Закону України «Про вищу освіту», в державі відбуваються активні пошуки ефективних шляхів створення дієвої системи

вищої освіти та модернізації закладів вищої освіти.

Необхідно відзначити, що Закон «Про вищу освіту» спрямований на збільшення автономії закладів вищої освіти, що зазначено в його преамбулі. Одним із заходів реалізації управлінської автономії є впровадження інституту виборів керівника закладу вищої освіти членами колективу, що дасть можливість досягти високого рівня легітимності ректорської посади.

Також із прийняттям Закону «Про вищу освіту» істотних змін зазнали умови вступу до закладів вищої освіти. Відбулося посилення ролі зовнішнього незалежного оцінювання у цьому процесі, оскільки його почали застосовувати для вступу не лише на бакалаврські, а й на деякі магістерські програми. Досить перспективною вважається і модель так званого широкого конкурсу, яка спрямована на практичну реалізацію принципу «бюджетне місце за студентом». Вона великою мірою зачепила фінансові засади існування українських університетів, оскільки обсяги державного фінансування кожного закладу залежать тепер винятково від його привабливості в очах кращих абітурієнтів.

Не можна не зазначити й того факту, що передбачені Законом України «Про вищу освіту» реформи реалізуються надзвичайно повільно. Їхній прогресивний характер нівелюється багатьма управлінськими рішеннями, які приймаються у процесі його імплементації. До того ж, постійно виявляється недосконалість і неповнота закону. Протягом останніх років до нього вносяться зміни і цей процес ще не завершений: додатковий комплекс змін уже напрацьований експертами і зацікавленими групами, зокрема, і студентськими організаціями.

Таким чином, сучасна система освіти повинна швидко реагувати на всі процеси, що відбуваються у економіці країни. Підвищення якісного рівня освіти має бути спрямоване на забезпечення економічного зростання країни та вирішення соціальних проблем суспільства, необхідних для подальшого навчання і розвитку особистості.

Удосконалення системи вищої освіти для соціально-економічного розвитку України вимагає вирішення комплексу заходів, що передбачає:

посилення контролю виконавчих органів місцевої влади за виконанням чинного законодавства щодо отримання обов'язкової загальної освіти для громадян України;

підвищення оплати праці в системі вищої освіти;

поширення дуальної освіти (поєднання роботи й навчання у виші, коли в підготовці молодого фахівця вищої кваліфікації готує заклад вищої освіти разом з підприємством, на замовлення підприємства;

модернізація матеріально-технічної бази навчальних закладів;

збільшення фінансування ЗВО у разі підвищення показників щодо якості освітніх послуг та налагодження співпраці з найпрестижнішими в світі університетами;

створення ефективного формування державного замовлення на основі моніторингових даних щодо його відповідності потребам регіонів країни.

Література

1. Від контролю до культури якості : перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі : [Практ. посіб.] / За ред. С. Гришко. – Львів : Вид-во Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

ОЦІНКА РОЗВИТКУ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Автор: Недосєкова Н. С., студентка, гр. БЗ-Пу18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Якість освіти, зокрема вищої, являє стратегічний важель впливу абсолютно на всі сфери соціально-економічного розвитку держави, оскільки на всіх ланках піраміди управління знаходяться фахівці, рівень знань та навичок яких повинен відповідати певним вимогам. Рівень оволодіння професійними якостями та навичками визначається якістю освіти, яка залежить від багатьох чинників: стан фінансування освіти; кількість закладів освіти; чисельність працівників; рівень використання інформаційних та інноваційних технологій; мотивації до навчання та суспільна культура тощо.

Дані про кількість вищих навчальних закладів та чисельність студентів (слухачів) представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Вищі навчальні заклади та чисельність студентів (слухачів)

	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення у 2018 р. до 2014 р.	
						Абсолютне	Відносне
Кількість закладів вищої освіти державної та комунальної власності	609	520	525	527	533	-76	87,52
Кількість студентів закладів вищої освіти, осіб	1992882	1689226	1605270	1586754	1538565	-454317	77,20
Середня кількість студентів у одному закладі, тис.осіб	3,272	3,249	3,058	3,011	2,887	-0,386	88,211

Представлені дані демонструють тенденцію зменшення кількості навчальних закладів на протязі 2014-2018 рр. Вказане обумовлюється зависокими темпами зростання кількості закладів у попередній період (до 2000 р.), а також загостренням конкурентної ситуації на ринку освітніх послуг, в результаті чого непривабливі для споживачів заклади мають припинити свою діяльність.

Одним із негативних чинників, що гальмує розвиток кадрового потенціалу вищої освіти, є незначний (недостатній) розмір заробітної плати науково-педагогічних працівників, слабкий рівень соціального забезпечення, низька престижність викладацької діяльності.

Також важливим показником розвитку вищої освіти є рівень матеріально-технічного забезпечення вищих навчальних закладів. За цими показниками система вищої освіти України не відповідає сучасним вимогам. Загальна площа будівель, що перебувають у власності або оперативному управлінні вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, становить 22502,4 тис. кв. метрів, з яких 1530,6 тис. кв. метрів – орендовано у інших установах, а 384,7 тис. кв. метрів – здано в оренду іншим установам [1].

Негативно на імідж системи професійної освіти впливає безробіття випускників, незадовільні оцінки кваліфікації випускників з боку роботодавців. Безробіття випускників спричиняють неправильна професійна орієнтація, доповнена низькою якістю вступників та їхньої наступної підготовки. В результаті спостерігається так звана «перекваліфікація робочої сили» національної економіки, надлишку в ній фахівців з повною вищою освітою (переважно неякісною) [2, с.357].

Вищі навчальні заклади не мають належних інформаційних ресурсів для підготовки фахівців з вищою освітою. Наукові (науково-технічні) бібліотеки вищих навчальних закладах є порівняно невеликими, недостатніми є кількісні показники підписки на провідні іноземні періодичні фахові видання та видання в електронному форматі [3, с. 7].

Одним із економічних факторів, що заважає переходу сфери вищої освіти на модель інноваційного розвитку, є недостатність фінансування. Вказане обумовлено кількома причинами: загальною економічною кризою, негативними демографічними тенденціями, відсутністю достатньої кількості конкурентоспроможних освітніх продуктів, слабкістю механізмів взаємодії навчальних закладів з роботодавцями, іноземними партнерами та міжнародними організаціями тощо [4, с. 13].

Узагальнення результатів дослідження дозволяє стверджувати, що сфера вищої освіти України протягом 1990-2011 рр. розвивалася доволі високими темпами, але переважно на екстенсивній основі. Відбувалося зростання кількості закладів, але без належного їхнього забезпечення необхідними кадровими, науковими (дослідницькими) та інноваційними ресурсами. Кількість студентів, що навчаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, збільшилася за роки Незалежності майже у 3 рази, що призводить до неоднозначних економічних наслідків. Зокрема, промисловість України вже зараз відчуває дефіцит висококваліфікованих робітників. Починаючи з 2012 р. триває тенденція скорочення кількості вищих навчальних закладів, науково-педагогічного персоналу, що пов'язане із падінням чисельності студентського контингенту та загальною економічною кризою.

Література

1. Стратегічне управління вищим навчальним закладом: теорія, методологія, практика: монографія / С. Г. Натрошвілі. – К.: КНУТД, 2015. – 320 с.
2. Надрага В.І. Соціальні ризики в контексті євроінтеграційних стратегій України / В.І.Надрага // Актуальні проблеми економіки. – 2014. - № 9. – С. 325-332.
3. Бойченко М.І. Розвиток наукових шкіл у дослідницьких університетах / М.І. Бойченко // Вища освіта. – 2014. - № 1. – С. 5-8.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ЕПОХУ INTERNET: INTERNET-ПІРАТСТВО

Автор: Охмат Д. М., магістр

Науковий керівник: Чепеленко А. М., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Використання терміна «піратство» (англ. piracy) стосовно авторських прав має давню історію (принаймні, в англійській мові). Перші його згадки відносяться до 1603 року, коли термін «піратство» став застосовуватися до несанкціонованого копіювання з метою пропаганди та для створення підсвідомої аналогії з морським піратством.

Internet-піратом сьогодні вважається той, хто завантажує з порушеннями у відкритий доступ будь-який захищений авторськими правами контент.

Цікавим є те, що Internet-піратство підтримуються так званіми піратськими партіями, які вважають свою діяльність «альтруїзмом» та боротьбою за безкоштовність контенту.

Слід звернути увагу на те, що піратськими партіями є політичні партії, які створено з метою реформування законодавства в галузі інтелектуальної власності, патентів, копірайту і які виступають за вільний некомерційний обмін інформацією і неприпустимість його переслідування за законом, а також за недоторканність приватного життя.

Перша така партія з назвою Piratpartiet була заснована 1 січня 2006 р. представниками політичних партій, які входять до парламентів таких країн як Угорщина (16 осіб), Німеччина (317 осіб в німецьких міських радах та 38 у земельному парламенті), Ісландія (10 осіб) та Чехія (22 особи).

У 2009 році на конференції «Інтернаціоналу Піратських Партій» в місті Уписала (Швеція) європейські піратські партії домовилися про спільні цілі для участі у виборах у Європейський парламент з метою урегулювання головних питань у сфері інтелектуальної власності:

- реформування авторського права;
- звільнення некомерційної діяльності від законодавчого регулювання;
- заборона DRM технології;
- реформування патентного права;
- зміцнення громадянських прав;
- прозоре державне управління;
- швидкий і справедливий судовий розгляд та свобода слова;
- розширення права на анонімність в процесі комунікації.

В Україні Піратську партію очолює Сергій Яригін.

За інформацією аналітичної компанії Muso, яка займається боротьбою з нелегальною онлайн-дистрибуцією, Україна посіла сьоме місце у світі за кількістю відвідувань піратських сайтів. Вважається, що така ситуація стала

можливою завдяки високій питомій вазі вартості інтелектуальної власності, яка складає приблизно 19,35 % від середньомісячної заробітної плати (за даними Міністерства фінансів України за 2018 року вона склала 9042 грн).

Таким чином, Internet-піратство сьогодні є соціально-політичним явищем, яке має зникнути не раніше, ніж підвищиться культура легального споживання контенту й культура високих заробітних плат.

Література

1. Офіційний сайт Інформатор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://https://informator.ua>
2. Офіційний сайт Znaj.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://znaj.ua>
3. The International Property Right Index 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ipri2018.herokuapp.com>

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО РИНКОВОЇ СТІЙКОСТІ

*Автор: Павлюченко К. С., магістр, гр. БЗ-Ек18мг
Науковий керівник : Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.*

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Функціонування вітчизняних підприємств відбувається в умовах невизначеності та обмеженості фінансових ресурсів. Кожне підприємство має визначити власну межу фінансової стійкості, оскільки недостатня фінансова стійкість підприємства, особливо в кризових чи посткризових умовах, може призвести до його неплатоспроможності, а надлишкова – сприятиме формуванню надлишкових запасів та резервів, у зв'язку з чим будуть збільшуватися витрати, спостерігатися недоотримання прибутку та гальмування темпів економічного розвитку підприємства. Сучасний розвиток економіки зумовлює проведення підприємствами збалансованої економічної політики з підтримки та зміцнення фінансового стану, платоспроможності й фінансової стійкості.

Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансового стану вітчизняних підприємств внесли вчені-економісти: О.І. Барановський, А.І. Даниленко, І.В. Зятковський, В.М. Івахненко, Л.А. Лахтіонова, В.О. Мец, О.В. Павловська, В.В. Сопко, О.О. Терещенко, М.Г. Чумаченко, та ін. Проте на сьогоднішній день практично відсутні наукові розробки методики комплексного оцінювання фінансової стійкості, які б дозволяли оперативно, достатньо об'єктивно та повно визначати ступінь стійкості фінансового стану, зважаючи на багатоаспектність даної категорії та її важливість для функціонування сучасного підприємства.

Необхідно розуміти, що підприємства не можуть вибудовувати стратегію подальшого розвитку не розуміючи, що чекає їх навіть в найближчій час, не говорячи про стратегічні перспективи [3]. Політика зміцнення фінансової стійкості в контексті антикризового управління фінансами підприємства потребує організації стратегічного управління фінансовою сталістю.

Загалом стратегічне управління фінансовою сталістю – це діяльність, яка полягає у виборі дій щодо досягнення довготермінових цілей в умовах, що постійно змінюються, тобто це сфера діяльності вищого управлінського

персоналу підприємства, яка полягає у забезпеченні стійкості фінансового стану підприємства у довгостроковій перспективі «за рахунок високої частки власного капіталу у загальній сумі джерел фінансових ресурсів підприємства» [2].

Основною метою стратегічного управління є зміцнення фінансової стійкості підприємства за рахунок ефективного використання потенціалу внутрішніх та зовнішніх механізмів.

Важливою ланкою у процесі управління є стратегічний аналіз фінансової стійкості, який повинен спиратися на сучасне методологічне забезпечення економічного аналізу. Його першочергове завдання – розкриття причинно-наслідкових зв'язків між рівнем фінансової стійкості підприємства та факторами, які його формують. Аналіз повинен бути цілеспрямованим, об'єктивним і системним.

Таким чином, стратегія управління фінансовою стійкістю повинна відповідати вимогам антикризового управління фінансами підприємства і передбачати раціоналізацію обороту обігових коштів та оптимізацію структури джерел їхнього фінансування; забезпечення своєчасного оновлення позаобігових активів і високу ефективність їхнього використання; вибір та реалізацію найефективніших шляхів розширення обсягів активів для забезпечення основних напрямків розвитку; забезпечення необхідного рівня самофінансування свого виробничого розвитку за рахунок прибутку, оптимізації податкових платежів, ефективної амортизаційної політики; забезпечення найефективніших умов і форм залучення позикових коштів у відповідності з потребами підприємства [4].

Розглянувши принципові ознаки профілактичних заходів, спрямованих на зниження ризику втрати фінансової стійкості, зауважимо, що вони можуть суттєво вплинути на ймовірність його виникнення, але не можуть повністю нейтралізувати його. Тому підприємствам, на нашу думку, слід узяти на себе функцію страхування ризику зниження фінансової стійкості.

Система заходів внутрішнього страхування ризиків зниження фінансової стійкості забезпечить нейтралізацію негативних явищ у процесі економічного розвитку підприємства. Розглянемо деякі можливі напрямки внутрішнього страхування ризиків зниження фінансової стійкості підприємства.

Резервування частини фінансових ресурсів для забезпечення подолання негативних фінансових наслідків. Таке резервування фінансових ресурсів повинно здійснюватися у вигляді:

формування страхового фонду підприємства у відповідності з вимогами чинного національного законодавства та статуту підприємства;

формування цільових резервних фондів;

формування резервних сум фінансових засобів у процесі розробки фінансових планів;

використання залишків прибутку як резерву для ліквідації негативних наслідків окремих фінансових ризиків.

Забезпечення компенсації можливих фінансових збитків за рахунок формування відповідної системи отримання додаткового доходу за ризиковими операціями понад рівень, якого можуть досягти не ризикові фінансові операції.

Забезпечення компенсації можливих фінансових збитків за рахунок системи штрафних санкцій, які повинні у повному обсязі компенсувати фінансові збитки підприємства [1].

Таким чином, організація стратегічного управління фінансовою стійкістю на вітчизняних підприємствах дасть змогу зміцнити рівень стійкості фінансового стану, створити ефективне підґрунтя для системи заходів антикризової політики управління фінансами підприємств в умовах трансформації економічного механізму в Україні.

Література

1. Корпоративное управление крупным промышленным комплексом: учебное пособие/ [Лысенко Ю.Г., Андриенко В.Н., Беликова Т.Ю. и др.]; под ред. Ю.Г. Лысенко и В.Н. Андриенко. - Донецк ООО: «Юго-Восток, Лтд», 2003. - 327 с.
2. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства / В.С. Марцин // Економіка. Фінанси. Право. – 2008. – № 7. – С. 26-33.
3. Михальченко Г.Г. Перспективи розвитку машинобудівних підприємств в умовах невизначеності/ Г.Г. Михальченко // Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського – 2015. – Випуск № 8. – С. 530-534.
4. Стефаненко М.М. Застосування методологічного інструментарію контролінгу в фінансовому управлінні вітчизняних підприємств / М.М. Стефаненко // Фінанси України. – 2007. – № 5. – С. 144-150.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАГНАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Автор: Постоев В. Ю., магістр, гр. БД-Ек18мг

Науковий керівник: Михальченко Г. Г., д.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Сьогодні ми спостерігаємо ситуацію багатовекторного тиску на промисловість України. З одного боку, посилення глобалізаційних процесів призводить до відкритості ринків та створюють передумови для подальшого розвитку, з іншого боку, це спричиняє посилення конкурентної боротьби, в якій більша частина вітчизняних підприємств, не дивлячись на досить розвинену науково-виробничу базу, кваліфіковані кадри, програє через низьку інноваційну діяльність, що, в свою чергу, гальмує загальний економічний розвиток країни.

В економічній літературі питання забезпечення високої ефективності функціонування підприємств в умовах стагнації економіки є одним із найбільш постійних, зумовлених високою актуальністю цієї проблеми.

Сучасна парадигма категорії «ефективність» на рівні підприємства розглядається в роботах багатьох науковців, зокрема Абрютінової М.С., Бухалкова М.І., Виварця О.Д., Герасимчука В.Г., Грузинова В.П., Зайцева Н.Л., Кулішова В.В., Мазура І.І., Шапіро В.Д. та інших.

Огляд цих наукових праць показує, що серед сучасних дослідників немає одностайної думки щодо сутності категорії «ефективність». Більш того, підходи окремих науковців до визначення цієї сутності значно різняться між собою за

основними характеристиками.

Враховуючи те, що проблема є багатоаспектною і в цілому відображає рівень розвитку продуктивних сил та вдосконалення виробничих відносин, її вирішення постійно породжує все нові напрями. Такими напрямками є забезпечення конкурентоспроможності, реструктуризації та модернізації виробництва, вдосконалення стратегії підприємства під дією ринкових чинників функціонування, вдосконалення організаційно-економічного та фінансового механізмів тощо.

В процесі проведеного дослідження отримані такі результати. Резерви збільшення суми прибутку і рентабельності пов'язані з напрямками господарювання ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек», для керівників і спеціалістів важливим є детальне значення масштабів дії, форм контролю та використання найбільш істотних внутрішніх і зовнішніх чинників ефективності на різних рівнях управління діяльністю підприємства.

В процесі аналізу господарсько-фінансової діяльності ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек» з'ясовано, що головними внутрішніми і зовнішніми чинниками підвищення ефективності діяльності підприємства є:

1. Технологія. Технологічні інновації, особливо сучасні форми автоматизації та інформаційних технологій, справляють значний статичний вплив на рівень і динаміку ефективності виробництва продукції.

2. Устаткуванню належить провідне місце в програмі підвищення ефективності передовсім виробничої діяльності. Продуктивність діючого устаткування залежить не тільки від його технологічного рівня, а й від належної організації ремонтно-технічного обслуговування оптимальних строків експлуатації, змінності роботи, завантаженні в часі.

3. Вибір сировини та енергозберігаючих технологій.

4. Вироби. Самі продукти праці, їхня якість і зовнішній вигляд також є важливими чинниками.

5. Працівники. Основним джерелом і визначальним чинником зростання ефективності діяльності ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек» є працівники – керівники, менеджери, спеціалісти, робітники. Ділові якості працівників, підвищення продуктивності їхньої праці багато в чому зумовлюється діловим мотиваційним механізмом на підприємстві, підтриманням сприятливого соціального мікроклімату в трудовому колективі.

6. Організація і системи. Єдність трудового колективу, раціональне делегування відповідальності, належні норми керування характеризують добру організацію діяльності ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек»», що забезпечує необхідну специфікацію та координацію управлінських процесів, а отже, вищий рівень ефективності.

7. Стиль управління, що поєднує професійну компетентність, діловитість і високу етику взаємовідносин між людьми, практично впливає на всі напрямки діяльності ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек»». Від цього залежить, у якій мірі враховуватимуться зовнішні чинники зростання ефективності діяльності на підприємстві. Відтак належний стиль управління як складовий елемент сучасного менеджменту є дійовим чинником підвищення ефективності

діяльності підприємства.

8. Державна економічна і соціальна політика істотно впливає на ефективність.

9. Інституціональні механізми. Для безперервного підвищення ефективності діяльності функціонуючих підприємств держава має створити відповідні організаційні передумови, що забезпечуватимуть постійне функціонування на національному, регіональному чи галузевому рівнях спеціальних інституціональних механізмів - організацій.

10. Інфраструктура. Важливою передумовою зростання ефективності діяльності підприємства є достатній рівень розвитку мережі різноманітних інституцій ринкової та виробничо-господарської інфраструктури.

Лише вмiле використання всієї системи перелічених чинників може забезпечити достатні темпи зростання ефективності виробництва на ПрАТ «Машинобудівний завод «Вістек» в умовах стагнації економіки.

При цьому обов'язковість урахування зовнішніх чинників не є такою жорсткою, як чинників внутрішніх.

Основними джерелами резервів збільшення суми прибутку є збільшення обсягу реалізації продукції, зниження її собівартості, підвищення якості товарної продукції, реалізації її на більш вигідних ринках збуту тощо.

Література

1. Ареф'єва О.В. Структурні перетворення на промислових підприємствах як фактор сталого розвитку/ О.В. Ареф'єва // Економіка і управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії і практики. –ХАІ. – №2. – 2014. – С. 36-43.

2. Марюта А. Пути повышения эффективности финансово – экономического управления предприятиями и их конкурентоспособности / А. Марюта // Проблемы теории и практики управления. – 2008. - № 8. – С. 40 - 49.

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Автор: Седельников К. Д., студент, гр. БД-Ек18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Останнім часом все більшої актуальності набуває проблема ефективності менеджменту підприємства в умовах формування економіки знань. У науковій спільноті робиться акцент на тому, що стратегічним ресурсом та чинником виробництва в економіці знань є продукування та розвиток інтелектуального капіталу підприємства. Це дозволило виділити інтелектуалізацію менеджменту підприємств як перспективний напрям розвитку системи управління сучасним підприємством.

Формування конкурентних переваг підприємств у інтелектуальній економіці відбувається через механізм заміщення фізичної праці інтелектуально-знаннєвою працею, коли знання залучаються до практичного

оброблення ресурсів і саме інтелектуально-знаннєві активи (ІЗА) стають основним джерелом вартості. Вирішальними факторами інтелектуальної економіки є особистісний інтелект, знання, які, на відміну від інших ресурсів, вирізняються невичерпністю, а також творчорозумовий потенціал працівників.

Пріоритетний за сучасних умов розвиток системи знань, зростання інтелектуального потенціалу підприємств та використання його інтелектуального капіталу можливі за умови ефективного управління ними з боку менеджменту підприємств.

Враховуючи те, що підприємство являє собою відкриту систему, варто враховувати вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на процес інтелектуалізації системи менеджменту. Це дасть змогу регулювати процес інтелектуалізації та максимізувати досягнення його визначених цілей. У дослідженнях Ситника Й. С. запропоновано структурнологічну модель інтелектуалізації системи менеджменту підприємства під впливом чинників динаміки середовищ (рис. 1) [1].

Запропонована системна класифікація започатковує багатоаспектний підхід до розуміння інформаційних потоків про чинники впливу на процес інтелектуалізації системи менеджменту промислового підприємства та дає змогу менеджерам промислових та інших господарських суб'єктів ідентифікувати та оцінювати параметри чинників зовнішнього і внутрішнього середовищ з різних позицій, ухвалювати ефективні управлінські рішення з урахуванням цієї інформації, своєчасно прогнозувати світові та національні тенденції впливу сприятливих чинників розвитку, а також розуміти логіку й вживати контрзаходи щодо впливу негативних чинників. Надалі на підставі експертних методів дослідження запропоновано розрахункові показники, за якими можна оцінити значущість чинників, які впливають на ІСМ, що дасть змогу виокремлювати найважливіші з них із метою побудови факторних чи оптимізаційних моделей.

Рис. 1. Структурно-логічна модель інтелектуалізації систем менеджменту підприємств під впливом чинників динаміки середовищ

Інтелектуалізаційні процеси та інформаційні технології сприяють зближенню інноваційно активних підприємств між собою, зі споживачами, а також співпраці з університетами, науково-дослідними інститутами тощо.

Зокрема, підприємства отримують інформацію із: внутрішніх джерел (у межах організації або групи організацій); ринкових джерел (від постачальників обладнання, матеріалів або програмного забезпечення, клієнтів та споживачів, конкурентів або інших організацій цієї галузі); інституційних джерел (від консультантів, комерційних лабораторій або приватних науководослідних установ, державних науково-дослідних організацій, університетів або інших ВНЗ); з інших джерел (на конференціях, торговельних ярмарках, виставках, з наукових журналів та торговельних/технічних публікацій, від професійних та промислових асоціацій).

Література

1. Ситник Й.С. та Захарчин, Г.М., 2017. Визначення та класифікація чинників впливу на процес інтелектуалізації менеджменту підприємств. Формування ринкової економіки в Україні. ЛНУ ім. І. Франка, 37 (1), с.211-220.

ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ В СТРУКТУРІ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Автор: Сергєєв Д. С., магістр

Науковий керівник: Ковальов В. М., д.е.н., проф.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Як відомо, вугледобувна промисловість до сьогодення залишається такою галуззю, що забезпечує паливом не лише промислове виробництво, а і побутові потреби людей. Тому пошук резервів зниження собівартості вугледобутку стає провідним заходом в економіці України, джерелом якого залишається також зростання обсягу виробництва і реалізації продукції [2].

Саме тому на сьогодення цьому питанню повинна приділятися значна увага та здійснюватися активна робота з пошуку резервів зниження собівартості продукції. Цей напрям досліджень дозволяє дослідити тенденції економічної діяльності підприємства, визначати рівень витрат, що дає можливість підприємству знижувати собівартість продукції та підвищувати ефективність виробництва [1].

Зокрема, аналізом виявлено, що обсяг видобутку вугілля на аналізованому об'єкті (шахті «Капітальна») за період 2017-2018 рр. збільшився з 919,4 тис. т до 980,1 тис. т, тобто на 6,6 %. Важливим при цьому стало покращення структури асортименту продукції, а саме знижено випуск рядового вугілля на 35,4%, та збільшено випуск збагаченого на 30,6 %, або підвищити реалізацію продукції з 8116,75 тис. грн до 147119 тис. грн, тобто на 26 %. При цьому на 7,1 % зросла продуктивність праці і на 14,2 % – заробітна плата працівників. Переважне зростання темпів заробітної плати порівняно з темпами зростання продуктивності праці негативно вплинуло на собівартість продукції, але з другого боку, стало захисною мірою покращення матеріального стану працівників.

Зокрема, завдяки аналізу виявлено, що за період 2017-2018 рр. повна собівартість 1 т товарного вугілля знизилась з 151,02 грн до 150,83 грн або на 0,13 %. Ціна 1 т склала 131,6 грн/т. Отже валовий прибуток склав 0,77 грн./т за структурою собівартості основну її частку склали матеріальні витрати (44,6 %). Витрати на оплату праці – 35,8 %.

Частка змінних витрат в структурі собівартості продукції склала 46,4 %, тоді як постійних витрат – 53,6 %, що спотворювало віднесення постійних витрат до найбільш резервноутворювальних. За видами витрат основну частку собівартості склали матеріальні витрати (44,6 %). Витрати на оплату праці склали 35,8 %.

Встановлено також, що темпи зростання собівартості перевищують темпи зростання товарної продукції, в результаті чого знижено темпи приросту валового прибутку. Отже, річні темпи приросту собівартості продукції склали 21,4 %, а приросту товарної продукції 19,8 %.

Аналіз поділу собівартості за структурою її на умовно - змінні і умовно – постійні витрати, виявив перевагу частки умовно змінних витрат (77,7 %), а умовно – постійних – 22,3 %, що дало змогу оцінити масштабність вихідних показників за ознакою визначення резервів собівартості продукції саме у сфері умовно – змінних витрат.

Виходячи з сучасної теорії людського розвитку слід зазначити, що зниження собівартості продукції за рахунок витрат на оплату праці – це шлях у нікуди, тим більш у вугледобувній галузі, яку відрізняють незвичайно небезпечні умови виробництва, тому вугледобувна галузь завжди була дотаційною за рахунок бюджету [3]. Отже, до резервів зниження собівартості продукції, більш притаманна сфера матеріальних витрат, зниження яких забезпечує зростання продуктивності праці, тому визначення її резервів можуть бути віднесені до основних заходів зростання ефективності виробництва і покращання соціальних умов праці.

Література

1. Абрютіна М. С., Грачев А. В. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства. – М.: «Дело и сервис», 2016. – 272 с.
2. Алексєєв І.В. Стратегії розвитку підприємств і державне регулювання економіки: монографія. – К.: «Видавництво УАДУ», 2014. – 204 с.
3. Калінеску Т. В. Методологія аналізу і оцінки ефективності переміщення сфери діяльності підприємств : монографія. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 280 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ЯК ЗАСІБ ЗАДОВОЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ПРАЦІВНИКІВ І РАБОТОДАВЦІВ

Автор: Субботіна В. О., магістр

Науковий керівник: Атаєва О. А., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Теоретичні підвалини вирішення проблеми сполучення економічних інтересів найманих працівників і капіталу вимагають відповідного наукового

вирішення проблеми створення мотиваційного механізму, в якому було би винайдено баланс соціально-економічних інтересів бізнесу і найманої праці, кількісне вираження якого засноване на пропорційності розподілу доданої вартості між персоналом і підприємцями по критерію власності на трудовий потенціал [1].

Тому питання стимулювання підвищення ефективності використання трудового потенціалу в сучасний період ринкових перетворень в Україні представляють значний інтерес для економічної теорії та практики. Нові економічні відносини висувають і нові вимоги до персоналу. Це не тільки підбір, навчання і влаштування кадрів, але і формування нової свідомості, менталітету, а отже, і методів мотивації. Як свідчить практика, роль мотиваційного механізму в промисловості невпинно зростає бо її прояв вимагає узгодження економічних інтересів, персоналу і бізнесу та потребує створення системи стимулювання праці за принципом рівноваги між ефективністю використання трудових ресурсів і матеріального забезпеченістю персоналу відповідно до його рівня і якості праці [2].

Отже, розробці і використанню мотиваційних механізмів в зарубіжній теорії і практиці приділяється значна увага джерелу зростання капіталу і добробуту працівників. Тому теоретичні положення формування мотиваційної поведінки людини в процесі виробництва вимагають на досягнення переваги соціальності над ефектом. Але в роботах А. Сміта, Ф. Тейлора, Е. Мейо, А. Маслоу, В. Врума, Л. Портера, Е. Лоулера, Ф. Герцберга, Д. Мак Клеланда та інших висвітлені переважно інтереси бізнесу. Зокрема ними розроблені різні теорії побудови мотиваційних механізмів і їх використання в практиці господарювання. Тому, як відомо, основну увагу класики теорії мотивації приділяли стимулюванню найманої праці персоналу до підвищення ефективності їхньої праці на користь бізнесу, оминаючи стурбованість роботодавців до матеріального забезпечення працездатності і життєдіяльності працівників [3].

Дослідженнями виявлено, що у виробництві кольорових металів переважають матеріальні витрати яких складає більш 50 %. В той же час частка витрат на працю знизилась з 3,5 % до 2,8 %, що не відповідає пропорціям, досягнених у зарубіжних країнах, де ця частка складає близько 70,5 %. Амортизаційні підрахунки складають близько одного відсотка. Операційні витрати по роках коливаються в межах 40-49 %, тому зниження їх спотворює помітний резерв зростання ефективності використання персоналу.

Як відомо, ефективність використання трудових ресурсів, яку вимірюють за співвідношенням темпів зростання продуктивності і оплати праці, характеризується переважними темпами зростання продуктивності праці у співвідношенні 93,3:57,9 відсотків. Звідси, становиться насутньою соціальна мета підвищення життєвого рівня оплати праці шляхом збільшення частки заробітної плати в балансі бізнесу і праці.

Аналіз чинників визначення співвідношення темпів зростання продуктивності і оплати праці виявив невідповідність їх темпів з причини зростання тиску на персонал з причин скорочення його чисельності порівняно с

2016 р. на 34 %. Це явище вплинуло на зростання плинності кадрів з 2 % до 5 %. Тому, як основний напрям вдосконалення мотиваційного механізму визнано розвиток його стимулюючої функції. Про це свідчать і зміни в структурі заробітної плати, що відбулися на стику 2017-2018 рр., а саме, частка основної зарплати зменшилась від 80 % у 2016 р. до 74 % у 2018 р., відносно частка додаткової зарплати, як мотиваційного елемента, зросла з 16 % до 20 %. Тому в цій структурі потрібною стала зміна компенсаційних виплат на користь мотиваційних статків та формування мотиваційного механізму на принципово новій основі збереження балансу економічних інтересів персоналу і бізнесу, для чого запропонована нова модель структури мотиваційного механізму.

Література

1. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
2. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навчальний посібник / [В. М. Ковальов, В. С. Рижиков, І. М. Єськов, О. А. Атаєва та ін.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.
3. Колот А. М. Мотивація персоналу: підручник / А.М. Колот. – К.: КНЕУ, 2012. – 345 с.

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Автор: Тесленко К. В., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Провідною галуззю вітчизняної економіки є промисловість. Стратегічна стабілізація і стійкий розвиток промисловості повинні стати пріоритетним напрямом діяльності країни та регіону. Для досягнення цієї мети потрібно удосконалення методичних підходів до адаптивного управління оборотними коштами є актуальною задачею сучасних суб'єктів підприємницької діяльності.

Дослідженню та практичному впровадженню методів ефективного управління оборотними активами присвячено багаточисельні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, як: С. Алексєєв, Г. Аубакірова, М. Буднік, В. Геєць, Л. Головова, В. Дубчак, С. Кравченко, А. Мазаракі, В. Панков, В. Пономаренко, О. Раєвнева, Н. Туріца [1-9]. Проте, оцінюючи великий внесок вчених-фахівців у розвиток практики та теорії з управління оборотними активами, необхідно відзначити недостатню розробленість даної проблеми щодо адаптивного характеру такого управління стосовно промислових підприємств, кругообіг оборотних коштів яких має певні особливості.

Метою роботи є формування методичного підходу до адаптивного управління оборотними коштами підприємств, через систематизацію напрацювань вітчизняних та закордонних вчених.

Результати аналізу особливостей діяльності промислових підприємств та логічна модель взаємного впливу результатів діяльності підприємства та рівня оборотного капіталу, дозволили зробити висновок щодо недосконалості політик управління оборотним капіталом, які застосовуються підприємствами, їх

невідповідність сучасним умовам господарювання. Відсутність врахування галузевих особливостей, факторів невизначеності та мінливості зовнішнього середовища, механізмів держаного регулювання, чітко обґрунтованого вибору політики формування та стратегії фінансування оборотних активів та неможливість комплексної оцінки ефективності управління оборотними активами роблять цей процес не прогнозованим з точки зору впливу на елементи фінансового стану промислових підприємств. Ця проблема має складний багатофакторний характер та її вирішення позначиться не лише на покращенні фінансового стану окремих підприємств, але й на економіці України в цілому.

Розглянемо існуючі методи управління оборотними коштами. Найпоширенішим поглядом на управління оборотними коштами є їх управління за групами: управління запасами; управління дебіторської заборгованістю; управління грошовими коштами.

На основі власних досліджень та праць вітчизняних вчених [5-7] можливо визначити певні недоліки традиційних підходів до управління окремими елементами оборотних коштів (табл. 1).

Таблиця 1

Недоліки традиційних методів управління оборотними коштами підприємств [5, 6, 7]

Елемент оборотних коштів	Метод управління оборотними коштами	Недоліки
Запаси	Нормування	1. Може бути використаний для управління лише тією частиною оборотних активів, яка нормується. 2. В сучасних умовах непередбачуваності змін у зовнішньому середовищі, складно визначити нормований запас товарно-матеріальних цінностей
	Оптимізація на основі моделі Уілсона	В основу моделі Уілсона були введені умови, які в реальному житті виробничої системи не виконуються. Таким чином, ця модель має ідеалістичний (далекий від реальності) характер
	ABC-метод	Класифікація запасів за вартістю, не враховуючи нерівномірність попиту та значимість для виробництва
	XYZ-модель	Складність адекватної оцінки та можливі помилки у розрахунку коефіцієнту варіації
Дебіторська заборгованість	Коефіцієнтний аналіз	Відсутність чітких критеріїв для прийняття управлінських рішень
Грошові кошти	Модель Баумоля	Обмеженість застосування лише у випадку, коли грошові кошти підприємства стабільні та прогнозовані, тобто в умовах невизначеності зовнішнього середовища її використання не є доцільним
	Модель Міллера-Орра	Модель не бере до уваги вартість незапланованих змін грошових коштів. З цього погляду управління грошовими коштами стає стратегічною метою і не може обмежитися простою моделлю

Узагальнення висновків щодо неможливості та недоцільності застосування управління оборотними коштами за окремими елементами без взаємозв'язку та взаємодії з іншими складовими дозволяє обґрунтувати комплексний характер управління оборотними коштами промислових підприємств.

Узагальнення недоліків та переваг існуючих підходів до управління оборотними коштами дозволяє отримати систему принципів та завдань, які повинні бути вирішені для розробки ефективної моделі управління оборотними коштами, а також інструментів, за допомогою яких буде виконані поставлені завдання. Така модель управління оборотними коштами повинна швидко реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища (для оборотних коштів промислових підприємств має значення рівні дебіторської та кредиторської заборгованості, стан ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності оборотних коштів) та вміння пристосовуватися до цих змін.

Отже, система управління оборотними коштами має бути оперативною та гнучкою. Формування ефективної системи управління оборотними коштами енергопостачальних підприємств бачиться у наданні такому управлінню адаптивного характеру, адже, як зазначає О. В. Ареф'єва, «особливу важливість придбавають теоретичні і прикладні дослідження, спрямовані на розробку і вдосконалення концептуальних підходів і механізмів функціонування систем адаптивного управління, адекватних таким, що склався в країні соціально-економічним, науково-технологічним і правовим умовам» [8].

Для забезпечення ефективного управління фінансуванням оборотних коштів важливим є виявлення та мінімізації реальної потреби підприємства в фінансуванні оборотних коштів за рахунок власного капіталу, довгострокового та короткострокового кредитування, що можливе у рамках оптимізації поточного фінансування оборотних активів з урахуванням потреб фінансового циклу.

Підвищення ефективності та адаптації системи управління оборотними коштами виробничих підприємств містить значний обсяг функціональних особливостей, проте, обов'язковим є і системний підхід в окресленій площині. Саме системний підхід є універсальним інструментом пізнавальної діяльності та розглядає будь-які економічні явища як штучну систему, що формується внаслідок поєднання окремих елементів (кожен з яких не володіє властивостями цілого).

Процес адаптивного управління повинен бути спрямований на: обсяг поточного фінансування оборотних коштів з урахуванням сформованого фінансового циклу підприємства; структуру джерел фінансування оборотних коштів. Теорія нечітких множин в наш час має досить широке застосування в моделюванні стану підприємств, але у діяльності вітчизняних промислових підприємств ці методи використовуються обмежено. Не існує загальних підходів до визначення моделі побудови ефективного фінансово-економічного стану промислового підприємства. Тому подальші дослідження необхідно присвятити побудові гнучкої моделі з визначення ефективності оптимізаційних рішень з управління оборотними коштами, із вбудованими у неї логістичними регуляторами та терм-множинами, що дозволить урахувати всю необхідну кількість факторів впливу на кінцевий стан оборотних коштів та їх окремих складових та адаптувати до мінливого середовища.

Література

1. Ареф'єва О. В. Концептуальні основи адаптивного управління функціонуванням та розвитком підприємств / О. В. Ареф'єва // Економіка та управління. – 2016. – № 3. – С. 108-111.
2. Василичев Д. В. Удосконалення методів управління оборотними коштами підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук.: 08.06.01 / Василичев Д. В. – Кривий Ріг, 2015. – 18 с.
3. Кузь Т. Стратегічний розвиток машинобудування в Україні / Т. Кузь // Галицький економічний вісник. – 2018. – № 1 (30). – С. 35-43.
4. Лиса О. В. Управління оборотними коштами підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / О. В. Лиса. – Дніпропетровськ, 2006. – 23 с.
5. Мануйлович Ю. М. Проблеми управління оборотними засобами підприємства в сучасних умовах функціонування / Ю. М. Мануйлович // Вісник Хмельницького національного університету. – Серія : Економічні науки. – 2009. – №1. – С. 132 – 135.
6. Орехова К. В. Методи управління оборотними активами підприємства [Електроний ресурс] / К. В. Орехова, К. В. Кевля // Вісник Львівської комерційної академії. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2009. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlca_ekon/Ekon/2009_32/36.pdf – Назва з екрана.
7. Толопка Н. Б. Вдосконалення методики аналізу ефективності управління оборотними коштами торговельного підприємства [Електроний ресурс] / Н. Б. Толопка // Вісник Львівської комерційної академії. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – Вип. 34. (Серія економічна). – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_34/21.pdf – Назва з екрана.
8. Управління оборотними коштами в умовах їх дефіциту: монографія / О. Ю. Вілкул, В. Я. Нусінов, С. П. Лобов та ін. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2016. – 208 с.
9. Ящук Д. Л. Дослідження методології управління оборотними активами машинобудівних підприємств в умовах кризи // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – № 32. – С. 252-257.

РЕЗУЛЬТАТИВНЕ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК НАПРЯМ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Автор: Точений В. В., студент, гр. БЗ-Пу18мг

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку регіонів та держави в цілому повинно спиратися на новітні підходи в до публічного управління. Серед сучасних парадигм державного управління виділяють як окремий напрям – результативне державне управління, яке має тісний зв'язок зі стратегічним плануванням та спирається на отримані результати запланованих цілей.

Модель результативного державного управління економічним розвитком регіону припускає реалізацію таких принципів [1]:

- пов'язаність зі стратегічним планом соціально-економічного розвитку регіону;
- пріоритет цілей при організації діяльності і прийнятті рішень;
- предметом контролю виступають результати діяльності, а не процес;

- обов'язковий зовнішній контроль у формі зворотного зв'язку;
- відбувається децентралізація рівнів прийняття управлінських рішень;
- досягається найбільш оптимальне використання ресурсів.

Модель результативного державного управління можна представити як сукупність певних елементів, взаємозв'язок яких можна представити у вигляді рис. 1.

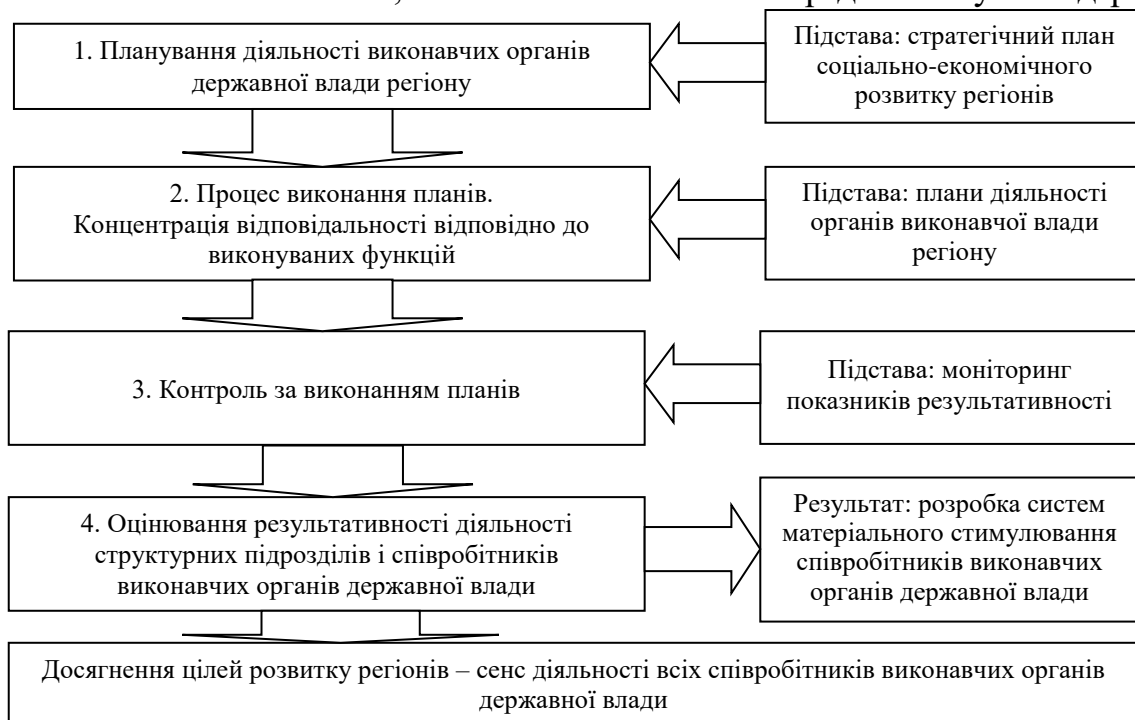

Рис. 1. Елементи моделі результативного державного управління розвитком регіонів

При плануванні діяльності виконавчих органів державної влади регіону застосовується змінне трирічне планування на основі прийнятого стратегічного плану соціально-економічного розвитку регіону, прогнозу на майбутній період і аналізу даних за попередні шість років.

Система планування виконавчих органів державної влади регіону включає, крім середньострокового (три роки) планування, також і річне планування.

Виконанням планів є сукупність дій з реалізації заходів, закріплених у планах діяльності виконавчих органів державної влади регіону і виконуваних відповідно до встановлених для певних структурних підрозділів функцій. При цьому для ефективного виконання встановлених дій необхідні компетентність, відповідальність і повноваження співробітників виконавчих органів державної влади.

Отже, для результативного здійснення діяльності структурних підрозділів виконавчих органів державної влади потрібна така послідовність кроків:

- інвентаризація існуючих функцій структурних підрозділів;
- аналіз виявлених функцій структурних підрозділів з погляду їх відповідності досягненню встановлених в планах цілей;
- приведення до актуального вигляду існуючих функцій структурних підрозділів: зміна і додавання функцій відповідно до цілей;

– постійна підтримка актуальності функцій структурних підрозділів у міру появи в планах нових цілей.

Виконання встановлених функцій має бути побудоване на основі Положень про структурні підрозділи виконавчих органів державної влади.

Контроль за виконанням планів на основі моніторингу показників результативності забезпечує підвищення якості і скорочення термінів виконання рішень, виявлення резервів удосконалення роботи структурних підрозділів і є внутрішнім контролем.

Контроль за виконанням планів у виконавчих органах державної влади регіону здійснюється шляхом контролю за реалізацією оперативних планів структурних підрозділів і співробітників. Контроль за реалізацією оперативних планів здійснюється шляхом щоквартального моніторингу і аналізу виконання оперативних планів відповідних структурних підрозділів і співробітників у середовищі автоматизованої інформаційної системи.

Оцінювання результативності діяльності структурних підрозділів і співробітників виконавчих органів державної влади регіону надає підставу для матеріального стимулювання співробітників виконавчих органів державної влади регіону. Тим самим досягнення цілей розвитку регіону стає сенсом діяльності всіх співробітників виконавчих органів державної влади регіону.

Література

1. Гончаренко І.Г. Державний механізм регулювання соціально-економічного розвитку: теорія, методологія та практика : дис. докт. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Гончаренко Ірина Григорівна ; Донецький державний університет управління. – Маріуполь, 2015. – 390 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Автор: Федоренко В. А., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Ефективне державне управління можливе лише на засадах створення якісно нових систем інформаційно-аналітичного забезпечення, завдяки яким можливе досягнення повноти та точності інформації, оперативне прийняття та реалізація управлінських рішень на всіх рівнях державної влади. Задоволення постійно зростаючих інформаційних потреб органів влади призвело до усвідомлення необхідності створення інформаційно-аналітичних систем на основі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які дозволяють автоматизувати (а отже спростити і прискорити) обробку значних інформаційних масивів та забезпечити оперативний доступ до них якнайширшому колу державних службовців.

Разом з тим, практика державного управління в Україні і світі показала, що відокремлені, вузькоспеціалізовані системи інформаційно-аналітичного забезпечення мають ряд характерних недоліків, таких, як наприклад, нестача

технологічних ресурсів для збору та обробки інформації, відсутність гнучкості для швидкого пристосування у вирішенні якісно нових проблем та недостатній рівень інтеграції для ефективного вирішення завдань на міжгалузевих рівнях.

Зазначені обставини актуалізують потребу в удосконаленні механізму інформаційно-аналітичного забезпечення державно управлінських процесів. Її вирішення представляється неможливим без урахування результатів досліджень у сфері теорії державного управління, зокрема, принципів та процесів розбудови системи державного управління, опису комунікаційних взаємодій в ній. Серед таких досліджень необхідно відзначити роботи В. Бакуменка, О. Василенка, А. Дуди, О. Карпенко, Ю. Ковбасюка, М. Корецького, В. Котковського, Д. Неліпи, О. Поважного, Ю. Саричева, П. Сніцаренка, В. Токаревої та ін. [1-5].

Удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в контексті реалізації Національної програми інформатизації та Концепції розвитку електронного урядування, має базуватися на єдності методологічної бази створення архітектур, які містяться в ІАС і реалізації принципу централізовано-децентралізованого управління процесом впровадження ІАС різними органами влади. При цьому важливо підкреслити, що архітектура адміністративних процедур має будуватися безвідносно існуючої архітектури органів влади, що дозволить раціоналізувати самі процеси і спосіб її організації в рамках системи е-урядування.

Вихідним елементом проектування ІАС органів державної влади та їх інтеграції в ІАС державного управління є оцінка стану інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління й інформаційної готовності до впровадження окремих модулів або технологій е-урядування в країні. Для цього оцінка стану інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління, повинна містити групування оціночних показників (показники використання інформаційних технологій підприємствами та населенням, показники стану впровадження систем е-урядування; показники електронної готовності органів влади та інформаційної відкритості; показник рівня використання інформаційно-аналітичних технологій) і уточнення методик їх розрахунку.

Попри наявність комунікаційної інфраструктури і докладання зусиль до інформатизації державно управлінських процесів, рівень електронної взаємодії між населенням (бізнесом) та органами влади, з одного боку, та між органами влади – з іншого, залишається незадовільним, що створює бар'єри на шляху підвищення ефективності державного управління і підтверджує недоцільність безсистемних спроб зміни чисельності апарату органів влади. Тому напрями удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління в Україні необхідно систематизувати у дві групи: удосконалення архітектури ІАС державного управління та удосконалення забезпечення функціонування ІАС.

Для конкретизації шляхів реалізації напрямів удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення запропоновано шляхи реструктуризації відповідного механізму, які включають пропозиції щодо

переліку методів та інструментів проектування ІАС державного управління у відповідності до положень архітектурного підходу, їх групування за основними управлінськими функціями (планування, організація, мотивація, контроль); визначення способів покращення кадрового, фінансового, нормативно-правового, технологічного забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.

Визначено, що для реалізації даного механізму необхідно удосконалити організаційно-методичний підхід до проектування ІАС державного управління. Даний підхід запропоновано реалізовувати в організаційному змісті як сукупність взаємодій керівних органів впровадження ІАС державного управління (Національного центру електронного урядування; СБУ, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національного депозитарію електронних ресурсів) з департаментами ІТ органів влади шляхом утворення робочих груп з керівництва розробкою і впровадження ІАС, з розробки функціональності інтерфейсу, аналітичного забезпечення, адміністративних процедур, архітектури електронного документообігу; забезпечення інформаційної безпеки.

В методичному плані проектування ІАС запропоновано реалізовувати за допомогою інструментів IDEF, функціонального аналізу, інструментів оцінки ефективності ІАС. В кадровому забезпеченні передбачено удосконалення вимог та мотивації державних службовців, задіяних в створенні і реалізації ІАС, можливість аутсорсингу окремих процесів проектування і впровадження.

З метою забезпечення розвитку методичних засад управління створенням і впровадженням ІАС державного управління рекомендовано удосконалити методичний підхід до оцінки ефективності ІАС, який базується на послідовності етапів від визначення цілей оцінки і формування вектору ефективності до пропозицій щодо вибору для оцінки економічної ефективності ІАС показала обґрунтованість її використання і відповідність принципам точності та повноти інформаційно-аналітичного забезпечення.

Удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення виходить з необхідності структуризації ІАС органів державного управління у відповідності до єдиного методологічного підходу до побудови технологічної, процесної, сервісної, користувацької та інших різновидів архітектур ІАС як передумови підвищення ефективності державного управління. Реалізація даного підходу дозволяє інтегрувати інформаційно-аналітичну діяльність в систему е-урядування і тим самим, створити основу розробки загальних і спеціальних електронних сервісів органів державної влади, забезпечити можливість кожного органу влади інтегрувати власні напрацювання по створенню ІАС до архітектури загальної ІАС державного управління, забезпечити прозорість та оперативність надання адміністративних послуг, створення надійної інформаційно-аналітичної основи ухвалення державноуправлінських рішень.

Література

1. Котковський В.Р. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень в діяльності органів державної влади / В.Р. Котковський // Теорія та практика державного управління. - 2015. - №4. - С. 132-138.

2. Саричев Ю.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення як вид інформаційного забезпечення в системі державного управління / Ю.О. Саричев // Вісник НАДУ при Президентіві України. - 2017. - № 3. - С. 120-126.

3. Сніцаренко П.М. Роль та місце інформаційного забезпечення в системі державного управління / П.М. Сніцаренко, Ю.О. Саричев // Державне управління: теорія та практика. - 2016. - № 1. - С. 46-56.

4. Василенко О.В. Автоматизація документообігу в органах державної влади / О.В. Василенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/conf/2012-2/doc/5/01.pdf>

5. Карпенко О. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад України / О. Карпенко, А. Дуда // Ефективність державного управління. – 2017. - №4. – С. 133-139.

РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

Автор: Харченко А. Р., магістр

Науковий керівник: Атаєва О. А., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Соціально-економічний розвиток країни, всесвітня інтенсифікація виробництва на основі науково-технічного прогресу стають першоосновою ефективного використання трудового потенціалу суспільства. Від того наскільки повно і раціонально використовуються трудові ресурси, багато в чому залежать темпи економічного і соціального розвитку, що становить міру задоволення матеріальних і духовних потреб працівників, як перші джерела зростання ефективності праці трудових ресурсів підприємств, які є однією з найважливіших складових виробництва [1].

Останнім часом зросла особливо у сучасному часі, бо достатня забезпеченість підприємства потрібними трудовими ресурсами, їх раціональне використання, високий рівень продуктивності праці мають особливе значення для збільшення об'ємів продукції і підвищення ефективності виробництва. Тому раціональне використання персоналу підприємства – неодмінна умова, що забезпечує безперервність виробничого процесу і успішне виконання виробничих планів.

Теоретичний аспект досліджень і вдосконалення системи управління персоналом у машинобудівному виробництві передбачає перш за все визначення сутності понять персоналу, класифікацію його складу, особливостей кадрового планування, дослідження продуктивності його праці методології мотивації, як чинника ефективного і соціального забезпечення виробництва. Значну роль відіграють також методи забезпечення персоналу засобами до праці і соціального існування [2].

В якості об'єкту дослідження задіяні економічні показники головного механічного цеху ПрАТ «НКМЗ». Саме в період 2017-2018 рр., тобто в час, коли ці показники погіршились стало потрібним виявлення причин спаду

виробництва і задіяння заходів зростання ефективності виробництва і праці, а також покращення соціального стану працівників.

Дослідженнями визначено, що саме таким періодом стали 2017-2018 рр., за яких помітним став спад виробництва, погіршення ефективності виробництва і соціального побуту працівників. Відбулися зміни в структурі персоналу, за якими кількість основної категорії працівників, а саме верстатників залишилась незмінною. Чисельність інших категорій змінилась незначно, тому трудовий потенціал підприємства не зазнав значних змін. За гендерною ознакою змін персоналу не відбулось, тому, враховуючи умови виробництва, частка чоловіків у структурі персоналу майже залишилась незмінною, за віковою ознакою відбулось незначне омолодження складу персоналу. Кількість працівників з вищою освітою залишилось незмінною і склала 22,2 %.

Рівень плинності кадрів перевищує нормативне значення (3-5 %), за яким умови сприяють своєчасному оновленню колективу і не вимагає особливих заходів з боку кадрової служби. Фонд робочого часу за аналітичний період знизився на 12,8 тис. годин, тому дозріли умови до зростання продуктивності праці. Ця ситуація сприяла зростанню середньорічного вироблення на працівників на 15,16 тис. грн на одну особу.

Тому середньорічне вироблення на жодного верстатника зросло на 60 тис. грн, а середньоденне вироблення зросло на 221 грн, чи на 2,1 %

Отже, з метою поліпшення системи управління персоналом у машинобудівному виробництві визначена низка заходів з підвищення ефективності праці персоналу і вирішення його соціальних проблем до яких можливо віднести наступні пріоритетні напрями:

- вдосконалення процедури адаптації персоналу;
- застосування ефективних методів навчання;
- періодичної атестації персоналу, тощо [3].

Завдяки цим заходам очікується зниження плинності з 17 осіб до 11. Зростання професійної кваліфікації в прогнозованому році дозволить підвищити рівень середньорічної продуктивності праці в середньому на 167 тис. грн, або на 14 %.

До наукової новизни роботи слід віднести застосування методів прогнозування зростання ефективності використання трудових ресурсів, методів аналізу цього показника на основі показника співвідношення темпів зростання продуктивності праці і заробітної плати.

Література

1. Антонюк О. П. Економічний аналіз (практикум) : навчальний посібник / О. П. Антонюк, Т. М. Ступницька, Н. М. Купріна. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 326 с.
2. Березін О. В. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. В. Березін, Л. М. Березіна, Н. В. Бутенко. – К.: Знання, 2011. – 390 с.
3. Бондар Н. М. Економіка підприємства : навчальний посібник / Н. М. Бондар. – К.: А.С.К., 2014. – 400 с.

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

Автор: Шапарева Г. В., магістр

Науковий керівник: Чепеленко А. М., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Розвиток фінансового ринку у сучасному світі виступає каталізатором зростання національної економіки, тому діяльність фінансових інститутів, яка зумовлює перерозподіл фінансових ресурсів та створює умови для стимулювання інвестицій набуває особливого значення, а побудова системи взаємозв'язків між фінансовими інститутами в процесі реалізації їх функцій, визначає ефективність функціонування фінансового ринку.

Для України це має й актуальне практичне значення – необхідність вибору оптимальних підходів до включення в регіональну економічну інтеграцію вимагає врахування також загальних тенденцій міжнародної фінансової інтеграції. До цього також спонукають вимоги щодо вступу України до СОТ, виконання зобов'язань країни як члена МВФ, необхідність гармонізації національного законодавства з європейським.

З теоретичної та прикладної точок зору питання полягає у визначенні факторів та економічних результатів міжнародної фінансової інтеграції, визначення його регуляторних умов, прогнозування тенденцій та ризиків інтеграції, форм оптимального включення України у цей процес.

Процеси міжнародної фінансової інтеграції в трансформаційних економіках мають суттєві структурні та регулятивні відмінності, бо в них:

домінують прямі іноземні інвестиції та меншою мірою інші форми міжнародного руху капіталу;

фінансові сектори є банківсько-центровані з відносно менш розвинутим небанківським фінансовим сектором;

економічна роль фінансового та банківського секторів (активи та постачання фінансових ресурсів до економіки у співвідношенні до ВВП) є значно меншою ніж у розвинутих країнах.

Фінансові послуги в цілому лібералізуються поступово, особливо це стосується операцій на міжнародних фінансових ринках. За таких умов основною сферою інтеграції є інтернаціоналізація банківського сектору.

У світовій практиці на сьогодні сформувались три типи фінансових механізмів для перерозподілу фінансового ресурсу на користь інноваційних структур. Слід зазначити, що механізми перерозподілу фінансових ресурсів на користь інноваційних структур не є рівнозначними й можуть активно застосовуватись за різних макроекономічних та кон'юнктурних умов.

Література

1. Офіційний сайт Світового Економічного Форуму. The World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/issues/financial-development>
2. Офіційний сайт Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу (УАІБ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/analituaib>.

НАПРЯМИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ПРОМИСЛОВОСТІ

Автор: Шевченко А. М., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Державна підтримка малого бізнесу практично в усіх країнах є важливим самостійним системним напрямом державної політики. Законодавче визначаються суб'єкти малого підприємництва, що користуються підтримкою держави, визначаються форми та методи державних органів, що здійснюють цю підтримку.

Для державного управління і регулювання в сучасних умовах характерні такі заходи, як загально нормативне правове регулювання; застосування засобів офіційного визнання господарюючих та інших суб'єктів, введення ліцензування суб'єктів та їх діяльності; визначення порядку здійснення видів господарської діяльності; регулювання оподаткування, тарифів і квот, введення стандартизації продукції, робіт і послуг; підтримка і стимулювання підприємництва; здійснення податкових функцій.

Державне регулювання є одним з напрямів державного впливу на розвиток економічних процесів у сучасний період нарівні із плануванням (програмуванням) організаційної діяльності, стимулюванням і контролем, державним моніторингом, державним протекціонізмом (підтримкою приватного підприємництва), правовою організацією державного сектора ринкової економіки.

Сьогодні слід вжити необхідних заходів для узгодженню нормативної і правової бази. Назріла необхідність розробки концептуальної моделі оподаткування в сфері малого бізнесу, надаючи пільги підприємствам що розвиваються, розширюють робочі місця. Економічний аспект цієї проблеми - високі податки, а також методи і строки їх стягнення, які не дають підприємствам можливості розвиватися та призводять до банкрутств або переходу підприємців у сектор тіньового бізнесу. Враховуючи особливе значення малих підприємств, зайнятих у промисловості і сільському господарстві, для виходу економіки України з кризи, і те, що намічаються тенденції до зменшення ваги податкової бази, правомірно говорити про необхідність податкових пільг для цієї категорії підприємств.

Автором запропоновано наступний механізм податкового стимулювання малих підприємств, які працюють у сфері промисловості і сільського господарства: звільнення від оподаткування суми нагромадженого за певний час прибутку і використання його для розвитку власного виробництва; звільнення підприємств від оподаткування у перший і другий роки роботи і встановлення пільгових ставок податку на прибуток в третій і четвертий роки з моменту їх реєстрації. У разі, коли підприємство припиняє роботу раніше пільгового періоду, весь звільнений від оподаткування прибуток повинен оподатковуватися. У разі розвитку підприємства податкові пільги збільшуються (податки зменшуються) пропорційно збільшенню заробітної плати працівникам

та збільшенню робочих місць.

Об'єктивна необхідність формування державної політики малого підприємництва ґрунтується на таких факторах:

1. Мале підприємництво є основою ринкової економіки, її структурно-створюючим елементом.

2. Воно є головним сектором ринкової економіки, найбільш масовим, динамічним і гнучким.

3. Державна підтримка малого підприємництва не обов'язково пов'язана з додатковими фінансовими витратами, головне - визначення правових і економічних основ розвитку малого підприємництва, установлення відповідних законодавчих прав і гарантій, а також усунення адміністративних бар'єрів, що заважають становленню і розвитку малого підприємництва.

4. Необхідність державної підтримки в тому, що мале підприємництво, незважаючи на значні переваги, є сектором економіки, найбільш чутливим до таких несприятливих чинників, як інфляція, циклічні коливання, податковий тиск, фінансові труднощі та конкуренція великих корпорацій.

Бажаний розвиток сектору малого бізнесу наштовхується на безліч перепон, однією з найвагоміших із яких є забезпечення малого підприємства фінансовими ресурсами. Тому необхідна дієва підтримка з боку держави та великих компаній, пошук нових методів фінансування малих підприємств і розвиток орієнтованої на них фінансової інфраструктури.

Вважаємо, що роль держави у цих питаннях повинна зводитись до:

– залучення через певні пільги в оподаткуванні приватних інвесторів до розвитку інфраструктури малого підприємництва;

– впровадження механізму паритетного фінансування проєктів (державні, регіональні, місцеві кошти для ресурсної о забезпечення);

– майнова підтримка об'єктів інфраструктури малого підприємництва шляхом надання у розпорядження державних та комунальних земельних ділянок, устаткування, фондів нежилих приміщень, промислових зон незавантажених підприємств військово-промислового комплексу;

– налагодження міжнародних відносин щодо надання донорської та технічної допомоги малому підприємництву.

При цьому слід враховувати, що розвиток малого підприємництва в Україні здійснюється в несприятливому середовищі – багато фундаментальних проблем залишаються не вирішеними. Розвиток малого підприємництва в національному середовищі стримує тягар загальноекономічних проблем: низька продуктивність суспільної праці, високий рівень тіньової економіки, низький платоспроможний попит населення.

Згідно оцінки експертів Міжнародної фінансової корпорації в піраміді потреб підприємств необхідність отримання додаткових знань і навичок, а також інформаційна підтримка представникам малого бізнесу стають відповідно на друге і третє місце після доступу до кредитних ресурсів. Необхідно проводити просвітницьку та навчальну діяльність, а також налагоджувати інформаційний та консультативний сервіс на базі інфраструктури регіональних бізнес-центрів і місцевих організацій/об'єднань

підприємців.

Першочерговим є надання фактичної допомоги підприємцям за наступними пріоритетними напрямками [1-4]:

- розвиток фінансово-кредитних механізмів для підтримки підприємництва, сприяння формуванню інфраструктури підтримки та розвитку підприємництва;

- підтримка в першу чергу підприємців що працюють в сфері виробництва, а серед них саме вітчизняного виробника, сприяння реалізації продукції вітчизняного виробника;

- підтримка підприємців, що розвивають виробництво і збільшують робочі місця та сприяють вирішенню проблеми зайнятості населення;

- майнова підтримка об'єктів інфраструктури малого підприємництва шляхом надання у розпорядження державних та комунальних земельних ділянок, устаткування, фондів нежилых приміщень, сприяння малому підприємству у розвитку виробничої бази підприємств, організації їх матеріально-технічного забезпечення;

- залучення підприємницьких структур до виконання комунальних програм;

- сприяння забезпеченню малого підприємництва кадрами, підготовка громадян для зайняття власним бізнесом;

- забезпечення інформаційної підтримки та захисту прав підприємців;

- заохочення створення асоціацій підприємців, координування їх діяльності.

Тільки в узгодженні з загальноекономічними проблемами можливим і ефективним стане впровадження корегувальних програм, присвячених розвитку і підтримці малого підприємництва та його інфраструктури.

Література

1. Промисловий сектор України: Аналіз і останні тенденції. Технічна записка [TN/02/2014] [Електронний ресурс] – Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. Німецька консультативна група. Режим доступу: http://www.beratergruppeukraine.de/download/TN/TN_02_2014_ukr.pdf?PHPSESSID=89247f7844605f64bbc9327b8b45548a.

2. Волкова Н.І. Аналіз проблем кредитування малого та середнього бізнесу в сучасних економічних умовах / Волкова Н.І., Свірідова К.Д. // Фінанси, облік, банки. - №1. - 2017. - С. 55-62.

3. Дубровський В. Порівняльний аналіз фіскального ефекту від застосування інструментів ухилення/уникнення оподаткування в Україні / Дубровський В., Черкашин В. // Інститут соціально-економічної трансформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/Instrumenty-uhylyannyavid-splaty-podatkiv-2017-1.pdf>.

4. Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації / за ред. д-ра економ. наук. проф. І.Г. Лук'яненко. – К.: НаУКМА, 2017. – 464 с.

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Автор: Шестірко М. Р., магістр

Науковий керівник: Черняєва О. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Різноманітні аспекти та особливості антикризового управління та санації сьогодні є об'єктами пильного дослідження вчених в роботах, присвячених фінансовому оздоровленню підприємств, що зумовлено необхідністю вивчення ефективності його здійснення відносно підприємств, що знаходяться в кризовому стані. Зокрема, дослідженню проблем антикризового управління присвячені роботи таких українських вчених, як О. О. Терещенко [8], О. Д. Данілов [3], М. І. Тітов [9], А. Г. Семенов [6], Ю. С. Шембель [10], а також зарубіжних економістів Н. Здравомислова, М. Гелінга, Б. Бекенферде та інших [2; 5; 7].

Система антикризового управління підприємницькою діяльністю являє собою комплекс узгоджених елементів, які, взаємодіючи між собою, діагностують ознаки та прояви кризи, сприяють її подоланню, подальшому поверненню підприємницьких структур до стабільного функціонування та створюють необхідні умови для подолання негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність підприємств. Система антикризового управління підприємством повинна відповідати таким принципам: сталість і безперервність; рання діагностика кризових явищ; інноваційність у всіх сферах діяльності підприємства; управління по «слабких сигналах» [2, с. 51].

Фундаментом, що забезпечуватиме стійкість підприємства та його подальший розвиток за умов нестабільності економічного макро- і мікросередовища, погіршення яких може призвести до виникнення кризи, має бути попередньо визначена інноваційна стратегія діяльності підприємства, що є одним з інструментів у процесі реалізації антикризової програми [7, с. 89].

Інноваційна діяльність, яка є підґрунтям антикризового управління, може бути більш ефективним засобом виходу з кризи та більш доцільним заходом ніж політика економії витрат та зниження собівартості і повинна мати найбільш вагоме значення при виборі шляхів забезпечення беззбиткового функціонування підприємства [4, с. 132].

У процесі антикризового управління можливим є вибір наступних інноваційних технологій: процесні інновації, які впливають та змінюють усі ланки що функціонують на підприємстві, продуктові інновації, які є матеріальним втіленням та результатом інноваційних трансформацій та освоєння нових видів діяльності, та алокаційні інновації (реорганізаційні), які полягають у характері перерозподілу ресурсів підприємств. Процесні інновації являють собою нововведення та зміни у результаті взаємозв'язку із чинниками макросередовища, планування матеріально-технічного забезпечення процесів на підприємстві, управління грошовими та матеріальними потоками, персоналом підприємства, організаційні та структурні перетворення, створення інноваційних процесів у виробництві продукції. Продуктові інновації

передбачають створення на підприємстві системи технологічних процесів задля виробництва нової конкурентоздатної продукції, що потребує проектування, задля досягнення певної якості виробництва. Алокаційні інновації являють собою реструктуризацію або реорганізацію підприємства з метою перерозподілу ресурсів підприємства та постійної взаємодії всіх підрозділів, відділу виробництва, відділів технічного контролю, матеріально-технічного постачання, маркетингу, а також взаємодії між працівниками підприємства [1, с. 121].

Згідно з даними ВГСУ з початку 2015 року в Україні зафіксовано 61 повідомлення про введення процедури санації в судовому порядку, 2031 повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури і 1300 оголошень про порушення справи про банкрутство.

Банкрутом є не кожний неплатоспроможний суб'єкт підприємницької діяльності, а лише такий, що визнаний господарським судом як нездатний виплатити свої грошові зобов'язання. З одного боку банкрутство діє як регулятор ринкової економіки, основним призначенням якого є виведення з ринку слабких та збиткових гравців. Проте, з іншого – необхідним є забезпечення успішної роботи підприємницьких структур та впровадження оперативних заходів санації. Рівень банкрутства та збитковості у підприємницькій діяльності в Україні щороку зростає. Основними чинниками, що спричинили таку тенденцію є: інфляційні процеси (індекс інфляції в Україні в 2015 році був найбільшим і склав 143,3 %, для порівняння в 2014 році – 124,9 %, а в 2013 – 100,5 %); несприятливі політичні та економічні умови (у тому числі зростання цін та ПММ, збільшення собівартості продукції); нестабільний валютний ринок, що призводить до послаблення гривні.

Складовими державного інструментарію у системі антикризового управління та протидії банкрутству у підприємницькій діяльності повинні бути: наявність ефективної державної підтримки збиткових підприємств; вплив на діяльність підприємств ще на стадії створення певної підприємницької структури; встановлення контролю на державному рівні за проведенням окремих господарських операцій; державний контроль за веденням бізнесу у рівних та справедливих умовах; проведення моніторингу за функціонуванням у банківсько-кредитній сфері та діяльністю фінансових посередників; створення організацій, що здійснюватимуть розробку методології антикризового управління, надаватимуть рекомендації та консалтингову допомогу кризовим підприємствам [1, с. 132].

Отже, на тлі макроекономічної нестабільності ситуація суб'єктів економічних відносин загострюється невідповідністю їх до кризи. Неврахування ймовірності виникнення і розвитку кризових явищ в діяльності суб'єктів господарювання та низький рівень управління стали причинами високого рівня банкрутства. З огляду на такі обставини, величезної ваги для ринкових агентів набуває антикризове управління, яке повинно бути направлено як на недопущення виникнення кризи, мінімізації її впливу, так і на посткризову стабілізацію діяльності. З'ясування місця антикризового управління діяльністю підприємства в теорії і практиці управління проходить

через уточнення поняття кризи, а також факторів і причин його виникнення в діяльності суб'єктів господарювання.

Зарубіжній практиці антикризового регулювання та інституту банкрутства притаманне акцентування на комунікаціях, інноваційних і соціальних аспектах, тобто першочерговим і пріоритетним у процесі оздоровлення стану підприємства виступає відновлення платоспроможності суб'єктів господарювання, збереження робочих місць. Саме тому спрямованість на досягнення стратегічних завдань, своєчасне реагування за «слабкими сигналами», інноваційна політика, адекватне державне і законодавче регулювання процедур банкрутства та санації є особливо важливими при виході підприємств з кризового стану.

Література

1. Васильєва Т.А. Держава, підприємства та банки в системі антикризового управління: монографія /Т. А . Васильєва , О. Б. Афанасьєва — Суми: Вид. "Ярославна", 2013. — 488 с.
2. Гринько Т.В. Стратегія як інструмент антикризового управління на підприємстві / Т.В. Гринько // Економіст. – 2018. – № 8. – С. 51-53.
3. Данілов О.Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: [навч. посіб.] / О.Д. Данілов, Т.В. Паєнко.– Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 256 с.
4. Кунденко А.В. Використання інноваційної стратегії в системі антикризового управління підприємством / Кунденко А.В., Мороз Н.В. Логвиненко А.І. // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2019. – № 3 (15). – С. 130-137.
5. Лігоненко Л.О. Банкрутство та санація суб'єктів господарювання в Україні: монографія / Л. О. Лігоненко, О. О. Хіленко, І. І. Дянков. – Київ: КНТЕУ, 2017.– 348 с.
6. Прохорова В.В. Інноваційні перетворення як структурний елемент антикризового управління підприємством / В.В. Прохорова, В.І. Ярмолюк // Економіка і управління. – 2013. - № 2. – С. 28-33.
7. Семенов А.Г. Ключові аспекти антикризового управління підприємством / А.Г. Семенов. – Київ: Знання, 2017.– 244 с.
8. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : Монографія / О.О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2014.– 268 с.
9. Тітов М.І. Банкрутство: матеріально-правові та процесуальні аспекти / М.І. Тітов. — Х.: Консум, 2018. — 192 с.
10. Шембель Ю.С. Прогнозування кризового стану підприємства й обґрунтування комплексу заходів антикризового управління / Ю.С. Шембель. – Дніпропетровськ: НМАУ, 2016. – 188 с.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ВИРОБНИЦТВА

Автор: Шиякова А.В., магістр

Науковий керівник: Ковальов В. М., д.е.н., проф.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УІПА (м. Бахмут)

Метою роботи стає розробка заходів з підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами на основі вдосконалення системи управління фінансовим станом підприємства, який забезпечує необхідну якість життя, як джерело матеріального добробуту людей.

Дослідження проведено на прикладі ПАО «Дружківський машинобудівний завод» з метою визначення напрямів ефективного фінансового управління підприємствами машинобудівної галузі. Зокрема, виявлено зростання у 2017 р. всіх показників фінансової діяльності підприємства, яке змінилося у 2018 р. в бік їх погіршення у зв'язку з скороченням обсягу реалізації продукції підприємства.

Діагностика стану підприємства стала важливим заходом в системі управління фінансово-економічною стабільністю, оскільки саме від правильного вибору методів і показників діагностики залежить правильність і адекватність прийнятих в системі управління рішень стосовно державного управління якістю життя [1]. У цьому контексті актуалізується необхідність розширення інструментарію забезпечення фінансово-економічної стабільності промислового підприємства, оскільки від його ефективності і адекватності виробничо-господарської ситуації, що склалася на підприємстві, а також особливостей зовнішнього середовища підприємства, залежатиме його здатність зберегти фінансово-економічну стабільність, протистояти несприятливим чинникам середовища функціонування і забезпечувати постійний розвиток [2, 3].

Зокрема, в структурі активів переважали обсяги оборотних активів (за рахунок підвищення сум дебіторської заборгованості). Власний капітал відрізнявся низькою питоною вагою власного капіталу. Найвищу питому вагу зайняли поточні забор'язання. Власні оборотні кошти з'явилися лише у 2018 р. разом з появою робочого капіталу.

Тому з 2018 р. встановлюється неліквідний баланс підприємства його платоспроможність. Зокрема для досліджуваного підприємства 2018 р. став зламним, в якому з'явилась тенденція зменшення падіння фінансово-економічного його стану, що визначається коливаннями успіхів і зламів. Тому для підприємства було введено пільгове оподаткування прибутку, тому чистий прибуток досяг рівня 184,5 млн грн. Разом зросли сукупні активи на 83,9 % оборотні активи – на 94,6 %. Одноразово зросла дебіторська заборгованість на 1,2 % і на 1,1 % – кредиторська заборгованість. Тобто проблематичною стала фінансова стабільність підприємства, яка супроводжувалась коливанням спаду і зростання окремих її показників. Так у 2017 р., не дивлячись на те, що податок на прибуток склав 62,4 млн грн, чистий прибуток склав 99,8 млн грн. Зростання власного капіталу склало 70,6 %, сукупні активи і оборотні кошти також відповідно зросли на 50,2 % і 66,4 %. У той час зростання дебіторської заборгованості на користь підприємства на 90,6% дало можливість скоротити кредиторську заборгованість на 13,5 %.

Завдяки пільговому оподаткуванню прибутку підприємства чистий прибуток зріс на 84,7 % і склав 184,5 млн грн, одноразово зросли сукупні активи на 83,9 %, а оборотні активи на 94,6 %.

Як відомо, важливим станом аналізу фінансового стану підприємства з'явилось визначення динаміки структури фінансових ресурсів. Зокрема, встановлено, що завдяки коротко терміновим кредитам, рівень нормальних джерел формування запасів зріс на 45,2 млн грн, але забезпеченість фінансами

залишилась недостатньою, бо фінансова стійкість забезпечена за всіма показниками.

Таким чином, винахід таких шляхів забезпечення фінансової стійкості підприємства як прискорення обороту дебіторської заборгованості на товарних операціях з 215 до 150 днів, дозволив скоротити дебіторську заборгованість на товарних операціях до 420,2 млн грн, замість 1008 млн грн, що складає резерв економічного забезпечення підвищення якості життя.

До пропозиції подальшого покращення фінансового стану може бути віднесено формування ефективної системи управління і контролю за сумою дебіторської заборгованості за такими її елементами, як планування, прогнозування показників обороту. В цілому за рахунок фінансового оздоровлення підприємства виявилась можливість забезпечення зростання добробуту працівників як джерела зростання якості життя населення України в масштабах окремих підприємств.

Література

1. Білик М. Д. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2010. – 592 с. ISBN 966-574-799-1.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] [Текст] / О. Я. Базилінська. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 328 с.
3. Кремень В. М. Оцінювання фінансової стійкості підприємства [Текст] / В. М. Кремень, С. Я. Щепетков // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №1 – С. 107-116.

ВИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Автор: Щербакова О. Ю., студентка, гр. БД-Ек17

Науковий керівник: Романуша Ю. В., к.е.н., доц.

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УППА (м. Бахмут)

Аналіз підходів вчених до визначення сутності поняття «фінансування» свідчить про відсутність єдності у їх поглядах. Так, проф. Каленюк І. С. стверджує, що фінансування освіти – певна система відносин по формуванню, розподілу та використанню різних фінансових ресурсів в освітній сфері. На її думку, під фінансуванням слід розуміти різноманітні фонди фінансових ресурсів, що утворюються завдяки взаємодії різних ланок управління вищої освіти і забезпечують функціонування закладів освіти [1, с. 173]. В той час О. Красільник зазначає, що фінансування державних вищих навчальних закладів відображає певний рівень їхніх фінансових ресурсів, за якого здійснюється систематичне та стабільне надходження коштів, ефективно та раціональне їх використання, а також уміння залучати самостійно фінансові ресурси відповідно до чинного законодавства [2, с. 10].

Згідно статті 71 Закону України «Про вищу освіту», фінансування державних вищих навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з

підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень. Фінансування комунальних вищих навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України та інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування приватних вищих навчальних закладів здійснюється їх засновниками та з інших джерел, не заборонених законодавством [3].

Таким чином, враховуючи підходи вчених, які досліджували в своїх працях систему фінансування вищої освіти, зроблено висновок, що механізм фінансування вищої освіти являє собою сукупність форм, методів, інструментів та важелів, пов'язаних з фінансовим забезпеченням та фінансовим регулюванням сфери вищої освіти, що представлено на (рис. 1).

На підставі проведеного теоретичного дослідження, запропоновано розглядати фінансовий механізм як сукупність підсистем фінансового забезпечення та фінансового регулювання.

Підсистема фінансового забезпечення являє собою систему джерел та форм фінансування розвитку сфери освіти. Головною її функцією є вибір оптимального джерела фінансування освіти, зменшення державної частки у загальній сумі фінансових ресурсів вищої освіти.

Підсистема фінансового регулювання є методом фінансового впливу, який пов'язаний з регулюванням економічних процесів в сфері освіти.

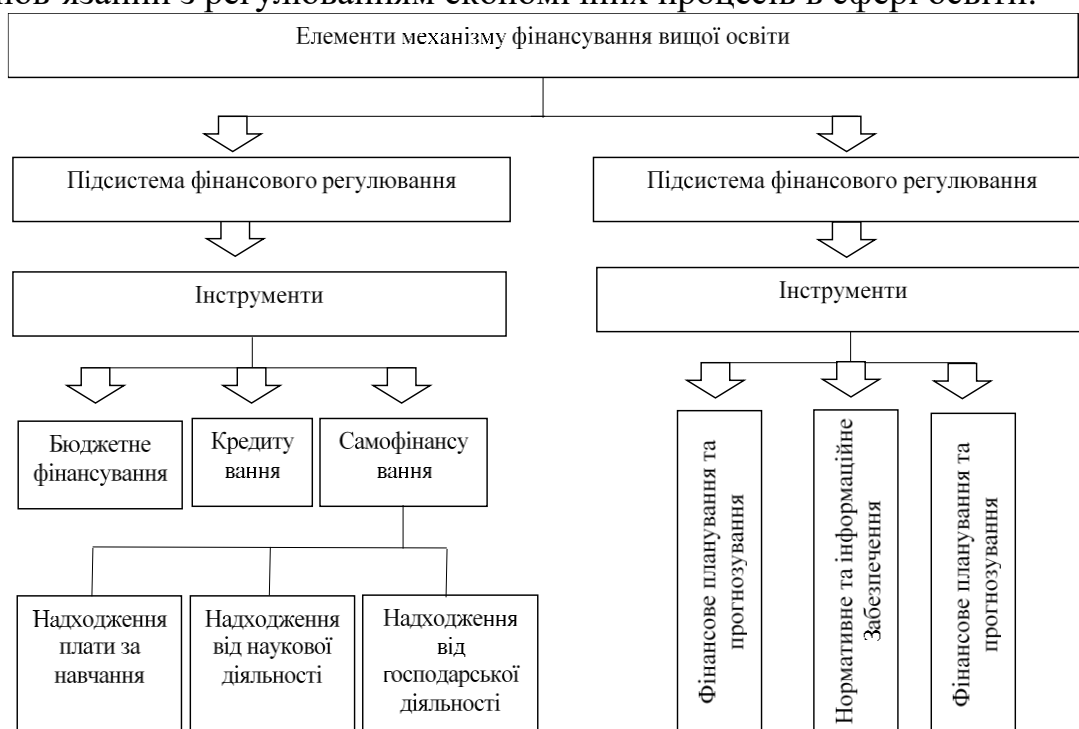

Рис. 1. Елементи механізму фінансування вищої освіти

Важливим чинником механізму фінансування вищої освіти є фінансове регулювання, яке здійснюється за допомогою методів планування і прогнозування, нормативного й інформаційного забезпечення та фінансових інструментів, важелів. Завдяки застосування цих методів розподілу фінансових

ресурсів формується вже відповідна система реалізації економічних інтересів. Фінансове планування й прогнозування в галузі вищої освіти спрямовано на визначення обсягів та джерел фінансових ресурсів а базу формує на розробці прогнозів грошових надходжень та витрат відповідно до пріоритетів державної політики. Під час розробки фінансових прогнозів варто спиратися на демографічні тенденції, потреби ринку праці, звертати увагу на тенденції перерозподілу працівників зі сфери виробництва у сферу послуг, кількісні можливості ВНЗ, видатки держбюджету України, рівень доходів населення, сучасну тенденцію здобуття освіти упродовж всього життя тощо.

Література

1. Каленюк І. С. Проблеми удосконалення фінансово-економічного управління системою освіти. Вісник Київського Національного університету технологій та дизайну. 2013. № 5. С.172–178.
2. Красільник О. В. Проблеми та перспективи фінансування вищих навчальних закладів України. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Економіка. 2015. № 2 (167). С. 110–117.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ

Автор: Білоус П. В., студентка

Науковий керівник: Макаренко Т. В., викладач соціальних дисциплін

Бахмутський індустріальний технікум ДВНЗ «ДНТУ»

Як свідчить досвід розвитку сучасної цивілізації наявність в суспільстві сформованого середнього класу – це показник зрілості як громадянського суспільства так і розвитку економіки та демократії в країні. Середній клас у передових країнах світу – це локомотив економічного, політичного і духовного розвитку суспільства.

В Україні середній клас слабкий і малочисельний, що становить серйозний виклик для майбутнього нашої країни. Структура українського суспільства має біполярний характер: з одного боку – нечисленна пануюча верхівка (1,3 – 3 %), а з іншого – основна частина населення, яка знаходиться на межі бідності, якщо вже не за нею. Середній клас за різними підрахунками складає від 14 до 20 % [1].

Серед проблем, які пов'язані з формуванням середнього класу, важливе місце займає питання про критерії визначення середнього класу в Україні. Загальними критеріями у Європі, за якими зазвичай визначають належність до цієї групи, є, наприклад, середній рівень доходів. У розвинених європейських країнах представник середнього класу отримує близько 2 тис. доларів на місяць. Важливими також є освіта та відповідний доходу стиль життя. В Україні портрет представника середнього класу вимальовується досить примарно. За оцінками експертів, до середнього класу в Україні належить не більше п'ятої частини населення. Деякі аналітики взагалі не виділяють в Україні представників середнього класу [2]. Водночас у розвинених країнах цей прошарок становить 60-70 %.

Експерти вважають, що на відміну від розвинутих країн, де до середнього класу відносяться люди з середнім рівнем доходів, то в Україні до цієї категорії належать ті, чия зарплата значно перевищує середню. Також існують інші підходи до критеріїв віднесення людей до середнього класу – не за рівнем доходу, а за обсягом споживчих благ на тій підставі, що ці блага дорожчі ніж у Європі. Через такий підхід межа середнього доходу встановлюється у розмірі 3 тис. дол.

У дослідженні використані різні джерела, у тому числі й соціологічне дослідження, проведене в БІТ ДонНТУ. Метою цього опитування було виявлення проблем у формуванні середнього класу в Україні, які бачить молодь, тобто майбутнє нашої країни.

Проблема формування середнього класу в Україні є доволі гострою в наш час. Тому, завдання для України полягає в тому, щоб середній клас в країні не тільки зростав кількісно і змінювався якісно, але й брав активну участь у творенні громадянського суспільства, не був відчужений від процесу формування влади. Середній клас в Україні повинен зростати не тільки за рахунок людей, що мають середній та малий бізнес, а й управлінців середньої

та нижньої ланок, кваліфікованих спеціалістів, творчих працівників, журналістів, освітян, науковців, лікарів, адвокатів. Це найбільш активна і прогнозована частина суспільства, яка повинна виконувати важливі соціальні функції: виступати у ролі соціального стабілізатора, підтримуючи еліти й захищаючи малозабезпечені верстви населення. Середній клас – це також чи не найбільший прошарок економічних донорів, що вчасно сплачують податки і є значною споживчою групою. Окрім цього, середній клас активно береже і поширює цінності та традиції своєї країни.

Специфіка малочисельного середнього класу в Україні полягає у тому, що він був створений не на основі розвитку виробництва, а як «обслуговуючий персонал» для класу багатіїв. Олігархічний шлях розвитку, який обрала Україна після розпаду СРСР, не передбачав існування середнього класу [2]. Формування середнього класу в Україні проходить повільно через відсутність необхідних умов. Більше того, кланово-корпоративна модель економіки чинить перепони на шляху формування середнього класу. Її основні ознаки: непомірні податки, посилена регламентація і масштабний контроль над підприємницькою діяльністю, існування майже в кожній галузі фінансово-промислових груп, які зрослися з владою. Також до основних факторів, які заважають нормальному розвитку українського середнього класу треба віднести занижену ціну праці, що веде до бідності працюючих; підвищений рівень тіньової економіки (тіньова зайнятість і тіньові прибутки); криза правової системи, яка призвела до поширеної практики порушення закону посадовими особами, недосконалість українського законодавства і корупція у всіх владних відносинах.

У процесі вирішення проблеми формування середнього класу обов'язковою для всіх гілок влади має стати розробка стратегії становлення, розвитку і соціального захисту повноцінного середнього класу. До найважливіших задач стратегії слід віднести наступні: реформування податкової політики, забезпечення справедливого розподілу заробітної плати згідно вкладеної праці, знищення корупції в системі органів влади, вдосконалення законодавчої бази, гарантування кожному громадянину однаково високих стандартів життя.

Література

1. Головаха Е. И. Изменение социальной структуры и формирование среднего класса на Украине.- Харьков, 2000.
2. Гребенчук Ю. М. Дискуссия о среднем классе в Украине.- К., 2008. – 312 с.

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПЕРЕТВОРЕНЬ У СУСПІЛЬСТВІ І РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД

Автор: Бумар Т. С., студентка

Науковий керівник: Булгакова І. В., ст. викладач

Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут УПА (м. Бахмут)

Останнім часом студентська молодь не в повному об'ємі реалізовує студентські ініціативи для соціально значимих цілей Навчально-наукового

професійно-педагогічного інституту Української інженерно-педагогічної академії та міста Бахмут, таким чином виникає потреба у проведенні заходів, що спрямовані на розвиток особистості, вдосконалення компетенцій та навичок з актуальних напрямків саморозвитку та самоосвіти, командоутворення, вирішення соціально значимих цілей громадськості, створення безпечного, активного та культурного дозвілля, з використанням новітніх методик та технологій для соціалізації та інтеграції ініціативної, талановитої молоді інституту та міста.

За результатами соціологічного моніторингу Інституту соціології Національної академії наук України лише 42 % дорослих людей об'єднуються з іншими людьми для вирішення соціальних проблем, і лише 9,9 % проектів спрямовані на поліпшення умов життя, дозвілля, освіти та виховання молоді.

Однією з важливіших цілей ГО «Студентська Молодь Бахмуту» є проведення діяльності, орієнтованої на соціальний захист та соціальну адаптацію молоді у суспільстві [1, с. 3], а також створення унікального дискусійного середовища між студентами ННППІ УПА та молоддю міста Бахмут, де молодь різноманітних галузей, зможе зустрітися, здійснити обмін або об'єднатися у команду однодумців для реалізації власних ідей та отримати певні компетенції в організаційних здібностях, спрямованих на розвиток громади.

Саме молодь – агенти соціальних змін у своїх громадах. Активна участь молоді у процесах прийняття рішень, реалізації власних прав та обов'язків, надасть їй можливість формувати громадське життя у Бахмутській міській об'єднаній територіальній громаді.

Протягом останніх трьох років ГО «Студентська Молодь Бахмуту», членами якої є студенти ННППІ УПА, проводить логічну сукупність заходів: генерує ідеї та формулює проекти; планує проекти та шукає ресурси; реалізує проекти спрямовані на вирішення проблем громадськості.

Завдяки залученню фінансових та матеріальних ресурсів, було реалізовано проекти, які орієнтовані на згуртування студентської молоді міста Бахмут та вирішення соціально значимих цілей громадськості. Найбільш результативними з яких, що стали традиційними та щорічними для міста, є:

1) Форум «Студентський світ без кордонів», що проходить три роки поспіль на базі ННППІ УПА та спрямований на розвиток особистості, вдосконалення компетенцій та навичок з актуальних напрямків саморозвитку та самоосвіти.

2) Фестиваль Здоров'я «В здоровій країні – здорове дозвілля» – загальноміський захід спрямований на безпечний, культурний, активний та колективний відпочинок, а також на покращення стосунків між студентами навчальних закладів міста Бахмут.

3) Фестиваль громадських та молодіжних організацій «GoFest» – загальноміський захід спрямований на залучення молоді до перетворень у суспільстві і розвитку місцевих громад.

Реалізовані проекти справили свій вплив на проблеми існуючі в громадськості але повне вирішення цих проблем – є довгостроковим процесом. Очікувані результати проектів:

1) Лідери студентського самоврядування та активна молодь міста матимуть змогу підвищити рівень розвитку проектного мислення, отримати навички по підготовці перспективних проектів, що матимуть явну соціальну направленість та очевидний економічний результат для міста.

2) Консолідувати зусилля, досвід та ідеї громадських ініціатив задля досягнення спільної мети вдосконалення потужного механізму розвитку громадянського суспільства і важливого елементу для реалізації проєвропейських змін.

3) Покращити умови для самореалізації і усвідомленого особистісного вибору молоді відповідно до їх цілей та інтересів.

4) Популяризувати фізичну активність, творчість та інші форми проведення безпечного дозвілля студентської молоді Бахмуту.

5) Покращити стосунки між студентами навчальних закладів міста Бахмут.

6) Знайти однодумців та встановити нові партнерства між громадою, бізнесом та владою міста.

Сучасна молодь повинна використовувати власну ініціативу, творчість та прикладати зусилля до формування власного майбутнього, суспільних перетворень та розвитку громади.

Література

1. Статут Громадської Організації «Студентська Молодь Бахмуту»: Бахмут, 2018. 12 с.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Автор: Кириленко Є. В., бакалавр

Науковий керівник: Шира О. І., ст. викладач

ПВНЗ «Донецький університет економіки та права»

В умовах ринкової економіки, як ніколи актуальним постає розгляд проблематики працевлаштування молоді в Україні, адже реалізація права молоді на працю в умовах глобалізації світової економіки є надзвичайно актуальною для української спільноти в цілому. На даному етапі розвитку українського суспільства працевлаштування молодого покоління бентежить усіх громадян України.

Політика сприяння молодіжній зайнятості є стратегічним напрямом молодіжної політики в більшості розвинених країн. Вирішення проблеми працевлаштування молоді в Україні має велике значення з точки зору реалізації трудового потенціалу і є важливою умовою економічного зростання [4]. За оцінками Міжнародної Організації Праці, якби рівень молодіжного безробіття в усьому світі вдалося знизити удвічі і тим самим привести його у відповідність

до рівня безробіття серед дорослих (з урахуванням деяких природних розходжень), то світовий ВВП зріс би на 2,2-3,5 трлн дол. США в цінах 2003 року, або на 4,4 %-7 % [2].

Рівень безробіття серед молоді віком 15-24 роки у державах ЄС у 2014 році становив 21,9 відсотка. В Україні у 2014 році цей показник серед молоді віком 15-24 роки становив 23,1 відсотка (серед молоді віком 15-34 роки - 13,5 відсотка). В окремих державах ЄС рівень безробіття у 2014 році серед молоді віком 15-24 роки становив: Іспанії – 53,2 відсотка, Греції – 52,4, Італії – 42,7, Португалії – 34,8 відсотка.

В Україні рівень безробіття населення у віковій групі 15-24 роки нижчий, ніж відповідний показник у країнах Центральної і Східної Європи, і приблизно дорівнює західноєвропейському. Тим не менше, співвідношення молодіжного і «дорослого» безробіття свідчить про низьку конкурентоспроможність молоді на ринку праці [5]. Причинами цього є:

1. Недостатня профорієнтація, відсутність досвіду пошуку роботи, інформації щодо стану ринку праці, необізнаність щодо ефективності різноманітних шляхів пошуку роботи.

2. Невдалий початок трудового життя. Відсутність джерела доходів в момент після закінчення навчання змушує молодих людей, в тому числі випускників вищих і середніх професійних навчальних закладів, погоджуватися на роботу, яка не відповідає їхнім потребам і професійній підготовці.

3. Недостатня мобільність. Молоді люди, які тільки починають своє трудове життя, у поодиноких випадках мають достатньо ресурсів для переїзду з метою пошуку роботи в інші регіони країни.

4. Потреба додаткових прямих або непрямих витрат на спеціальну підготовку молодих спеціалістів до роботи на новому робочому місці для роботодавця, що пов'язане з неефективною професійною підготовкою в період навчання [1].

На подолання цих проблем спрямована Концепція Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 1018-р, яка базується на необхідності повноцінного розвитку та самореалізації молоді, що є однією із суспільних цінностей, а соціальна підтримка молоді є одним з основних пріоритетів державної політики.

Розвиток економіки на даному етапі супроводжується численною трудовою міграцією, у томі числі і молоді. Більше того, багато молоді в Україні залучено до підприємницької діяльності або до надання послуг на підставі цивільно-правових договорів. Це питання особистого вибору. Проте, коли подібний вибір набуває масового характеру та аргументується невідповідністю трудового законодавства України сучасним викликам, то постає питання: чи хочемо ми зробити крок назустріч новим трудовим стандартам [3]?

Новий Трудовий кодекс – це вимога сьогодення. Очевидно, що трудове законодавство в Україні вже давно потребує суттєвих змін. Головним завданням залишається подолання тіньової зайнятості та підвищення легального працевлаштування. Прийняття нового Трудового кодексу є лише

першим кроком до цього. Окремі аспекти трудових відносин, які існують на ринку праці, проте не мають масового поширення, є підставою для наступного удосконалення законодавства. Для проведення змін ми повинні мати новітню основу, якою може стати Трудовий кодекс України.

Література

1. Концепція Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 1018-р.

2. Пілігрим А.С. Правові проблеми працевлаштування молоді: / А.С. Пілігрим, Е.В. Красовська.

3. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні. Закон України від 05.02.1993 № 2998-ХІІ.

4. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді» 6.10.1999 р. №1285/99.

5. Ярошенко О. М. Проблеми та перспективи правового регулювання зайнятості та праці молоді / О. М. Ярошенко // Вісник Академії правових наук України. - 2014.

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА МОДЕЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

*Автор: Романченко І. О., бакалавр
Науковий керівник: Шира О. І., ст. викладач
ПВНЗ «Донецький університет економіки та права»*

Розвиток України як незалежної, демократичної та правової держави, неможливо уявити без надання належної уваги правовому регулюванню молодіжної політики. Неможливо уявити, що перетворення до інтеграції в європейське співтовариство будуть обходити молодь, яка готова до реформ та прагне навчатись новому, впроваджувати інновації в всі сфери суспільного життя. На практиці останніх десятиліть, ми можемо переконатися в тому, що в світі, який постійно змінюється, політичні, економічні, і соціальні переваги у суспільств, які забезпечили ефективне використання інноваційного потенціалу молоді. Однією з цілісних моделей роботи з молоддю є молодіжна політика Європейського Союзу. Вона на пряму визначає розвиток національної молодіжної політики в більшості країн членів Європейського Союзу.

Досліджуючи наукові розробки зазначеної проблеми свідчить, що питання залучення молоді до участі в політичних процесах є багатоаспектною та актуальною проблемою, як в Україні, так і в країнах Європейського союзу. Проблематика молодіжної політики привернула увагу іноземних та вітчизняних державних науковців і діячів. Науковими дослідженнями цього питання, насамперед, є праці таких авторів, як: Г. Алтинбекової, В. Куліка, О. Мелешкіної, О. Овчара, С. Безклетного, Н. Паніна, Е. Пардусь, Д. Роша, Ю. Галабурди, М. Кербаль, Г. Коваль, В. Соколова, З. Бжезинського, С. Сороки, Р. Сторожук, А. Счізеротто, С. Такера, Р. Томсона, В. Ярошенко тощо.

На сьогодні, державна молодіжна політика в Україні не в повній мірі реагує на потреби молоді. Тому, особливо актуальним є вивчення досвіду

європейських країн щодо ролі молоді в політичних процесах. Важливо проаналізувати та адаптувати найбільш вдалі механізми роботи з молоддю.

Метою статті, є вивчення, аналіз та узагальнення інструментів і механізмів залучення молоді до участі у політичних і соціальних процесах з досвіду країн Європейського Союзу.

Молодіжна політика в Європейських державах пройшла довгий шлях розвитку. Починаючи з другої половини ХХ століття, більшість країн Європи вирішили розробити для себе довгострокову стратегію співпраці з молоддю у форматі молодіжних об'єднань за інтересами. Така праця розглядалась не тільки на вирішенні проблем молоді, а й розглядає молодь, як важливий ресурс для розвитку всього суспільства. Так, А.В. Соколов вважає, що під час формування молодіжної політики особливу увагу треба приділяти розширенню можливостей в освітній, культурній й духовній сфері розвитку. Оскільки, саме в більшості, молодь висуває вимоги для розвитку та вираження своїх ідей. Тобто, молодіжна політика повинна «пропагувати доступ до соціальної автономності» і «допомогати молоді бути автономними, надійними, креативними і відповідальними за інших» [1]. Так, в 2005 р. частиною Лісабонської стратегії зайнятості та зростання був ухвалений Європейський Пакт в інтересах молоді. Метою цього пакту, є розвинення участі молоді в освіті та професійній підготовці, соціальній інтеграції молоді у суспільство. А вже в 2007 р. у своєму комюніке «Сприяння повноцінній участі молоді в освіті, зайнятості та суспільстві» Комісія акцентувала увагу на тісній комунікації у всіх сферах задля створення умов для розвитку молодіжної сфери [2]. Загальновідомою програмою є «Молодь в дії», яка є сучасним продовженням попередніх програм Європейського Союзу і була ухвалена у 2006 р. на період 2007-2013 рр. Ціллю зазначеної програми, є сприяння активному європейському співробітництву у сфері молодіжної політики та укріплення громадянської позиції молоді.

Країни Європи, що активно співпрацюють з молоддю та розвивають молодіжну політику, виділяють наступні спільності:

- взаємозв'язок між урядом між суспільством і молоддю через консультації та вплив;
- проінформування молодді про їх права та можливості для них;
- свобода творчого та політичного вираження;
- спеціальна підтримка для «груп ризику» молоді.
- підтримка і заохочення активного відпочинку;
- професійна підготовка тих, хто працює з молодими людьми;
- дослідження труднощів молодді;
- сприяння міжнародним зв'язкам [3, р. 106-110].

Тоді, як в Україні, законодавча сфера молодіжної політики має застаріле нормативно-правове забезпечення. Першим документом, який започаткував молодіжну політику в Україні, є: Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні». В ньому зазначено, що молодіжна політика, це системна діяльність держави у відносинах з молоддю, яка здійснюється в законодавчій, виконавчій та судовій сферах [4]. Згідно цієї декларації,

розуміємо, що суб'єкт державного управління систематично впливає на об'єкт, а саме молодь, з метою розвитку системи роботи. Управління в сфері молодіжної політики здійснюється органами виконавчої влади; органи місцевого самоврядування; соціальні служби для молоді, які виробляють, ухвалюють рішення і здійснюють керуючий вплив на об'єкт управління, а саме молодь. Законодавство України відносить до молоді громадян віком від 14 до 35 років [5].

Таким чином, з європейського досвіду, модель молодіжної політики України має враховувати світові тенденції. В тому числі, і інтеграція в європейську програму молодіжної політики третіх країн світу. Це вимагає розробки власної моделі взаємодії у сфері молодіжної політики на національному та міжнародному рівнях. Буде доцільним, знизити вікові межі молоді, для визначення цього поняття. На нашу думку, більш доцільно встановити вікову межу до 25 років.

Література

1. Соколов А. В. Современные институты молодежной политики в Европе: История становления и развития / А. В. Соколов // Вестн. Междунар. организации – 2009 г.
2. European Commission, Promoting young peoples full participation in education, employment and society Brussele, 5.9.2007 COM (2007) 498 final // http://eur-lex.europa.eu/.../site/en/com2007_0498en01.pdf.
7. Council resolution of 27 November 2009 on renewed framework for Eur.
3. Study on the State of Young People and Youth Policy in Europe 9(Final report). – UN, 2001.
4. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2859-12> // декларація від 15 груд. 1992р. №2859-ХІІ.
5. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні // <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2998-12> // Закон України від 5 лют. 1993р. №2998-ХІІ.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ ПОДАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Мови видання: українська, російська, англійська

Матеріали

IV Науково-практичної конференції з міжнародною
участю молодих учених і студентів
«Студенти та молодь – для майбутнього країни»

Том 2

Економічні науки

30 жовтня 2019 р.

м. Бахмут

Відповідальний за випуск *Михальченко Г. Г.*

Технічний редактор *Карнаухова А. С.*
Комп'ютерна верстка *Карнаухова А. С.*
Дизайн обкладинки *Залужна Г. В.*

Здано до друку 12.11.2019. Підписано до друку 11.11.2019.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Спосіб друку – різнограф.
Ум. др. арк. 6,75. Тираж 50 пр.
e-mail: stud.nppri.uipa@i.ua